

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน
ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

วิทยานิพนธ์
ของ
อิงสรกาญจน์ ศรีม่วง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มีนาคม 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน
ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

วิทยานิพนธ์

ของ

อิงสรายุ ศรีม่วง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มีนาคม 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ETHICAL LEADERSHIP AND PUBLIC PARTICIPATION AFFECTING EFFECTIVENESS
OF OPERATIONS IN PREVENTING CORRUPTION AT THE VILLAGE LEVEL
IN BAN MUANG DISTRICT SAKON NAKHON PROVINCE

BY

INGSARARN SRIMUANG

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Public Administration Degree in Public Administration
at Sakon Nakhon Rajabhat University

March 2022

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน
ด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ อิงสรานู ศรีม่วง

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการสอบ กรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิธิ การสมดี) และผู้ทรงคุณวุฒิ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง) ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

 กรรมการสอบ กรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร) แต่งตั้งเพิ่มเติม (รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล) กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

 กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล) แต่งตั้งเพิ่มเติม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 28 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือ เป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง ประธานกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล กรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำ เสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความ เอาใจใส่ตลอดมาตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการสอบเค้าโครงและสอบป้องกัน ทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมให้คำแนะนำ การพัฒนาวิธีดำเนินการวิจัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งบุคคลที่ผู้วิจัยได้อ้างอิง ทางวิชาการตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม

ขอขอบพระคุณ กำนันทุกตำบล ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์และความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ตลอดจน ประชาชนในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ทุกท่าน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความ ร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และญาติพี่น้องทุกท่านที่คอยช่วยเหลือสนับสนุน ทั้งด้านกำลังใจและกำลังทรัพย์ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ และคอยให้กำลังใจตลอดมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาส นี้ด้วย

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดาของ ผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตนและบรรลุผล สำเร็จในปัจจุบัน

อิงสราญ ศรีม่วง

ชื่อเรื่อง	ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร
ผู้วิจัย	อิงสรญา ศรีม่วง
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล
ปริญญา	รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน และประสิทธิผลการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร จำนวน 398 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) และประสิทธิผลการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$)

2. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมทุกตัวแปรย่อยสามารถรวมกันพยากรณ์ระดับประสิทธิผลการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วงได้ร้อยละ 35.50 โดยด้านการแบ่งปันอำนาจ มีค่าเบต้า=.289 ด้านการดูแลผู้อื่น มีค่าเบต้า=.212 และด้านความยุติธรรม มีค่าเบต้า=.116 สำหรับตัวแปรการมีส่วนร่วมของประชาชน

สามารถร่วมกันพยากรณ์ระดับประสิทธิผลการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของ
ประชาชนอำเภอบ้านม่วง ได้ร้อยละ 37.00 โดยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน มีค่า
เบต้า=.365 และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเบต้า=.228

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม, การมีส่วนร่วมของประชาชน, ประสิทธิภาพ,
การป้องกันการทุจริต

TITLE	Ethical Leadership and Public Participation Affecting Effectiveness of Operations in Preventing Corruption at the Village Level in Ban Muang District Sakon Nakhon Province
AUTHOR	Ingsaram Srimuang
ADVISORS	Asst. Prof. Dr. Sanyasorn Swasthaisong Assoc. Prof. Dr. Jitti Kittilertpaisan
DEGREE	M.P.A. (Public Administration)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2022

ABSTRACT

The purposes of this study included the following: 1) study the ethical leadership level of village leaders. public participation and the effectiveness of preventing corruption at the village level of the people of Ban Muang District Sakon Nakhon Province 2) to study the influence of ethical leadership of village leaders. public participation Affecting the effectiveness of preventing corruption at the village level of the people of Ban Muang District. Sakon Nakhon The sample group was People in Ban Muang District Sakon Nakhon Province, a total of 398 people were used by landscape sampling method. by using questionnaires as a tool to collect data and the statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation. and multiple regression analysis

The study revealed these results:

1. Ethical Leadership of Village Leaders Overall, it was at a high level ($\bar{X} = 3.97$) people's participation in preventing corruption at the village level of the people. Overall, it was at a high level ($\bar{X} = 3.85$) and the effectiveness of preventing corruption at the village level of the people. Overall, it was at a high level ($\bar{X} = 3.85$).

2. Ethical Leadership All subvariables can jointly predict levels. The effectiveness of preventing corruption at the village level of the people

of Ban Muang District. Sakon Nakhon Province at 35.50%, in terms of power sharing, beta = .289, caring for others, beta = .212, and justice has a beta value of = .116. For the public participation variables, they could jointly predict the village level of anti-corruption effectiveness of the people of Ban Muang District. Sakon Nakhon Province was 37.00 percent by participating in the operation. with beta value=.365 and participation in the assessment with beta = .228.

Keywords: Ethical leadership, Public participation, Effectiveness,
Corruption prevention

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	6
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	7
ความสำคัญของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
กรอบแนวคิดของการวิจัย	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม	15
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	23
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกัน การทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	33
บริบทของอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	62
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	64
3 วิธีดำเนินการวิจัย	81
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	81
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	83
การเก็บรวบรวมข้อมูล	89
การวิเคราะห์ข้อมูล	90
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	91

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	96
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	96
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	97
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	129
สรุปผลการวิจัย	129
อภิปรายผลการวิจัย	131
ข้อเสนอแนะการวิจัย	143
บรรณานุกรม	145
ภาคผนวก	157
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	158
ภาคผนวก ข รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ...	166
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	168
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	182
ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม	188
ประวัติย่อของผู้วิจัย	196

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	83
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	98
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน	101
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านความยุติธรรม รายข้อ	102
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการแบ่งปันอำนาจรายข้อ	103
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านความชัดเจนในบทบาท รายข้อ	104
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการดูแลผู้อื่นรายข้อ	105
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านความซื่อสัตย์รายข้อ	106
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม รายข้อ	107
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านความใส่ใจในระยะยาว รายข้อ	108
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยรวมและ รายด้าน	109

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รายชื่อ	110
13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน รายชื่อ	111
14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ รายชื่อ	112
15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล รายชื่อ	113
16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน	114
17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการพัฒนากายสะอาด รายชื่อ	115
18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการพัฒนาพฤติกรรมสะอาด รายชื่อ	116
19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการพัฒนาจิตใจสะอาด รายชื่อ	117

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการพัฒนาปัญญาสะอาด รายชื่อ	118
21 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการ ป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	120
22 ผลการวิเคราะห์หัตถิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	123
23 ผลการวิเคราะห์หัตถิทธิพลของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	124
24 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	126

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	10
2 แผนภูมิประสิทธิผลขององค์กร	34
3 ตัวชี้วัดของการประเมินประสิทธิผลขององค์กรในระยะต่าง ๆ	36

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

“ทุจริตคอร์รัปชัน” เป็นปัญหาที่ทุกคนในโลกให้การยอมรับว่าร้ายแรงต่อทุกพื้นที่ส่วนของประเทศทั่วโลก ซึ่งสาเหตุมาจากความโลภเข้ามาครอบครองจิตใจ ความต้องการร่ำรวยมีฐานะที่ทุกคนทุกสังคมยอมรับเพราะผลประโยชน์ได้รับมากนั้นมีมูลค่ามากมาย จึงเกิดการทุจริตขึ้นโดยการกระทำมิชอบของตนเอง ซึ่งในการทุจริตในแวดวงของการเมืองจะมีให้เห็นบ่อยที่สุด จนทำให้ทรัพย์สินหรือทรัพยากรของชาติเสียหายไป การติดสินบนก็เป็นการทุจริตเช่นกัน ซึ่งจะเกิดขึ้นแทบทุกประเทศบนโลก โดยในแต่ละประเทศจะพบเห็นบ่อยมากที่สุด ทั้งประเทศที่เจริญแล้ว ประเทศที่กำลังพัฒนา และประเทศด้อยพัฒนา (ปิยะธิดา อภัยภักดิ์, 2560)

ในประเทศไทยถือได้ว่าปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยเป็นปัญหาที่สะสมมายาวนาน ซึ่งยากแก่การแก้ไข อีกทั้งยังเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศทำให้รัฐต้องจ่ายเงินงบประมาณสูงกว่าที่เป็นจริง ทำให้ประชาชนต้องได้รับบริการสาธารณะที่ไม่มีคุณภาพ อีกทั้งยังทำให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่นในระบบราชการไทย ที่มักจะมีการใช้อำนาจโดยมิชอบและมักมีการเรียกรับผลประโยชน์จากนักลงทุน เพื่อแลกกับการอนุญาตให้เอกชนดำเนินการในกิจการที่รัฐจะต้องทำ ซึ่งรัฐเองก็ไม่สามารถตรวจสอบการกระทำดังกล่าวที่มีประสิทธิภาพได้ ลักษณะโดยทั่วไปของการคอร์รัปชันในประเทศไทยนั้น คล้ายคลึงกับประเทศอื่น ๆ อีกหลายประเทศ เช่นในอดีตหลังจากสิ้นสุดยุค จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ซึ่งปกครองประเทศไทยด้วยระบอบเผด็จการทหาร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500-2506 พบว่า จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้สร้างความร่ำรวยให้กับตนเองอย่างมหาศาล มูลค่าทรัพย์สินที่ประเมินไว้มีค่าสูงถึง 2.8 พันล้านบาท (วิทยากร เชียงกุล, 2549, หน้า 6)

ต่อมาในระหว่างปี 2531-2534 ประเทศไทยมีรัฐบาลที่มาจากทางเลือกตั้งนำโดยนายกรัฐมนตรี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2534 สภาการศึกษาความสงบแห่งชาติ (รสช.) ได้ยึดอำนาจจากรัฐบาล เหตุผลหนึ่งของการยึดอำนาจ

และทำการรัฐประหาร คือ การคอร์รัปชันของรัฐบาล หลังจากนั้นได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและประกาศให้นักการเมืองทั้ง 10 ท่านเป็นบุคคลร้ายรายผิดปกติ พร้อมทั้งประกาศยึดทรัพย์สินของนักการเมืองทั้ง 10 ท่านนี้ด้วยทรัพย์สินที่ยึดประกอบด้วย เงินสดในธนาคาร อสังหาริมทรัพย์ ทรัพย์สินอื่น ๆ ในเวลาต่อมา คือในเดือนมีนาคม 2536 แม้ว่าศาลฎีกาจะได้วินิจฉัยให้การประกาศยึดทรัพย์สินเป็นโมฆะ การอภิปรายที่เกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชันกลับยังได้รับความสนใจและได้กลายมาเป็นประเด็นสำคัญทางการเมือง (วิทยากร เชียงกูล, 2549, หน้า 6)

สังคมไทยกำลังเผชิญหน้ากับวิกฤติการณ์การทุจริตคอร์รัปชัน ตั้งแต่ระดับชุมชนไปจนถึงระดับประเทศ ปัญหาการทุจริตได้ส่งผลเสียทั้งในมิติของชุมชน สังคม ประเทศชาติ และระดับโลก เพราะได้ก่อผลเสียในวงกว้าง จนทำให้องค์กรทั้งในระดับประเทศ และระดับโลกพยายามที่จะหาช่องทางปิดช่องโหว่ดังกล่าว โดยการวางกรอบระเบียบและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เอาไว้อย่างรอบด้านและรัดกุม เพื่อป้องกันมิให้เกิดผลเสียในภาพรวมดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานแก่ผู้พิพากษา ณ ศาลาคุณดาลัย ในวันที่ 20 ตุลาคม 2540 ว่า “...ในประเทศชาตินี้ ก็มีคนที่สุจริต และมีคนที่ทุจริต ถ้าคนที่สุจริตซึ่งมาก ไม่สามารถที่จะป้องกันตัวจากทุจริตชน ก็ทำให้ประเทศชาติล่มจม”...”

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับชาติ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐและเอกชนจะร่วมกันรณรงค์อย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในบางพื้นที่ยังมีได้ลดลงตามความมุ่งมั่นของกลุ่มคนที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการแสวงหามาตรการในการลงโทษ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเด็นปัญหาการทุจริตที่เกิดขึ้นในสังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพราะเมื่อประเมินจากตัวชี้วัดความโปร่งใสทั้งในระดับชาติและนานาชาติแล้ว ตัวเลขของสังคมไทยโดยภาพรวมยังสะท้อนให้เห็นถึงการทุจริตอย่างต่อเนื่องกว้างขวางมากยิ่งขึ้น (วิชัย รูปขำดี, 2552)

การทุจริตเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมไทยมาเป็นเวลานานและครุครั้ง ความเจริญก้าวหน้าของการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งในปัจจุบันได้ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความเสียหายในวงกว้าง โดยส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ ระบบสังคม ระบบการเมืองการปกครอง และการบริหารราชการเป็นอย่างมาก การแก้ปัญหาคอร์รัปชันจึงเป็นสิ่งสำคัญที่หน่วยงาน

ในภาครัฐ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้า สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้อย่างทัดเทียม ที่จะต้องประสานความร่วมมือ ทั้งภาคเอกชนและภาคประชาสังคมเพื่อร่วมกันพัฒนาปรับปรุงระบบการบริหารจัดการ และการพัฒนาคนควบคู่ไปพร้อม ๆ กัน โดยการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบ มีวินัย ตลอดจนค่านิยมอื่น ๆ ที่ถูกต้อง รวมทั้งเข้าใจวิถีดำเนินชีวิตที่สมควรและมีคุณค่า (นนทวัชร์ นวตระกูลพิสุทธิ และคณะ, 2555)

ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) พยายามกระตุ้นเตือนให้องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ตระหนักรู้และให้ความสำคัญต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่กำลังเป็นตัวแปรสำคัญในการทำให้การพัฒนาไม่สามารถก้าวหน้าต่อไปอย่างเต็มศักยภาพของแต่ละองค์กรและหน่วยงาน และยิ่งไปกว่านั้น สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในระยะที่สอง โดยเน้นให้เกิดการสร้างเครือข่าย รวมไปถึงการบูรณาการองค์ความรู้ องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ป้องกันและปราบปราม การทุจริตทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (นนทวัชร์ นวตระกูลพิสุทธิ และคณะ, 2555)

การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในอีกมิติหนึ่งนั้นมิอาจดำเนินการ อย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรม หากไม่สามารถพัฒนาและให้ความสำคัญตั้งแต่ระดับฐานราก ของสังคม โดยเริ่มต้นตั้งแต่ “หมู่บ้าน” ฉะนั้น คำตอบในการป้องกันและแก้ไขการทุจริตนั้น จึงเริ่มต้นที่หมู่บ้าน ซึ่งมีจำนวนกว่า 74,956 หมู่บ้านในสังคมไทย คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประจำจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาท ภารกิจในด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยตรง ในการคัดเลือกหมู่บ้านที่มี ความพร้อมมากที่สุด เข้ามาร่วมโครงการเพื่อพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านซื่อสัตย์ ภายใต้ แนวคิดหลัก (Core Concept) ที่ว่า “ความสะอาดในสังคม และประเทศชาติ เริ่มต้นจาก จุดเล็ก ๆ ในชุมชน โดยการพัฒนาจากกลุ่มคนต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ทั้งในมิติ ของกาย พฤติกรรม จิตใจ และปัญญา ให้ตระหนักรู้ถึงคุณค่าและความสำคัญของความ ซื่อสัตย์สุจริต (Integrity)” ด้วยเหตุนี้ พลังร่วมของหมู่บ้านซื่อสัตย์ซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจ สำคัญของการพัฒนาหมู่บ้านซื่อสัตย์คือพลังร่วม (Synergy) ของบ้าน วัด และ โรงเรียน ในขณะที่หมู่บ้านแห่งนี้จะเน้นคำขวัญภายใต้การดำเนินการที่ว่า “หมู่บ้านสะอาด สังคมสะอาด ประเทศเจริญรุ่งเรือง” สรุปแล้ว พลังของ “บวร” คือ บ้าน วัด และโรงเรียน จะนำไปสู่การสร้างภูมิคุ้มกันต่อการป้องกันการทุจริตคดโกงของกลุ่มคนต่าง ๆ ในชุมชน

โดยมูลนิธิต่อต้านการทุจริต ได้จัดทำบันทึกข้อตกลง ความร่วมมือ (MOU) ในการให้การสนับสนุนการจัดทำหมู่บ้านซอสะอาด กับหน่วยงานหลักภาครัฐและภาคเอกชนไว้เรียบร้อยแล้ว ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมทางหลวงชนบท กรมประชาสัมพันธ์ กองบัญชาการกองทัพไทย สมาคมร่วมใจรักกักรักป่าไทย และสมาคมหนังสือพิมพ์ส่วนภูมิภาคแห่งประเทศไทย โดยมูลนิธิต่อต้านการทุจริต จะสร้างวิทยากรตัวคูณเพื่อบูรณาการองค์ความรู้ด้านการต่อต้านการทุจริต เพื่อสร้างและขยายเครือข่ายในการต่อต้านการทุจริต ตลอดจนการรู้จักการเฝ้าระวังและการแจ้งเบาะแส และการสร้างความตระหนักรู้ ในการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนในหมู่บ้านซอสะอาด เป็นคนดีมีคุณธรรมและจริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต จงรักภักดี ต่อสถาบันชาติชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ มีความเสียสละ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน รู้จักการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และยึดมั่นในหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนามาใช้สร้างสันติสุขในการอยู่ร่วมกันของคนในหมู่บ้าน สำหรับหมู่บ้านซอสะอาดที่ดำเนินการผ่านเกณฑ์ที่กำหนดจะได้รับการประกาศให้เป็นหมู่บ้านซอสะอาด และใช้เป็นต้นแบบในการขยายผลเพื่อพัฒนาหมู่บ้านซอสะอาดอื่น ๆ ในพื้นที่ ของแต่ละจังหวัดต่อไป (พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส และคณะ, 2558)

ชุมชน หน่วยงาน องค์กรระดับต่าง ๆ หรือแม้แต่ประเทศชาติ จำเป็นต้องมีผู้นำ (leader) ที่จะเป็นผู้กำหนดทิศทางการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย (Objective and goal) ของหน่วยงานหรือองค์กรของตน ผู้นำมีอยู่ในทุกระดับ ตั้งแต่สังคมหรือหน่วยงานขนาดเล็กไปจนถึงองค์กรขนาดใหญ่หรือหน่วยงานระดับชาติ ภาวะผู้นำ (leadership) ถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งและมีส่วนต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลว หากองค์กรใดมีผู้นำ (leader) หรือผู้บริหารที่มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ ฯลฯ องค์กรหรือหน่วยงานนั้น ก็จะสามารถแข่งขันกับผู้อื่นและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้เป็นอย่างดี เพราะ จริยธรรมเป็นกลไกอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนในสังคมทำหน้าที่เป็นบรรทัดฐานของความประพฤติ เป็นสิ่งที่กำหนดว่าอะไรควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความดี

และความถูกต้องในสังคมมีจุดหมายปลายทางอยู่ที่คุณความดีของสังคมในส่วนรวม ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม จึงถูกนำมาใช้ในองค์การเพื่อให้องค์การเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด (Robbins and Coulter, 2012)

นอกจากนั้นแล้ว การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาชุมชน เพราะการพัฒนาชุมชนนั้นมีแนวคิดพื้นฐานอยู่ที่การสรรหากระบวนการ แนวทาง รูปแบบของกิจกรรมหรือโครงการที่หนุนเสริมการพัฒนาโดยเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของตนเอง การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหัวใจของการพัฒนาโดยยึดหลักของการมีส่วนร่วมที่ว่า ประชาชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมวิเคราะห์ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่า การพัฒนาชุมชนนั้นเป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชนนั่นเอง (โกวิท ฝรั่งาม, 2553, หน้า 126-129) อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร เป็นอำเภอที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือสุดของจังหวัดสกลนคร อำเภอบ้านม่วงแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 9 ตำบล 98 หมู่บ้าน ซึ่งมีหลายหมู่บ้าน ได้รับการพัฒนาสู่การเป็นต้นแบบหมู่บ้านสะอาด ซึ่งการที่หมู่บ้านเหล่านั้นจะพัฒนาไปสู่การเป็นต้นแบบหมู่บ้านสะอาดได้นั้น จะต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างเข้ามาสนับสนุน เช่น ภาวะผู้นำของกำนันผู้ใหญ่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชนภายในหมู่บ้าน เป็นต้น

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้นำชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานขององค์การ หมู่บ้านหรือชุมชนต่าง ๆ เช่น งานวิจัยของ ทัชเชษฐ์ นิยมสุข (2560) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำทางจริยธรรมของนายกเทศมนตรีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำทางจริยธรรมของนายกเทศมนตรีส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การ ประกอบด้วย ความอ่อนโยน ความไม่โกรธ ความไม่เบียดเบียน บริจาค ความซื่อตรง ความเพียร ความยุติธรรม และความอดทน และงานวิจัยของ ธนิศร ยืนยง (2560) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น ในจังหวัดนครนายก ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาท้องถิ่น ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับผลประโยชน์ ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 84.40

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาวิจัยถึงภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร หรือไม่ ตลอดจนมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางและเป็นข้อสนเทศในการวางแผนพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ที่สามารถสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันการทุจริตอย่างมั่นคงและยั่งยืนในสังคมไทยมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นผลประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน และประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับใด
2. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน และการมีส่วนร่วมของประชาชน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร หรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน และประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน ประกอบด้วย ด้านความยุติธรรม ด้านการแบ่งปันอำนาจ ด้านความชัดเจนในบทบาท ด้านการดูแลผู้อื่น ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม และด้านความใส่ใจในระยะยาว มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

2. การมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

ความสำคัญของการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้ ผลการศึกษามีความสำคัญดังนี้

1. ได้ทราบถึงระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน และประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

2. ได้ทราบถึงอิทธิพลของตัวแปรภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน และตัวแปรการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

3. ผลจากการวิจัยทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ซึ่งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) ตลอดจนหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้เพื่อช่วยส่งเสริมและพัฒนาการป้องกันการทุจริตอย่างมั่นคง และยั่งยืนในสังคมไทยมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นผลประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร จำนวน 70,940 คน (สำนักทะเบียน ที่ว่าการอำเภอบ้านม่วง ณ เดือน มกราคม พ.ศ. 2562)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร จำนวน 398 คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973, p.127 อ้างถึงใน อรุณ จิรวัดน์กุล, 2557, หน้า 26) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 และจะทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วย

1.1 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร จำนวน 7 ด้าน ประกอบด้วย (ทฤษฎีของ Kalshoven et al., 2011, pp. 53–54)

1.1.1 ด้านความยุติธรรม

1.1.2 ด้านการแบ่งปันอำนาจ

1.1.3 ด้านความชัดเจนในบทบาท

1.1.4 ด้านการดูแลผู้อื่น

1.1.5 ด้านความซื่อสัตย์

1.1.6 ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม

1.1.7 ด้านความใส่ใจในระยะยาว

1.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร จำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วย (รูปแบบขั้นตอนการมี

ส่วนร่วมของ International Association of Participation (2006), รูปแบบขั้นตอนการมีส่วนร่วมของ John M Cohen and Norman T. Uphoff (1980, pp.219–222 อ้างถึงใน ฤวิลวดี บุรีกุล, 2551, หน้า 5–8), และรูปแบบขั้นตอนการมีส่วนร่วมของ อรพินท์ ส孚โชคชัย (2550, หน้า 1))

- 1.2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- 1.2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน
- 1.2.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
- 1.2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร (ตัวชี้วัดการพัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาด คือ “อาศัยพลังของบวร” ได้แก่ บ้าน วัด และโรงเรียน ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557) ประกอบด้วย

- 2.1 การพัฒนากายสะอาด
- 2.2 การพัฒนาพฤติกรรมสะอาด
- 2.3 การพัฒนาจิตใจสะอาด
- 2.4 การพัฒนาปัญญาสะอาด

ขอบเขตด้านพื้นที่ของการวิจัย

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

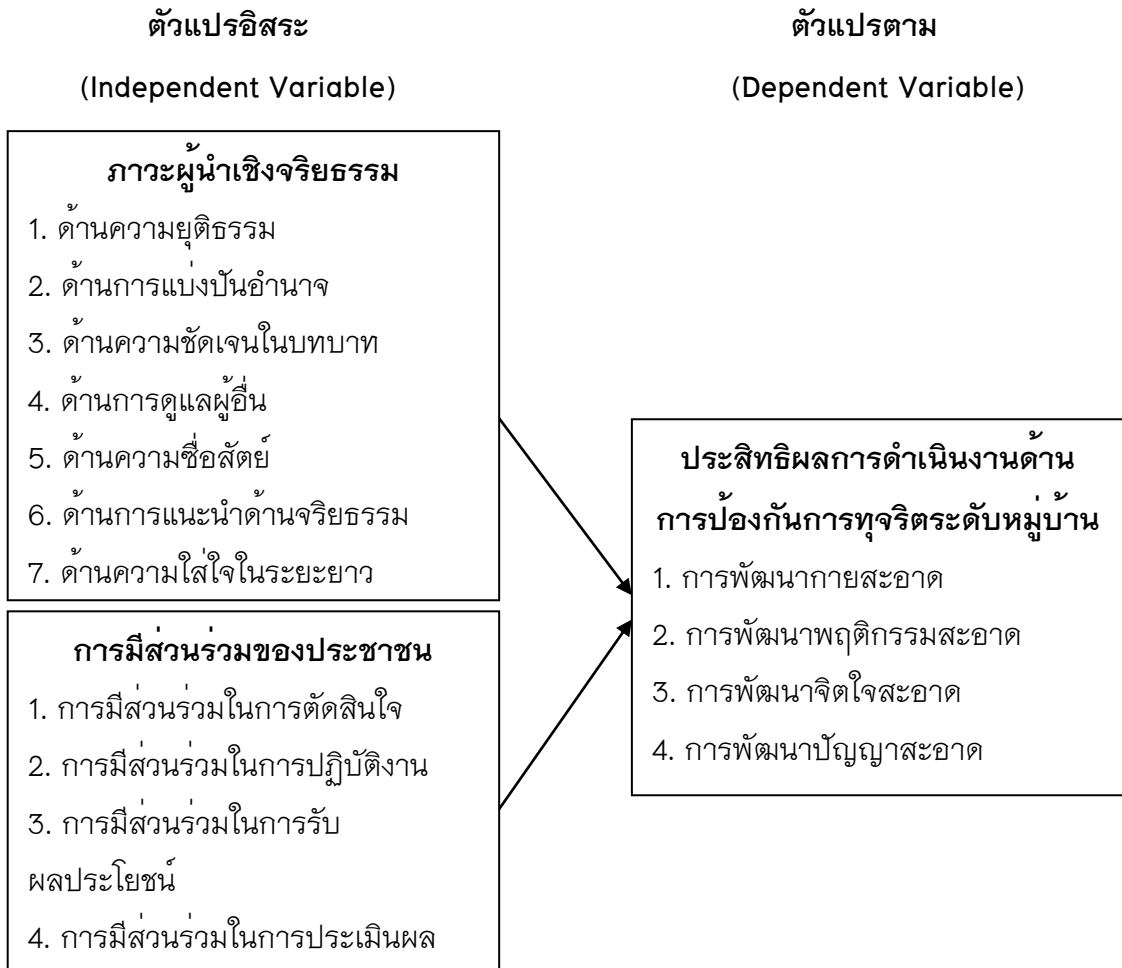
ขอบเขตด้านระยะเวลาของการวิจัย

เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2562–เดือนมกราคม พ.ศ. 2565

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของ Kalshoven et al. (2011, pp. 53–54) รูปแบบขั้นตอนการมีส่วนร่วมของ John M. Cohen and Norman T. Uphoff (1980, pp. 219–222 อ้างถึงใน ฤวิลวดี บุรีกุล, 2551, หน้า 5–8), รูปแบบขั้นตอนการมีส่วนร่วมของ อรพินท์ ส孚โชคชัย (2550, หน้า 1) และตัวชี้วัดการพัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาด คือ “อาศัยพลังของบวร” ได้แก่บ้าน วัด และโรงเรียน (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557) แล้วนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย

ดั่งภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้นิยามคำศัพท์เฉพาะ ไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ที่พร้อมจะรับฟัง มีการทำโทษต่อผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรม ปฏิบัติตนอย่างมีจริยธรรมในการใช้ชีวิตประจำวัน ตระหนักถึงผลประโยชน์ที่ดี

ที่สุดของประชาชนในหมู่บ้าน มีการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม สามารถเชื่อถือไว้วางใจได้ มีการกล่าวถึงจริยธรรมหรือค่านิยมในการทำงานกับประชาชนในหมู่บ้าน มีการกำหนดตัวอย่างว่าควรจะทำอย่างไรจึงจะถูกต้องในเชิงจริยธรรม ไม่ตัดสินความสำเร็จจากเพียงแค่ผลงาน แต่ยังดูวิธีการด้วยว่าผลงานนั้นสำเร็จได้อย่างไร เมื่อจะทำการตัดสินใจเรื่องใด มักจะถามประชาชนในหมู่บ้านว่าอะไรคือสิ่งที่ถูกต้องที่จะต้องกระทำ

1.1 ด้านความยุติธรรม หมายถึง ผู้นำหมู่บ้านปฏิบัติต่อประชาชนในหมู่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้านทุกคนด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์ และเท่าเทียมกัน ทั้งในด้านการวางหลักการวางหลักเกณฑ์การพัฒนาหมู่บ้านอย่างถูกต้องเหมาะสม และการตัดสินใจในการดำเนินการพัฒนาหมู่บ้าน รวมทั้งรู้จักรับผิดชอบในการกระทำของตน

1.2 ด้านการแบ่งอำนาจ หมายถึง ผู้นำหมู่บ้าน อนุญาตคณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้าน ให้มีส่วนเข้าร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจในหมู่บ้านเมื่อมีการตัดสินใจเรื่องใด ๆ เกิดขึ้นฟัง การแสดงความคิดเห็นและความกังวลใจต่าง ๆ นอกจากนี้ ผู้นำหมู่บ้านมอบอำนาจให้แก่คณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อให้พวกเขาสามารถควบคุมและพึ่งพาตนเองได้

1.3 ด้านความชัดเจนในบทบาท หมายถึง ผู้นำหมู่บ้านให้ความกระจ่างในหน้าที่ที่รับผิดชอบ ความคาดหวัง และผลการปฏิบัติงานที่ต้องการแก่ประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้านเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนได้ว่า ประชาชนในหมู่บ้านคาดหวังอะไรจากผู้นำ ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนในหมู่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้านเกิดความเข้าใจว่าจะต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการดำเนินการพัฒนาหมู่บ้าน

1.4 ด้านการดูแลผู้อื่น หมายถึง ผู้นำหมู่บ้านแสดงความเป็นห่วงเป็นใยประชาชนในหมู่บ้านอย่างแท้จริงอยู่อย่างสม่ำเสมอ ให้ความเคารพลูกน้อง และให้การสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้มั่นใจว่าประชาชนได้รับการตอบสนองของความต้องการที่จำเป็นอย่างครบถ้วน

1.5 ด้านความซื่อสัตย์ หมายถึง ผู้นำหมู่บ้านปฏิบัติตนอย่างซื่อสัตย์ สุจริตปฏิบัติในสิ่งที่พูดและรักษาคำมั่นสัญญา และกระทำในสิ่งที่สอดคล้องกับคำพูดของตนเองเสมอผ่านการพูดและการกระทำที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1.6 ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม หมายถึง ผู้นำหมู่บ้านตั้งกฎระเบียบ และการปฏิบัติในเชิงจริยธรรมให้กับประชาชนในหมู่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้านด้วยการสื่อสาร การอธิบาย การสนับสนุน และให้รางวัล ที่แสดงพฤติกรรมตามหลักจริยธรรม ที่ถูกกำหนดเอาไว้ รวมทั้งปฏิบัติตนอย่างมีจริยธรรมเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับ คณะกรรมการและประชาชนในหมู่บ้าน และปฏิบัติงานที่อยู่บนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม

1.7 ด้านความใส่ใจในระยะยาว หมายถึง ผู้นำหมู่บ้านมีการใส่ใจต่อ สภาพแวดล้อม และกระตุ้นให้เกิดการหมุนเวียนนำเอามาใช้ใหม่ด้วยการคำนึงถึงผลจากการกระทำต่าง ๆ ที่อยู่เหนือการควบคุมของกลุ่มทำงาน ใส่ใจต่อการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในหมู่บ้าน รวมไปถึงการแสดงความห่วงใยต่อสวัสดิการของ สังคม

2. การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร เข้าไปมีบทบาทในกระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน ตั้งแต่การค้นพบปัญหา การคิดหาวิธีการแก้ไข การนำเสนอแนวทางเพื่อการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน การติดต่อประสานงาน การเข้าร่วมประชุม และการเสนอวิธีการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน ตลอดจนร่วม ลงแรง ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน ประกอบด้วย

2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการเสนอแนวความคิด ความต้องการ/ความคิดเห็น เสนอ ปัญหา แผนงานโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เสนอตัวแทนเข้าร่วมเป็นกรรมการในการ ดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการ ร่วมตัดสินใจการจัดลำดับโครงการแผนงานกิจกรรม ต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หมายถึง การมีส่วนร่วม ของประชาชน ในการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร เช่น การสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหาร และการประสานขอความร่วมมือ

2.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับผลประโยชน์จากกิจกรรมการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ทั้งทางตรง และทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางด้านสังคม ผลประโยชน์ส่วนบุคคล และผลประโยชน์ที่ในท้องถิ่นที่ประชาชนในหมู่บ้านได้รับ

2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการประเมินผลกิจกรรมการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยการวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

3. ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริต หมายถึง การดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ให้เป็นไปตามที่คาดหมายไว้ และบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ตามตัวชี้วัดการพัฒนาหมู่บ้านสะอาด คือ “อาศัยพลังของบวร”

3.1 การพัฒนากายสะอาด หมายถึง การพัฒนาความอยู่รอดในเชิงกายภาพโดยการกระตุ้นให้ชุมชนสามารถสร้างรายได้ให้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตโดยการ “ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และขยายโอกาส” เช่น การปลูกพืชผักสวนครัวไว้กินเอง การทำอาชีพเสริม สร้างรายได้ให้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต ยึดมั่นในเศรษฐกิจพอเพียง มีการออมทรัพย์ และจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างเป็นระบบ

3.2 การพัฒนาพฤติกรรมสะอาด หมายถึง การกระตุ้นให้หมู่บ้านได้ตระหนักถึงผลเสียของการผิดศีลข้อ 2 ที่เกี่ยวข้องกับกาทุจริต เพราะผลเสียที่ยิ่งใหญ่ต่อการผิดศีลข้อนี้ จะทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลมุ่งเน้นประโยชน์เฉพาะตน โดยไม่ตระหนักถึงความอยู่รอดของสังคมโดยภาพรวม ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เช่น ศีล 5 และหลักการของศาสนาที่ตัวเองเคารพนับถือ ผู้นำของหมู่บ้านกำหนดระเบียบและกฎเกณฑ์เพื่อสร้างกลไกในการบริหารชุมชนให้เกิดสุจริต และความโปร่งใส

3.3 การพัฒนาจิตใจสะอาด หมายถึง การจัดกิจกรรมการพัฒนาจิตใจของชาวบ้าน ทั้งผู้นำ ครู ชาวบ้าน และนักเรียน เพื่อพัฒนาจิตใจของชาวบ้านให้มีคุณภาพจิตดี สุขภาพจิตดี และสมรรถภาพจิตดี เพื่อพัฒนาจิตใจให้กลุ่มคนต่าง ๆ ทั้งเยาวชนและผู้ใหญ่ รวมถึงผู้นำชุมชนได้ตระหนักถึงการละอายต่อการทำชั่ว และเกรงกลัวต่อการทุจริต รู้จักเสียสละ และแบ่งปัน ตระหนักถึงการละอายต่อการทำชั่ว และเกรงกลัวต่อ

การทุจริต ซึ่งจะก่อให้เกิดบาปกรรมต่อตนเองและครอบครัว และส่งผลเสียโดยภาพรวมต่อหมู่บ้านในฐานะเป็นศัตรูของการพัฒนาหมู่บ้านในระยะสั้นและระยะยาว

3.4 การพัฒนาปัญญาสะอาด หมายถึง การพัฒนาโดยการทำให้กลุ่มคนต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ได้ตระหนักรู้ถึงการไม่ใช้ปัญญาที่มีไปสู่การแสวงหาประโยชน์ หรือแสวงหาช่องทางในการเอารัดเอาเปรียบ และทุจริตคิดมิชอบต่อชุมชนของตนเอง โดยใช้ทรัพยากรและทุนที่ประหยัดที่สุด ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาปัญญา จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างยั่งยืน สามารถพัฒนาปัญญาคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบให้รู้จักเสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และตระหนักว่าการใช้ปัญญาคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบจะนำไปสู่การใช้ทรัพยากรและทุนของชุมชนที่ประหยัดที่สุด

4. ผู้นำหมู่บ้าน หมายถึง กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/สารวัตรกำนัน/แพทย์ประจำตำบล/คณะกรรมการหมู่บ้าน/อสม./อาสาสมัครปศุสัตว์/อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน/คณะกรรมการพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ/ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน/สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการการป้องกันทุจริตระดับหมู่บ้าน ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ผู้ศึกษาได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการการป้องกันทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร
4. บริบทของอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โดยมีรายละเอียดในแต่ละประเด็น ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

ในหัวข้อนี้ เป็นการกล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

การให้ความหมายหรือคำนิยามของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (Ethical leadership) จากการศึกษาค้นคว้า เอกสารบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ทำให้ทราบว่า มีผู้ให้คำนิยามของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมไว้หลายทัศนะ ดังนี้

Freeman and Stewart (2006, p. 2) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม คือ การกระทำอย่างตรงไปตรงมาหรืออย่างบริสุทธิ์ใจของผู้นำที่แสดงออกถึงคุณลักษณะที่ดี โดยมองเห็นคุณค่าในสิ่งที่ถูกต้อง (The right values) หรือการเป็นผู้มีลักษณะน่าเชื่อถือ (Strong character) การเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น (The example for others) การมีความอดทนอดกลั้นต่อสิ่งล่อใจ (Withstand any temptations)

Brown and Trevino (2006, p. 597) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมคือ คุณลักษณะของบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ เป็นห่วงเป็นใยคนอื่น และมีหลักการ เป็นบุคคลที่ตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ อย่างยุติธรรมและเท่าเทียมกัน มักแสดงการสื่อสารที่แฝงด้วยจริยธรรมต่อผู้ตาม จัดตั้งมาตรฐานทางจริยธรรม และจัดให้มีการให้รางวัลหรือลงโทษ เพื่อให้แน่ใจว่ามาตรฐานที่ถูกกำหนดขึ้นจะได้รับการปฏิบัติตาม รวมทั้งยังเป็นบุคคลที่สามารถทำได้ตามที่พูด และเป็นแบบอย่างของความประพฤติอันดีงาม

Brown (2007, p. 141) ได้อธิบายภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมว่าคนที่มีคุณธรรมนั้นจะต้องมีความซื่อสัตย์ ความไว้วางใจ และความยุติธรรม ใช้การปฏิบัติที่มีกฎเกณฑ์ มีการกำหนดกรอบความประพฤติปฏิบัติที่ควรจะเป็นในที่ทำงานว่าควรปฏิบัติอย่างไรจึงจะถูกต้องเหมาะสมและมองว่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะต้องเป็นผู้จัดการเชิงคุณธรรม ซึ่งผู้จัดการเชิงคุณธรรมจะมีอิทธิพลต่อผู้ตามที่มีจริยธรรมและไร้จริยธรรม จะสร้างจริยธรรมที่เด่นชัดด้วยการสื่อสารถึงมาตรฐานเชิงจริยธรรม พฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างเชิงจริยธรรมและมีการให้รางวัล มีการลงโทษและมีการเสริมสร้างหรือพัฒนาวินัยด้วย เพื่อให้ผู้ตามประพฤติอยู่ในกฎเกณฑ์ของคุณธรรม

Berghofer (2008) ผู้นำเชิงจริยธรรมจะเต็มไปด้วยความไว้วางใจ (Trust) การทำหน้าที่จะเป็นไปด้วยความซื่อสัตย์ (Honesty) การบังคับบัญชาจะทำด้วยความเคารพ (commands respect) จะมีวิธีปฏิบัติด้วยความยุติธรรม (Fairness) เสมอรักษาไว้ซึ่งความรับผิดชอบ เกียรติยศชื่อเสียง (Honor) และความจงรักภักดี (Loyalty) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะเป็นผู้ที่เข้มแข็งน่าเชื่อถือ (Strong) ใจกว้างใจดีมีเมตตา (Generous) เต็มไปด้วยความรักความเอ็นดู (Full hearted) เป็นบุคคลที่น่าไว้นับถือ (Trustworthy) เป็นผู้ที่มีความแน่วแน่เด็ดเดี่ยว (Resolute)

Berghofer and Schwartz (2008, p. 2) อธิบายว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (Ethical leadership) เป็นความสัมพันธ์ในทางที่เป็นบวกเป็นมาตรฐานทองคำ (The gold standard) สำหรับองค์กรผู้นำเชิงจริยธรรมจะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีอย่างมีคุณภาพภายใต้หลักการของความเคารพ (Respect) ไม่สร้างข้อตกลงหรือสัญญาหรือการยินยอมด้วยการบีบบังคับอย่างไม่มีทางเลือกซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในความสำเร็จขององค์กร ผู้นำเชิงจริยธรรมจะต้องเข้าใจว่าความสัมพันธ์เหล่านี้ จะนำไปสู่ความเจริญเติบโตหรือความก้าวหน้าสำหรับองค์กร ซึ่งโดยหลักการพื้นฐานภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะประกอบด้วย ความไว้วางใจ (Trust) ความเคารพ (Respect) ความซื่อตรง (Integrity)

ความซื่อสัตย์ (Honesty) ความยุติธรรม (Fairness) ความเสมอภาค (Equity) ความเที่ยงธรรม (Justice) และความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Compassion)

Watts (2008, p. 5) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับองค์กรเพราะว่ามันเป็นรากฐานสำหรับการเข้าใจถึงวิธีการตัดสินใจของผู้นำที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมของพวกเขาว่าสิ่งไหนจะส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์สมรรถนะขององค์กร

Wayne State Colledge (2008, p. 12) ให้ความหมาย ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมเป็นการนำมารวมกันระหว่างการตัดสินใจเชิงจริยธรรม (Ethical decision-making) กับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม (Ethical behavior) มันเกิดขึ้นในแต่ละคนและในบริบทขององค์กรความรับผิดชอบ (Responsibility) เป็นสิ่งที่สำคัญมาก สำหรับผู้นำที่จะตัดสินใจและแสดงพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ในวิถีทางจริยธรรม และการตรวจสอบว่าองค์กรมีความเข้าใจหรือมีการปฏิบัติต้องมีเกณฑ์ด้านจริยธรรมขององค์กร

Heiskanen (2009) ให้ความหมาย ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (Ethical leadership) ว่าหมายถึงผู้นำ ที่ปฏิบัติแต่ “สิ่งดี ๆ จะมีความรับผิดชอบต่อบุคคลและผลประโยชน์ของบุคคลหรือที่คนอื่นมักพูดว่า ผู้นำที่ดีจะทำแต่สิ่งดี ๆ เสมอผู้นำเชิงจริยธรรมจะมีความพยายามอย่างหนักสำหรับการได้มาซึ่งผลลัพธ์และสิ่งที่ดี ๆ เพราะว่าเขาทั้งหลายจะมีวิธีการทำงานหรือกำหนดเส้นทางเดินเพื่อความสำเร็จที่ชัดเจนยิ่งไปกว่านั้นผู้นำ ที่ดีจะต้องทำแต่สิ่งดี ๆ และเป็นประโยชน์จะเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างมนุษย์ที่ดีทุก ๆ การตัดสินใจในการปฏิบัติ ของผู้นำเชิงจริยธรรมจะมีความหมายเสมอ

Josephson Institute of Ethics (2009) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมว่า หมายถึงแนวทางปฏิบัติที่มีคุณค่าและเป็นมาตรฐานของการประพฤติทางจริยธรรมซึ่งแสดงให้เห็นถึงคุณค่าที่เป็นประโยชน์ประกอบด้วย ลักษณะที่สำคัญ 6 ประการ ได้แก่ 1) ความคู่ควรแก่การไว้วางใจ (Trustworthiness) 2) ความเคารพ (Respect) 3) ความรับผิดชอบ (Responsibility) 4) ความยุติธรรม (Fairness) 5) การห่วงใยผู้อื่น (Caring) 6) ความเป็นพลเมืองดี (Citizenship)

Khair (2009) ได้ให้ความหมายของ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (Ethical leadership) หมายถึง ผู้ที่ไม่ปฏิเสธสิ่งที่มีคุณลักษณะที่ดี ๆ ที่สำคัญและเห็นคุณค่าในสิ่งที่ถูกต้อง ในความเป็นจริงภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมเป็นผู้ที่มีความคิดที่สลับซับซ้อนมาก ผู้นำเชิงจริยธรรมจะพบว่าเขาไม่ได้ทำงานเพียงแค่งานหรือคนงานเท่านั้น เขาค่อนข้าง

จะถือผลประโยชน์โดยรวมเป็นสำคัญมีความมุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จของเป้าหมายที่เป็นของส่วนรวม มันเป็นเรื่องที่สำคัญมากสำหรับผู้ที่จะบอกถึงการกระตุ้นให้เกิดความสนใจเกี่ยวกับคุณค่าทางคุณธรรม ผู้นำเชิงจริยธรรมต้องทำสิ่งที่เป็นามธรรมให้เป็นรูปธรรม และสามารถนำไปใช้สำหรับการดำรงชีวิต

Neubert et al. (2009, p. 159) ได้กล่าวถึง ความหมายของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมว่าหมายถึง ลักษณะของผู้นำที่แสดงออกดังต่อไปนี้ คือ เป็นบุคคลที่มีความพิถีพิถันพิจารณาและเข้าใจในหลักการของจริยธรรมและคุณธรรมในการดำรงชีวิต เป็นผู้มีพฤติกรรม พฤติกรรมการนำและพฤติกรรมการตัดสินใจจากการมีส่วนร่วมที่เห็นพ้องต้องกันจากทุกฝ่าย และสามารถอธิบายในสิ่งที่ตนเองกระทำได้

Prince and Tumlín (2009, p. 96) ให้ความหมายของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (Ethical leadership) ว่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ต้องเป็นผู้ไม่ทำความเสียหายเกี่ยวกับจริยธรรม มีกระบวนการวางกฎเกณฑ์ที่เป็นประโยชน์ต่าง ๆ ร่วมกันบนพื้นฐานที่ยอมรับร่วมกันถ้อยทีถ้อยอาศัยกันในฐานะที่เราต่างก็เป็นสมาชิกของสังคมเดียวกัน การช่วยเหลือให้สมาชิกประสบความสำเร็จการบรรลุเป้าหมาย ด้วยวิธีการอย่างมีจริยธรรม ผู้นำ

เชิงจริยธรรมจะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการเกลี้ยกล่อมโน้มน้าวใจและการชี้แจงถึงสิ่งที่ดีที่สามารถพิสูจน์ได้ยืนยันได้และเป็นคุณค่าที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของผู้นำเชิงจริยธรรมที่จะต้องอธิบาย

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมหมายถึง พฤติกรรม หรือกระบวนการวิธีการต่าง ๆ ของผู้นำที่แสดงออกถึงค่านิยมคุณธรรมและจริยธรรมของตนเองอย่างมีอุดมการณ์เพื่อส่วนรวม และกล้าหาญที่จะยึดมั่นต่อค่านิยมหลักเหล่านั้น ในการให้บริการที่ดีต่อส่วนรวม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์กรและสังคมส่วนรวมเป็นหลัก อีกทั้งยังสามารถจูงใจให้ผู้ตามมองไกลไปกว่าผลประโยชน์ส่วนตัวไปเพื่อประโยชน์ขององค์กรหรือเพื่อส่วนรวมแทน ซึ่งถือว่าการยกระดับคุณธรรมของผู้ตามให้สูงขึ้นอีกด้วย

องค์ประกอบ และพฤติกรรมของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมเป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นใหม่ และมีนักวิชาการหลายท่านมองว่าเป็นคุณลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่ควรค่าแก่การเสริมสร้างให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล โดยเฉพาะบุคคลที่เป็นผู้นำองค์กร ดังนั้น เพื่อเป็นการทำความเข้าใจเกี่ยวกับ

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมให้มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมเอาแนวคิดขององค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมเอาไว้ดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในทัศนะของ Hester (2003) กล่าวว่า องค์ประกอบที่เป็นพื้นฐานของผู้มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (Ethical leadership) ประกอบด้วย องค์ประกอบสำหรับการปฏิบัติของผู้นำเชิงจริยธรรม องค์ประกอบตัวบ่งชี้การปฏิบัติของผู้นำเชิงจริยธรรมและเนื่องจากภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมนั้นเป็นการแสดงออกในด้านพฤติกรรมการปฏิบัติ และคุณลักษณะของผู้นำภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะต้องคำนึงถึง

1. การกำหนดเป้าหมาย
2. ความไว้วางใจ
3. ความเคารพ
4. ความรับผิดชอบ
5. ความเอื้ออาทร
6. ความยุติธรรม
7. ยึดหลักการจูงใจ
8. หลักความร่วมมือ
9. เป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลง และ
10. ความเป็นพลเมืองดี

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในทัศนะของ Dawn (2007) กล่าวว่า เขาอุทิศตัวในการสร้างภาวะผู้นำที่ฉลาดให้กับผู้หญิงทั่วโลก ออกแบบสำหรับผู้หญิงในการแสดงบทบาทการเป็นผู้นำ เขาให้ข้อเสนอแนะสำหรับผู้นำเชิงจริยธรรม โดยเขียนเป็นบทความเรื่องลักษณะของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ได้แก่

1. การพัฒนาวิสัยทัศน์ (Develop a vision)
2. มีวิธีการนำ หรือพัฒนา (Lead the way)
3. ให้ความสำคัญกับความเคารพนับถือ (Esteem insight)
4. รักในการเรียนรู้ (Love learning)
5. การควบคุมจิตใจ (Guard your heart)
6. การมอบหมายงานหรือให้อำนาจ (Invest wisely)
7. ความเชื่อถือและศรัทธา (Believe)

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในทัศนะของ Wayne State Colledge (2008) ให้ความหมาย ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (Ethical leadership) ว่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม เป็นการนำมารวมกันระหว่างการตัดสินใจเชิงจริยธรรม (Ethical decision-making) กับ พฤติกรรมเชิงจริยธรรม (Ethical behavior) โดยผู้นำเชิงจริยธรรมจะต้องคำนึงถึง

1. เป้าหมายขององค์การหรือวัตถุประสงค์
2. การให้ความเคารพตนเอง
3. มีความอดทนอดกลั้นและ
4. เชื้อมั่นในการตัดสินใจของตนเอง

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในทัศนะของ Berghofer (2008) สรุปสิ่งที่เป็น ความท้าทายที่สำคัญโดยกล่าวว่า ศตวรรษที่ 21 จะมีสัญญาณใหม่สำหรับการปกครอง การควบคุมบังคับบัญชาเช่น จะต้องมีการพึ่งพาอาศัยกันมากขึ้น (Interdependence) วัฒนธรรมและเศรษฐกิจจะถูกผสมผสานเข้ากันและกล่าวถึง องค์ประกอบ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ว่าประกอบด้วย

1. การเป็นผู้มีความไว้วางใจ
2. การสื่อสารเชิงจริยธรรม
3. มีการสร้างสัมพันธ์เชื่อมต่อกัน
4. เห็นความสำคัญของคนอื่น
5. มีความอดทนอดกลั้น
6. การให้ความยุติธรรมกับผู้เกี่ยวข้อง

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในทัศนะของ Josephson (2009) แห่งสถาบัน จริยธรรมโจเซฟสัน (The Josephson institute of ethics) กล่าวว่าเสาหลักคุณลักษณะ 6 ประการของการมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (The six pillars of character) ซึ่งประกอบด้วย

1. ความไว้วางใจ(Trust)
2. ความเคารพ (Respect)
3. ความรับผิดชอบ (Responsibility)
4. ความยุติธรรม (Fairness)
5. ความเอื้ออาทร (Caring) และ
6. ความเป็นพลเมืองดี (Citizenship)

ลักษณะภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

R.Edward Freeman, Lisa Stewart, (2006, pp. 1–7) ได้กล่าวถึง ลักษณะภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมไว้ 10 ประการ ประกอบด้วย

1. มีวาทศิลป์ในการสร้างค่านิยมขององค์กร
2. มุ่งความสำเร็จขององค์กรมากกว่าความต้องการส่วนบุคคล
3. ค้นหาและพัฒนาบุคคลที่ดีที่สุด
4. สร้างบทสนทนาทางจริยธรรมและค่านิยมที่คงทน
5. สร้างกลไกในการคัดค้าน
6. ใจกว้างยอมรับค่านิยมอื่น ๆ
7. สร้างคำถามยาก ๆ และเกิดจินตนาการ
8. รู้จักข้อจำกัดของค่านิยมและหลักการจริยธรรมที่ยึดถือ
9. วางกรอบปฏิบัติทางจริยธรรม
10. ส่งเสริมค่านิยมพื้นฐานและความถูกต้องตามกฎหมายของสังคม

Kalshoven et al. (2011, pp. 53–54) ได้พัฒนาแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในงาน (Ethical Leadership at work Questionnaire) ด้วยการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำของ Brown et al.(2005) และ De Hough and Hartog (2008) ซึ่งจากการศึกษาในครั้งนี้ทำให้สามารถสรุปคุณลักษณะทางด้านพฤติกรรมสำหรับภาวะผู้นำด้านจริยธรรมออกมาได้ 7 ด้าน ดังนี้

1. ความยุติธรรม (Fairness) หมายถึง การไม่แสดงความชอบพอบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นพิเศษจะต้องปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความถูกต้องและเท่าเทียมกัน ความยุติธรรมโดยมากจะถือเป็นด้านที่มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ผู้นำที่มีจริยธรรมจะต้องปฏิบัติต่อผู้ตามอย่างซื่อสัตย์และเท่าเทียมทั้งในด้านของการวางหลักการและการตัดสินใจ ผู้นำเชิงจริยธรรมจะต้องมีความน่าเชื่อถือและซื่อสัตย์ และต้องรู้จักรับผิดชอบในการกระทำ ของตน

2. การแบ่งอำนาจ (Power Sharing) หมายถึง การอนุญาตให้ผู้ตามมีส่วนร่วมเข้าร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจ รวมทั้งจะต้องรับฟังการแสดงความคิดและความกังวลใจต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้นำเชิงจริยธรรมจะต้องมอบอำนาจให้แก่ผู้ตาม เพื่อให้พวกเขาสามารถควบคุมและพึ่งพาตนเองได้

3. ความชัดเจนในบทบาท (Role Clarification) หมายถึง การให้ความกระจ่างในหน้าที่ที่รับผิดชอบ ความคาดหวังและผลการปฏิบัติงานที่คาดหวังแก่ผู้ตาม เพื่อให้ผู้ตามเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนได้ว่าผู้นำ กำลังคาดหวังอะไรจากพวกเขา ซึ่งจะช่วยให้ผู้ตามเกิดความเข้าใจว่าจะต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงานและองค์กร

4. การดูแลผู้อื่น (People Orientation) หมายถึง การแสดงความเป็นห่วงเป็นใยเคารพและสนับสนุนผู้ตาม การมีความรู้สึกเป็นห่วงเป็นใยผู้อื่นอย่างแท้จริง ถือเป็นคุณลักษณะที่สำคัญอีกประการหนึ่งของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ด้วยการแสดงความเป็นห่วงอย่างสม่ำเสมอ ให้ความเคารพผู้ตามและให้การสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ตามได้รับการตอบสนองของความต้องการที่จำเป็นอย่างครบถ้วน

5. ความซื่อสัตย์ (Integrity) หมายถึง การปฏิบัติในสิ่งที่พูด และรักษาคำมั่นสัญญาความซื่อสัตย์ คือ การแสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคลอย่างหนึ่งที่มีการพูดและการกระทำ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้นำเชิงจริยธรรมจะต้องเป็นผู้ที่รักษาสัญญา และปฏิบัติตามคำสัญญาของตน

6. การแนะนำด้านจริยธรรม (Ethical Guidance) หมายถึง การสนับสนุนและให้รางวัลแก่การสร้างจริยธรรม ผู้นำเชิงจริยธรรมจะต้องตั้งกฎระเบียบ และการปฏิบัติในเชิงจริยธรรมให้กับผู้ตามด้วยการสื่อสาร การอธิบาย การสนับสนุน และให้รางวัลแก่ผู้ตามที่แสดงพฤติกรรมตามหลักจริยธรรมที่ถูกกำหนดเอาไว้

7. ความใส่ใจในระยะยาว (Concern for Sustainability) หมายถึง การใส่ใจต่อสภาพแวดล้อม และกระตุ้นให้เกิดการหมุนเวียนมาใหม่ ด้านนี้จะหมายถึงการให้ความใส่ใจ และแสดงถึงความใส่ใจต่อความยั่งยืน (Sustainability) ของสภาพแวดล้อม ด้วยการคำนึงถึงผลจากการกระทำต่าง ๆ ที่อยู่เหนือการควบคุมของกลุ่มทำงาน รวมไปถึงการแสดงความห่วงใยต่อสวัสดิการของสังคม

โดยสรุป ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมหมายถึง การที่บุคคลมีคุณลักษณะของความซื่อสัตย์ ความน่าไว้วางใจ ความยุติธรรม ความเป็นห่วงเป็นใย และมีหลักการ โดยแสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะดังกล่าวอย่างเหมาะสม ทั้งในด้านของพฤติกรรม การสื่อสาร การคิดตัดสินใจ และการจัดวางมาตรฐานต่าง ๆ รวมทั้งจัดให้มีการให้รางวัลหรือลงโทษ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการที่ดีอย่างสูงสุดทั้งต่อตนเองต่อผู้อื่นและต่อสังคม

ในการวิจัย ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีของ Kalshoven et al. (2011, pp. 53-54) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยสรุปคุณลักษณะทางด้านพฤติกรรมสำหรับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมทั้ง 7 ด้าน ดังนี้ 1) ความยุติธรรม (Fairness) 2) การแบ่งอำนาจ (Power Sharing) 3) ความชัดเจนในบทบาท (Role Clarification) 4) การดูแลผู้อื่น (People Orientation) 5) ความซื่อสัตย์ (Integrity) 6) การแนะนำด้านจริยธรรม (Ethical Guidance) และ 7) ความใส่ใจในระยะยาว (Concern for Sustainability)

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในหัวข้อนี้ เป็นการกล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับงานพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ โดยอาจส่งผลให้งานที่ทำสำเร็จหรือล้มเหลวต่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ก็ได้ นอกจากนี้แล้วยังมีนักวิชาการได้ให้แนวคิดและให้ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้มากมายดังต่อไปนี้

จักรพงษ์ สงวนชม (2549, หน้า 24) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบกับการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อันเป็นผลประโยชน์ร่วมกันของคนในชุมชน

สุเมธ พุทธนันท์เมธา (2549, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การดำเนินการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาที่เปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด มาร่วมทำในรูปแบบของคณะกรรมการ เพื่อคอยให้คำแนะนำ ความคิดให้เป็นจุดเชื่อมโยง อันจะนำมาซึ่งความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงานและชุมชน ทั้งนี้ทุกฝ่ายต้องสื่อสารแบบเปิดระดมความคิดเพราะชุมชนย่อมมีทรัพยากรอันทรงคุณค่า แอบแฝงอยู่ ถ้าครูหรือผู้บริหารใช้โอกาสให้เป็นประโยชน์แล้วสิ่งที่ตามมามากมาย เช่น การเกิดความสามัคคี ประสิทธิภาพงานและเป็นการสร้างสรรค์ในการปกครองแบบประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในชุมชน

อรทัย ก๊กผล (2552, หน้า 17-18) ให้ความหมายว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์นโยบายกระบวนการบริหารและการตัดสินใจของท้องถิ่น เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวมอย่างแท้จริงทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของการที่ประชาชนจะต้องมีอิสระทางความคิด มีความรู้ความสามารถในการกระทำและมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ โดยหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีลักษณะการเข้าร่วมอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุด ไม่ใช้การจัดเวทีการมีส่วนร่วมเพียงครั้งเดียวตัวอย่างเช่น ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมตั้งแต่ต้นจนจบ

วิชัย ภูโยธิน (2554, หน้า 108) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง สิทธิของประชาชนที่จะเข้ามาที่ส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อตัวประชาชน

อรทัย ก๊กผล และฉัตรระวี กิติโยดม (2555, หน้า 15-26) รายงานไว้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) หมายถึง การที่ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมเริ่มตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ นอกจากนี้การมีส่วนร่วมยังหมายถึงกระบวนการสื่อสารสองทางที่มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้นและได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชน ซึ่งเป้าหมายของกระบวนการมีส่วนร่วมก็คือการให้ข้อมูลต่อสาธารณชนและให้สาธารณชนแสดงความคิดเห็นต่อโครงการหรือนโยบายรัฐและมีส่วนร่วมแก้ปัญหาเพื่อหาทางออกที่ดีที่สุดสำหรับทุกคน โดยเงื่อนไขสำคัญของการมีส่วนร่วมต้องเกิดจากความเต็มใจและความตั้งใจที่จะเข้าร่วม เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการแก้ไขปัญหาการตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ

รวมทั้ง
อยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค ประชาชนมีสิทธิเท่าเทียมกับผู้เข้าร่วมคนอื่น ๆ และมีขีดความสามารถที่จะเข้ามามีส่วนร่วม

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยการสมัครใจ

เข้าร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาของชุมชนตั้งแต่การค้นหาคำปัญหา การตัดสินใจ วางแผนในกิจกรรม การร่วมดำเนินการตามแผน การได้รับประโยชน์อย่างเป็นธรรม จากกิจกรรมและการประเมินผลเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาจากบทเรียนรู้อันร่วมกัน ของกิจกรรมการพัฒนานั้น ๆ

รูปแบบและขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน

การที่องค์กรจะสามารถดำเนินงานได้อย่างใดอย่างหนึ่งนั้น บุคคลและสมาชิก จะมีรูปแบบการมีส่วนร่วมตามที่นักวิชาการได้อธิบายรูปแบบการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

อรพินท์ สพิชิตชัย (2550, หน้า 1) ได้นำเสนอแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วม ของประชาชนที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนนั้น ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ซึ่งหากขาด ขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งไปจะทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนที่จะนำไปสู่การพัฒนาชุมชน ที่ยั่งยืนจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์โดยทั้ง 5 ขั้นตอนนั้น ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในการรับรู้ สามารถให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
2. การมีส่วนร่วมในการเลือกและเสนอแนวทางเพื่อตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ
4. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานติดตามตรวจสอบ
5. การมีส่วนร่วมรับประโยชน์และเป็นเจ้าของนโยบายสาธารณะ

John M Cohen and Norman T. Uphoff Cohen and Uphoff (1980, pp. 219-222) อ้างถึงใน ฤวิลลวดี บุรีกุล, 2551, หน้า 5-8) ได้จำแนกการมีส่วนร่วม ออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ซึ่งเป็นการตัดสินใจ ในการดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ระยะเริ่มต้น
 - 1.1 การเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่น
 - 1.2 การร่วมคิด และกำหนดแนวทางการพัฒนา เพื่อแก้ไขและลดปัญหา ของท้องถิ่น
 - 1.3 การร่วมวางแผนนโยบาย แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม
 - 1.4 การร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์ ต่อส่วนรวม
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation) เป็นการเข้าร่วม โดยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหาร และการเข้าร่วม

ในการร่วมแรงร่วมใจ

2.1 การร่วมมือปรับปรุงระบบการบริหารงาน เพื่อดำเนินการในกิจกรรม
โครงการของท้องถิ่น

2.2 การมีสนับสนุนทรัพยากรส่วนตัว เพื่อดำเนินการในกิจกรรม
โครงการของท้องถิ่น

2.3 การร่วมปฏิบัตินโยบาย แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมให้บรรลุ
เป้าหมาย

2.4 การประสานขอความร่วมมือระหว่างประชาชน กับองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefit) โดยอาจจะเป็น
ผลประโยชน์ทางวัตถุ ทางสังคม หรือโดยส่วนตัว

3.1 แผนงานหรือโครงการที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น
ในรูปวัตถุสิ่งของ

3.2 แผนงานหรือโครงการที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น
ในลักษณะของส่วนรวม

3.3 แผนงานหรือโครงการที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น
ในลักษณะส่วนบุคคล

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งเป็นการควบคุมและ
ตรวจสอบการดำเนินกิจกรรม รวมทั้งเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

4.1 การแต่งตั้งประชาชนเข้าเป็นกรรมการประเมินประสิทธิผลแผนงาน
หรือโครงการ

4.2 การควบคุม การตรวจสอบโดยประชาชน

จินตวีร์ เกษมศุข (2554, หน้า 21) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการมีส่วนร่วม
ที่ดำเนินอยู่โดยทั่วไปสามารถสรุปได้เป็น 4 รูปแบบ คือ

1. การรับรู้ข่าวสาร (Public Information)

2. การปรึกษาหารือ (Public Consultation)

3. การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public Meeting)

3.1 การประชุมในระดับชุมชน (Community Meeting)

3.2 การประชุมรับฟังความคิดเห็นในเชิงวิชาการ (Technical Hearing)

3.3 การประชาพิจารณ์ (Public Hearing)

4. การร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)

Sherry R. Arnstein (1969, p. 135) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า ถือเป็นอำนาจประเภทหนึ่งของประชาชนและเป็นกระบวนการจัดสรรอำนาจ (Redistribution of power) โดยส่งเสริมให้ประชาชนผู้ไร้ซึ่งอำนาจ (The Have-Nots) ที่มักไม่มีโอกาสหรือถูกกีดกันออกจากกระบวนการทางการเมืองและเศรษฐกิจทั้งหลาย ให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจังในกระบวนการดังกล่าว กล่าวคือ การมีส่วนร่วมเป็นกลยุทธ์ให้ประชาชนไร้ซึ่งอำนาจสามารถกำหนดแนวทางในการรับรู้และแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร การกำหนดเป้าหมายและนโยบายสาธารณะ การจัดสรร การใช้จ่าย การดำเนินงาน กิจกรรมและโครงการต่าง ๆ และการเปิดเผยและการกระจายผลประโยชน์ ทั้งนี้ ตามแนวคิดดังกล่าว ระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถแบ่งออกได้เป็น ทั้งหมด 8 ระดับ ดังต่อไปนี้

1. ระดับการจัดการได้ (Manipulation) กลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการที่ปรึกษา คณะกรรมการตรวจสอบ ฯลฯ เปรียบเสมือน “ตรายาง” ที่ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการสร้างหรือแสวงหาการสนับสนุน แทนที่จะเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง ลำดับขั้นต่ำสุดของขั้นบันไดแห่งการมีส่วนร่วมนี้แสดงถึงการปิดกั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ประชาชนกลายเป็นเครื่องมือประชาสัมพันธ์กิจกรรมหรือนโยบายของผู้มีอำนาจ

2. ระดับการบำบัดรักษา (Therapy) จากการทดลองพฤติกรรมกลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา ความไร้ซึ่งอำนาจ (The Powerless) เปรียบเสมือนความเจ็บป่วยทางจิตใจ ภายใต้อิทธิพลนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเข้มข้นจึงไม่เป็นสาเหตุของความเจ็บป่วยแต่อย่างใด

3. ระดับการให้ข้อมูลข่าวสาร (Informing) การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบและทางเลือกนโยบายต่าง ๆ แก่ประชาชนถือเป็นครั้งแรกของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริง อย่างไรก็ตาม จุดเด่นของการมีส่วนร่วมในระดับนี้ คือ การไหลข้อมูลทางเดียว (One Way Flow Information) และมีได้มีช่องทางสำหรับการตอบสนองของความต้องการหรือการให้อำนาจแก่ประชาชนในการต่อรองแต่อย่างใด ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนได้รับมักอยู่ ณ ขั้นตอนท้ายสุดของการวางแผน แล้วประชาชนแทบไม่มีโอกาสในการเปลี่ยนแปลง กิจกรรมและโครงการที่ถูกออกแบบมาและเครื่องมือ

ที่ใช้ในการสื่อสารดังกล่าว ได้แก่ สื่อสารมวลชน เอกสารสรุปแผนงาน/โครงการ โปสเตอร์ และการให้ข้อมูลตามการร้องขอต่าง ๆ

4. ระดับการปรึกษาหารือ (Consultation) การชักชวนให้ประชาชนออกมาแสดงความคิดเห็น เช่น การสำรวจความคิดเห็น การประชุมชุมชน การทำประชาพิจารณ์ ฯลฯ กิจกรรมดังกล่าวเป็นวิธีการพยายามดึงดูประชาชนให้มาเข้าร่วมและปริมาณการมีส่วนร่วมยังสามารถวัดผลออกเป็นเชิงปริมาณได้ เช่น จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมการประชุม จำนวนเอกสารที่แจกออกไป จำนวนแบบสอบถามที่ประชาชนตอบ ฯลฯ

5. ระดับการปลอบใจ (Placation) ประชาชนเริ่มที่จะมีอิทธิพล แต่ยังคงอยู่ภายใต้สภาวะของการทำให้ประชาชนตระหนักถึงความชอบธรรมของภาครัฐ (Tokenism) กล่าวคือ ประชาชนสามารถให้คำปรึกษาหรือเข้าร่วมในกระบวนการวางแผนได้อย่างไม่มีขอบเขตแต่การตัดสินใจในขั้นสุดท้ายยังเป็นดุลยพินิจของผู้มีอำนาจที่สามารถนำเอาคำปรึกษาหรือคำแนะนำของประชาชนมาพิจารณาประกอบการตัดสินใจ ทั้งนี้โอกาสที่ประชาชนจะได้รับการปลอบใจขึ้นอยู่กับ

5.1 คุณภาพความช่วยเหลือทางเทคนิคระหว่างที่ประชาชนจัดลำดับนโยบาย (Policy Prioritization)

5.2 ระดับการรวมตัวกันของกลุ่มประชาชนเพื่อกดดันให้ผู้มีอำนาจรับฟังและตัดสินใจตามการจัดลำดับความสำคัญของนโยบายที่พวกเขาได้เสนอให้ไป

6. ระดับความร่วมมือ (Partnership) อำนาจถูกจัดสรรผ่านการต่อรองระหว่างประชาชนกับผู้มีอำนาจทั้งสองฝ่ายมีความรับผิดชอบในการวางแผนและตัดสินใจร่วมกัน ภายใต้รูปแบบของคณะกรรมการนโยบายร่วม (Joint Policy Boards) คณะกรรมการวางแผน รวมทั้งคณะกรรมการแก้ไขความขัดแย้งต่าง ๆ

7. ระดับอำนาจการเป็นตัวแทน (Delegated Power) ประชาชนสามารถมีบทบาทในการตัดสินใจวางแผนและดำเนินการตามแผนงานต่าง ๆ ได้ประกันถึงการรับผิดชอบต่อสังคม (Accountability) โดยภาครัฐซึ่งจะป้องกันมิได้เกิดการตัดสินใจในนโยบายของรัฐแตกต่างไปจากความคิดเห็นร่วมกันของประชาชนและภาครัฐ ที่เกิดจากการต่อรองกับประชาชนระหว่างกัน การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมนี้แสดงให้เห็นถึงความสามารถที่จะตอบสนองปัญหาหรือความต้องการของประชาชนแต่เนิ่น ๆ ไม่รอให้ถึงกระบวนการตรวจสอบหรือติดตามผลนโยบายแต่อย่างใด

8. ระดับการควบคุมโดยประชาชน (Citizen Control) ประชาชนได้รับการประกันว่านโยบายและการบริหารแผนงานหรือโครงการใด ๆ ก็ตามที่มีส่วนร่วมนั้นจะเป็นไปในทิศทางที่ประชาชนต้องการอย่างแท้จริง รวมทั้งยังสามารถต่อรองข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและไม่มีใครสามารถมาเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดเหล่านั้นได้ภายหลัง

Cohen (1996, p. 41 อ้างถึงใน จินตวีร์ เกษมศุข, 2559, หน้า 12)

กล่าวว่าการมีส่วนร่วมในงานพัฒนา สามารถกระทำได้ 4 ลักษณะ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในเชิงการกระทำ โดยที่สมาชิกในชุมชนได้อุทิศแรงกายในการดำเนินกิจกรรมของชุมชนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
2. การมีส่วนร่วมในเชิงเงินงบประมาณ โดยที่สมาชิกในชุมชนได้อุทิศเงินให้การดำเนินกิจกรรมของชุมชน
3. การมีส่วนร่วมในเชิงความรับผิดชอบ โดยมีการกระจายภารกิจและความรับผิดชอบให้แก่สมาชิกในชุมชน
4. การมีส่วนร่วมในเชิงการตัดสินใจ โดยให้สมาชิกในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ซึ่งเป็นการสร้างความภาคภูมิใจให้กับสมาชิกชุมชนอีกด้วย

นอกจากนี้ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ยังได้ถูกนำเสนอผ่านหลักการ 6 Cs ประกอบไปด้วย (Singhal, 2001 อ้างถึงใน จินตวีร์ เกษมศุข, 2559, หน้า 12-13)

1. Co-operation การร่วมมือของคนในท้องถิ่น หมายถึง การดำเนินกิจกรรมใด ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนก็ตามต้องอาศัยความร่วมมือของทุกคนในท้องถิ่นนั้น เป็นสำคัญ การพัฒนาจึงจะประสบความสำเร็จ
2. Compliance การยินยอมทำงานเพื่อคนในท้องถิ่น หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมายภารกิจหรือหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นต้องยินยอมที่ทำงานเพื่อท้องถิ่นของตนอย่างเต็มที่
3. Consultation การให้คำปรึกษา หมายถึง การสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกในชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้คำปรึกษาอย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งการปรึกษาหารือเป็นกระบวนการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันโดยกระบวนการดังกล่าวนี้ให้ความสำคัญกับการสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) และการสื่อสารในแนวราบ (Horizontal Communication)

4. Cooperation การให้ความร่วมมือ หมายถึง การที่สมาชิกในชุมชน และบุคคลภายนอกทำงานร่วมกันเพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาอย่างเหมาะสม

5. Co-learning การเรียนรู้ร่วมกัน หมายถึง การที่สมาชิกในชุมชน และบุคคลภายนอกมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน อันจะนำไปสู่การทำงานเป็นทีม

6. Collective Action การลงมือกระทำร่วมกัน หมายถึง การที่สมาชิกในชุมชนเป็นผู้กำหนดแนวทางในการพัฒนาชุมชนของตนและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติด้วยตนเอง

International Fund for Agricultural Development (2001, p. 15) หรือเรียกว่า IFAD ซึ่งเป็นกองทุนเพื่อการพัฒนาการเกษตรระหว่างประเทศขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งมีพันธกิจเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ยากจนในชนบทเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน ได้แบ่งระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็น 8 ระดับนั้น ซึ่งขั้นรับฟังความคิดเห็นสอดคล้องอยู่ในระดับที่ 3 การมีส่วนร่วมโดยให้คำปรึกษามีรายละเอียดดังนี้

1. การมีส่วนร่วมแบบเฉยเมย (Passive Participation) เป็นการมีส่วนร่วมในลักษณะที่ประชาชนมีส่วนร่วมเพียงแต่ถูกบอกเล่าว่ามีอะไรเกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้น ไม่รับฟังการตอบสนองจากประชาชน

2. การมีส่วนร่วมในการให้ข่าวสาร (Participation in Information giving) ประชาชนมีส่วนร่วมโดยตอบคำถามที่มาจากเจ้าหน้าที่หรือนักวิจัยโดยใช้แบบสอบถามหรือแบบสำรวจหรือแนวทางอื่น ๆ ประชาชนไม่มีโอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการนำข้อมูลข่าวสารไปใช้

3. การมีส่วนร่วมโดยให้คำปรึกษา (Participation by Consultation) ประชาชนมีส่วนร่วมในลักษณะที่ถูกปรึกษาโดยที่บุคคลภายนอกรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ จากประชาชน เจ้าหน้าที่ภาครัฐอาจนำความคิดเห็นที่ได้มาจากประชาชน เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนหรือตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาต่อไป การมีส่วนร่วมในลักษณะเช่นนี้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ตกอยู่ภายใต้ข้อผูกพันที่จะทำตามความเห็นของประชาชน

4. การมีส่วนร่วมด้วยสิ่งจูงใจทางวัตถุ (Participation for material incentives) เป็นการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมผ่านการนำทรัพยากรต่าง ๆ มาจูงใจ เช่น การให้ค่าจ้าง หรือการให้อุปกรณ์ที่นำไปใช้ในการประกอบอาชีพ

5. การมีส่วนร่วมเชิงหน้าที่ (Functional Participation) ประชาชนมีส่วนร่วม โดยหน่วยงานภายนอกมาช่วยก่อตั้งกลุ่มให้ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่หน่วยงาน ภายนอกต้องการโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่หรือตามกฎหมาย ที่กำหนดไว้

6. การมีส่วนร่วมเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive Participation) เป็นระดับ ที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ซึ่งนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการและช่วย ก่อตั้งสถาบันใหม่ ๆ ในท้องถิ่นหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับ สถาบันที่มีอยู่ มีการนำบุคคลที่มีความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาทำงานร่วมกัน

7. การระดมตน (Self-Mobilization) เป็นการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยที่ไม่ขึ้นกับสถาบันหรือองค์กรภายนอก ประชาชนมีการติดต่อสื่อสารกับภายนอก เพื่อนำมาซึ่งการได้มาทรัพยากรต่าง ๆ และคำแนะนำทางวิชาการที่ตนจำเป็น แต่ประชาชน ยังสามารถระดมความคิดริเริ่มของตนเอง ตลอดจนควบคุมวิธีใช้ทรัพยากรและการทำงาน ร่วมกันเอง

8. การเป็นตัวเร่งการเปลี่ยนแปลง (Catalyzing Change) เป็นการมีส่วน ร่วม ของประชาชนที่สมาชิกในชุมชนมีส่วนผลักดันให้คนอื่น ๆ ในชุมชนริเริ่มการ เปลี่ยนแปลงกันเอง โดยเน้นการพึ่งพาตนเองเป็นหลักสำคัญ

International Association of Participation (2006) หรือเรียกว่า IAP2 คือ สมาคมนานาชาติด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้กล่าวถึงตัวแบบระดับการมีส่วนร่วม ของประชาชนโดยนำเสนอการแบ่งระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็น 5 ชั้น ซึ่งเป็น ตามหลักการเดียวกับของ Aronstein คือ ยิ่งสูงขึ้นยิ่งสะท้อนอำนาจและอิทธิพลของ ประชาชนในการบริหารหรือตัดสินใจมากขึ้นด้วย จำแนกได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในระดับเสริมอำนาจให้ประชาชน เป็นขั้นที่ให้บทบาท กับประชาชนสูงที่สุดเพราะให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเอง องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการตามผลการตัดสินใจนั้น รูปแบบการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ที่เรารู้จัก กันดี คือ การลงประชามติ หรือสภาเมือง การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้สะท้อนความยินยอม พร้อมใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการยอมรับอำนาจการตัดสินใจของประชาชน หรือชุมชน อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมในระดับนี้ องค์กรส่วนท้องถิ่นต้องมีกระบวนการ เสริมความสามารถของประชาชนให้สามารถตัดสินใจด้วยตัวเอง เช่น ข้อมูลที่ครอบคลุม

เพียงพอ การเสริมทักษะให้ประชาชนวิเคราะห์ข้อมูลและตัดสินใจหาทางแก้ปัญหาที่มีคุณภาพการใช้ การมีส่วนร่วมในระดับนี้สะท้อนให้เห็นถึงอำนาจของประชาชนในระดับสูง

2. การมีส่วนร่วมในระดับสร้างความร่วมมือ เป็นการให้บทบาทของประชาชนในระดับสูงโดยประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำงานร่วมกันในกระบวนการของการตัดสินใจ ฉะนั้นความคิดเห็นของประชาชนจะสะท้อนออกมาในการตัดสินใจค่อนข้างสูง รูปแบบการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ เช่น คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน และคณะที่ปรึกษาฝ่ายประชาชน ผลการตัดสินใจที่ออกมาเป็นผลการตัดสินใจร่วมกัน เชื่อว่าจะนำไปสู่การเสริมสร้างความสมานฉันท์ในสังคมเพราะประชาชนหรือตัวแทนของประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในองค์กรตัดสินใจด้วยไม่ใช่เพียงให้ความคิดเห็นต่อองค์กร

3. การมีส่วนร่วมในระดับเข้ามามีบทบาท เป็นลักษณะการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทำงานตลอดกระบวนการตัดสินใจ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนอย่างจริงจังและมีจุดมุ่งหมายชัดเจน ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนจะสะท้อนออกมาในทางเลือกต่าง ๆ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนขั้นนี้ใกล้เคียงกับการมีส่วนร่วมในระดับการร่วมมือ เพียงแต่รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบร่วมมือมีลักษณะเป็นกิจกรรมถาวรมากกว่าการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ อำนาจการตัดสินใจสุดท้ายยังเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นและมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างเข้มข้น ตัวอย่างเทคนิคการมีส่วนร่วมที่ใช้มาก อาทิการประชุมเชิงปฏิบัติการตั้งคณะทำงานภาคประชาชน เป็นต้น

4. การมีส่วนร่วมในระดับรับฟังความคิดเห็น เป็นลักษณะการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้สึก และความคิดเห็นประกอบการตัดสินใจ ดังนั้น ประชาชนมีบทบาทในฐานะเป็นผู้ให้ข้อมูล การตัดสินใจเป็นบทบาทของหน่วยงานภาครัฐ เทคนิคการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ เช่น การสำรวจความคิดเห็น การประชุมสาธารณะ ปัจจุบันนี้กฎหมายส่วนใหญ่ มักกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐจัดการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างน้อยในระดับการรับฟังความคิดเห็น

5. การมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร เป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุดบทบาทของประชาชนน้อยมากเพียงแต่รับทราบที่เกิดอะไรที่ไหน ปัจจุบันการที่ภาครัฐตัดสินใจในเรื่องที่กระทบประชาชน และแจ้งให้ประชาชนทราบสะท้อนความล้าสมัยในการบริหารงาน ในขณะเดียวกันจำเป็นต้องตระหนักว่า ไม่ว่าจะเปิดให้

ประชาชนมีส่วนร่วมในขั้นใด การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมาก แต่ต้องไม่ใช่การให้ข้อมูลลักษณะประชาสัมพันธ์โดยให้มองแต่ด้านดีเท่านั้น หัวใจสำคัญคือการให้ข้อเท็จจริง และตัดสินใจแสดงความคิดเห็นอย่างมีคุณภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ องค์การประชาชนที่ตั้งขึ้นอย่างไม่เป็นทางการมีการรวมตัวกันเองเป็นกลุ่มขนาดเล็ก ในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ หรือจังหวัด เพื่อร่วมทำประโยชน์ต่อส่วนรวมหรือสมาชิก กลุ่มส่วนใหญ่จะได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการหรือองค์กรเอกชน เช่น ลูกเสือชาวบ้าน กลุ่มออมทรัพย์ องค์การประชาชนที่ตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ เป็นองค์กรที่ประชาชนทำกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่จดทะเบียน หรือตามที่กฎหมายบัญญัติบทบาทหน้าที่ไว้ เช่น คณะกรรมการหมู่บ้าน สภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล และตัวแทนบุคคลหรือตัวแทน องค์กรเอกชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ เช่น คณะกรรมการประสานงานในกิจกรรมของ รัฐบาล ส่วนขั้นตอน การมีส่วนร่วมในงานวิจัยเรื่องนี้ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 5) การมีส่วนร่วมในการวางแผน การรับฟังความคิดเห็น และ 6) การมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์

แนวคิดและเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริต ระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

ในหัวข้อนี้ เป็นการกล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลการทำงาน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของประสิทธิผล

ธงชัย สันติวงษ์ (2540, หน้า 30) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิผล หมายถึงความสำเร็จในการที่สามารถดำเนินการก้าวหน้าไป และสามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กร

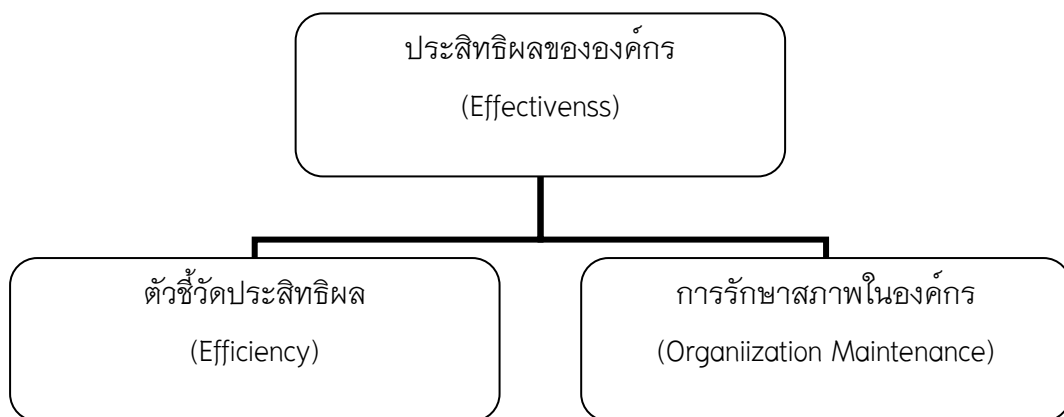
ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2543, หน้า 23) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง การใช้ทรัพยากรขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

อนันต์ เกตุวงศ์ (2543, หน้า 349) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง ผลผลิตหรือผลงานหรือผลลัพธ์เบื้องต้นของระบบการทำงานหรือโครงการ โดยการเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์หรือผลคาดว่าจะได้รับและเป้าหมาย

คุภชัย ยาวะประภาส (2544, หน้า 80–81) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของนโยบาย

สุวิมล ตีรกานันท์ (2545, หน้า 74–75) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์กร ดังนี้

แนวคิดที่หนึ่ง Parsons, caplow และ Katz and Khan ซึ่งสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพขององค์กรประกอบด้วยประสิทธิภาพและการรักษาสภาพขององค์กร (อ้างถึงในณัฐฉินันท์ อนุพันธ์, 2551, หน้า 9) ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิประสิทธิผลขององค์กร

ที่มา : ณัฐฉินันท์ อนุพันธ์ (2551, หน้า 9)

ตามแนวคิดของ Parsons, caplow, Katz and Khan แนวคิดที่สอง แนวคิดเกี่ยวกับตัวชี้วัดประสิทธิผลขององค์กรของ Steers (1977 อ้างถึงใน พรรณี ศิริวุฒิ, 2548) แนวความคิดนี้เสนอว่าการวัดประสิทธิผลขององค์กรต้องคำนึงถึงแนวความคิดที่สัมพันธ์กัน 3 ประการ ได้แก่

1. แนวคิดด้านระบบ (System Perspective) การนำแนวคิดในเรื่องของระบบมาพิจารณาที่เกี่ยวกับเป้าหมายขององค์กร ทำให้เป้าหมายขององค์กรไม่หยุดนิ่ง แต่จะมีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลา และการบรรลุเป้าหมายระยะสั้นจะเป็นตัวนำเข้า (Input) ของการปฏิบัติในการบรรลุเป้าหมายต่อไป มีลักษณะเป็นวงจรต่อเนื่อง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นระบบขององค์กร

2. การเน้นเรื่องพฤติกรรม เป็นแนวคิดเรื่องเป้าหมายที่เหมาะสม (Optimized Goal) ยอมรับว่าเป้าหมายขององค์กรจะบรรลุได้ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของบุคคลในองค์กร ได้แก่ ความผูกพันต่อองค์กรลักษณะปฏิบัติงาน

3. การบรรลุถึงเป้าหมายที่เหมาะสม (Goal Optimization) เป็นการใช้เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นเครื่องวัดประสิทธิผลขององค์กร ซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง เป็นความสามารถขององค์กรในการได้มา และทรัพยากรที่มีอยู่ จำกัดให้เป็นประโยชน์มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ จากกการปฏิบัติงานตามเป้าหมาย แนวความคิดนี้จะยอมรับข้อจำกัดในเรื่องทรัพยากร เช่น คน เงิน เทคโนโลยี จะไม่วัดว่าองค์กรบรรลุเป้าหมายสูงสุดเพียงใด (Maximized Goal Attainment) แต่จะวัดเพียงเป้าหมายที่เหมาะสม (Optimized Goal) จากทรัพยากรที่มีอยู่ ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากแนวคิดเรื่องการบรรลุเป้าหมายอื่น ๆ

แนวคิดที่สามในการประเมินประสิทธิผลขององค์กร เป็นการนำมิติของเวลาเข้ามารวมพิจารณาตามแนวคิดของ Gibson, Ivancevich and Donjnely (1979, p. 30 อ้างถึงใน ญัฐฐินันท์ อนุพันธ์, 2551, หน้า 9) โดยกำหนดตัวชี้วัดตามระยะเวลา ดังนี้

3.1 ตัวชี้วัดในระยะสั้น (Short-run) ได้มาจากการวัดการผลิต (Production) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และความพอใจ (Satisfaction)

3.2 ตัวชี้วัดในระยะกลาง (Intermediate) ได้มาจากการวัดการใช้ความสามารถในการปรับตัว (Adap-tiveness) และการพัฒนา (Deveiopmant)

3.3 ตัวชี้วัดในระยะยาว (Long-Run) คือ การอยู่รอด (Survival) ขององค์กร ดังภาพประกอบ 3

กล่าวโดยสรุปประสิทธิผล หมายถึง ระดับของการสำเร็จในการบรรลุ เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ตั้งแต่เริ่มต้นของโครงการหรือกิจกรรม ที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด คุ่มค่าที่สุด ประหยัดที่สุด โดยการปฏิบัติเป็นไปตามมาตรฐาน ตรงตามนโยบายหรือโครงการ และสามารถบรรลุ วัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้

ประสิทธิผลขององค์การ

บัญชา แก้วส่อง (2545, หน้า 15) ได้ให้ความจำกัดความของประสิทธิผล ขององค์การ สามารถพิจารณาได้ 3 ลักษณะ คือ

1. ประสิทธิผลระดับองค์การ เกิดจากสภาพแวดล้อมขององค์การที่อยู่ใน สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันจะส่งผลต่อประสิทธิผลแตกต่างกัน
2. ประสิทธิผลระดับบุคคล เกิดจากความรู้ ความสามารถ ทักษะ ของบุคคล ในการดำเนินการ นอกจากนี้ประสิทธิผลยังมีสาเหตุมาจากทัศนคติที่มีต่อสิ่งหนึ่งด้วย โดยมีแรงจูงใจเป็นตัวสำคัญที่จะทำให้บุคคลมีประสิทธิผลหรือไม่ และขณะเดียวกัน ภาวะความบีบคั้น อาจเป็นสิ่งเร้าหรืออุปสรรคต่อประสิทธิผลของบุคคลได้
3. ประสิทธิผลระดับกลุ่ม เกิดจากความยึดเหนี่ยวผูกพัน เป็นความรู้สึก ของคนในกลุ่มที่มีความผูกพัน กลุ่มที่มีการยึดเหนี่ยวผูกพันกันสูงจะมีประสิทธิผลสูง กลุ่มที่มีการยึดเหนี่ยวผูกพันกันต่ำจะมีประสิทธิผลต่ำไปด้วย

นงลักษณ์ เรือนทอง (2550, หน้า 16) ได้ให้ความหมายไว้ว่า องค์การที่มี ประสิทธิผล หมายถึง องค์การที่ประสบผลสำเร็จในการผลิตผลลัพธ์ที่มีคุณภาพด้วย สมรรถนะเพื่อความอยู่รอดขององค์การ

ชาญชัย ไชยคำภา (2551, หน้า 33) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การทำงานของ กลุ่มคนในองค์การที่มุ่งให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การที่กำหนด ไว้ ประสิทธิภาพนั้นบางส่วนก็เน้นเฉพาะบางส่วนที่เน้นที่ระบบบางส่วนเป้าหมายขององค์การ แต่การเน้นทั้งระบบครอบคลุมมากกว่าประสิทธิผลอาจจะไม่ประหยัดหรือไม่เกิดประสิทธิภาพ ก็ได้

Schermerhorn, Hunt and Osborn, (2002, p. 57 อ้างถึงใน บัณฑิต ผังนิรันดร์, 2550, หน้า 18) ได้ให้ความจำกัดความของประสิทธิผลขององค์การ แบ่งเป็น 3 ระดับ ตามพื้นฐานขององค์การ ได้แก่ ประสิทธิผลขององค์การ ประสิทธิผลของบุคคล และประสิทธิผลของกลุ่ม

กล่าวโดยสรุป ประสิทธิภาพขององค์การ แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

1) ประสิทธิภาพระดับองค์การ เกิดจากสภาพแวดล้อมองค์การที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน จะส่งผลต่อประสิทธิภาพแตกต่างกัน 2) ประสิทธิภาพระดับบุคคล เกิดจากความรู้ ความสามารถ ทักษะ ของบุคคลในการดำเนินการ และ 3) ประสิทธิภาพระดับกลุ่ม เกิดจากความยึดเหนี่ยวผูกพันเป็นความรู้สึกของคนในกลุ่มที่มีความผูกพัน

การวัดประสิทธิภาพขององค์การ

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551, หน้า 102-103) กล่าวว่า การประเมินผลหรือการวัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ตามระยะเวลาที่ทำการประเมิน ดังนี้

1. การประเมินระหว่างการทำงาน เป็นการประเมินเพื่อติดตามดูผลผลิตของโครงการในขณะที่โครงการนั้น ๆ กำลังดำเนินอยู่ การประเมินประเภทนี้ให้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ที่จำเป็นแก่ผู้จัดการโครงการและผู้ตัดสินใจเพื่อปรับนโยบายวัตถุประสงค์ ตลอดจนการจัดการทรัพยากรของโครงการ ผลจากการประเมินระหว่างดำเนินการนี้ อาจจะทำให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับการวางแผนโครงการใหม่ได้ด้วย

2. การประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ เป็นการประเมินเพื่อวิเคราะห์ผลผลิตทั้งหมดที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการ การประเมินประเภทนี้จะให้สารสนเทศที่จำเป็นทั้งหมดแก่ผู้ตัดสินใจและผู้วางแผน สำหรับใช้เพื่อการวางแผนโครงการใหม่ และเพื่อเป็นแนวทางการประเมินผลในอนาคตต่อไป

3. การประเมินย้อนหลัง เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบย้อนหลังเมื่อโครงการสิ้นสุดไปแล้วในช่วงระยะเวลาหนึ่งว่า มีผลกระทบจากโครงการหรือไม่อย่างไร

ประสิทธิภาพทั้งหมดขององค์การเป็นเรื่องที่วัดได้ยากมาก ทั้งนี้เพราะขนาดที่ใหญ่โตขององค์การความหลากหลายในด้านภารกิจ และการแยกย่อยออกเป็น ส่วนประกอบต่าง ๆ ที่หลากหลายขององค์การขณะเดียวกันองค์การจะมีกิจกรรมที่หลากหลาย และดำเนินการเพื่อรองรับเป้าหมายหลาย ๆ ประการพร้อมกัน ทำให้เกิดผลต่าง ๆ มากขึ้นผลที่เกิดขึ้นมีทั้งผลจงใจให้เกิดขึ้น และผลที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง การวัดประสิทธิภาพไว้มากมาย ดังนี้

Gibson (1972 อ้างถึงใน วิจิตรรา อินธิแสง 2556, หน้า 36-37) ได้นำความหมายของประสิทธิภาพขององค์การที่ Chris Argyris ได้ให้ไว้ว่าเป็นสภาวะซึ่ง “องค์การตามระยะเวลาที่ผ่านมาไปเพิ่มผลผลิตขึ้น (Outputs) ในขณะที่ตัวป้อน (Inputs) คงที่

หรือลดน้อยลงหรือมีผลผลิตที่คงที่ในขณะที่ตัวป้อนลดลงมาผสมผสานกับมิติเวลา ทำให้การวิเคราะห์องค์การจะต้องวิเคราะห์กระบวนการหรือวงจรของการนำทรัพยากร ซึ่งเป็นปัจจัยหรือตัวป้อนมาจัดการให้ออกมาเป็นผลกลับสู่สภาพแวดล้อมผ่านระยะเวลา โดยมีเครื่องบ่งชี้ซึ่งสามารถจำแนกตามระยะเวลาได้ ดังนี้

1. เครื่องบ่งชี้ระยะสั้น (Short-Run) ซึ่งวัดได้จากการผลิต ประสิทธิภาพ และความพอใจ

2. เครื่องบ่งชี้ระยะกลาง (Intermediate) ซึ่งวัดได้จากความสามารถในการปรับตัว และการพัฒนา

3. เครื่องบ่งชี้ระยะยาว (Long-Run) ซึ่งก็คือ ความอยู่รอดขององค์การ Gibson และคณะ (1973 อ้างถึงใน พงษ์เทพ จันทสุวรรณ, 2553, หน้า 155) มีการพิจารณาในมิติด้านเวลาผสมผสานกับองค์ประกอบภายในองค์การ เช่น ด้านการผลิต ความมีประสิทธิภาพความพึงพอใจกับองค์ประกอบภายในองค์การที่สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ เช่น ความสามารถในการปรับตัว ความสามารถในการพัฒนาตลอดจนความสามารถในการอยู่รอดขององค์การในระยะยาว ในขณะที่แนวคิดของ Negandhi และ Reimann (1973) กลับมององค์ประกอบของประสิทธิผลในมิติด้านพฤติกรรมและมิติด้านเศรษฐกิจขององค์การ

Campbell (1977, pp. 36-41 อ้างถึงใน พงษ์เทพ จันทสุวรรณ, 2553, หน้า 155) ได้เสนอการสร้าง “เกณฑ์การวัดประสิทธิผลขององค์การ” ไว้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพโดยรวมขององค์การ
2. ผลิตภาพ
3. ประสิทธิภาพ
4. กำไร
5. คุณภาพ
6. อุบัติเหตุ
7. การเติบโต
8. อัตราการขาดงาน
9. อัตราการออกจากงาน
10. ความพึงพอใจในการทำงาน
11. การจูงใจในการทำงาน

12. ขวัญกำลังใจในการทำงาน
13. การควบคุมในองค์การ
14. ความขัดแย้ง/ความผูกพัน
15. ความยืดหยุ่นในการทำงาน/การปรับตัว
16. การวางแผนและการกำหนดเป้าหมาย
17. ความเห็นพ้องต้องกันในเป้าหมาย
18. เป้าหมายขององค์การในระดับนานาชาติ
19. ความสอดคล้องกันระหว่างบทบาทและปทัสถานขององค์การ
20. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ในการบริการ
21. ทักษะด้านการทำงานของฝ่ายบริหาร
22. การจัดการสารสนเทศ และการสื่อสาร
23. ความพร้อม
24. การใช้สภาพแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การ
25. การประเมินจากองค์การภายนอก
26. เสถียรภาพขององค์การ
27. ค่านิยมของทรัพยากรมนุษย์
28. การมีส่วนร่วมและการใช้อิทธิพลร่วมกัน
29. การเน้นหนักทางด้านการศึกษาอบรม และการพัฒนา
30. การเน้นหนักขององค์การไปสู่ความสำเร็จ

อย่างไรก็ตามตามเกณฑ์การวัดประสิทธิผลขององค์การที่แบบแคมป์ ได้นำเสนอไว้ข้างต้น แม้ว่าจะมีผลประโยชน์ในการนำไปประเมินเพื่อชี้วัดประสิทธิผลขององค์การแต่เกณฑ์หลายข้อมีความขัดแย้งกันอยู่ หากจะนำไปใช้ให้ได้ผลจำเป็นต้อง ทบทวน และเลือกเกณฑ์การประเมินที่มีความสอดคล้องกับองค์การมากที่สุด

จากความหมายประสิทธิผลของนักวิชาการต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการทำงานร่วมกัน โดยใช้ทรัพยากรในองค์การให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้ได้ผลงานหรือผลผลิตตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์การ ให้สำเร็จลุล่วงดังประสงค์ หรือที่คาดหวังไว้เป็นหลัก หรือเป็นเครื่องตัดสินใจว่าบริหารองค์การประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด

แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน (หมู่บ้านช่อสะอาด)

หมู่บ้านป้องกันการทุจริตหรือหมู่บ้านช่อสะอาด มีจุดเริ่มต้นจาก หมู่บ้านศีล 5 ซึ่งเกิดขึ้นครั้งแรกจากการดำเนินนโยบายโดยใช้ศาสนานำการเมืองของพระเจ้าบรมมหา รัชมังคลาจารย์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช วัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร โดยมุ่งเน้น ที่จะเสริมสร้างความปรองดอง และสมานฉันท์ของคนในชาติ ให้เกิดความสงบ สันติสุข มีความกลมเกลียวกัน ลดปัญหาความขัดแย้ง สร้างความมั่นคง และปลอดภัยในชีวิต และ ทรัพย์สินของประชาชน โดยให้พุทธศาสนิกชนได้ยึดหลักศีล 5 มาเป็นแนวทางในการ ประพฤติปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ดังที่โอวาทที่ท่านได้ประทานในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2557 ว่า “อันว่า ศีล 5 เป็นการสำคัญมนุษย์ เมื่อทุกคนมีศีล 5 ด้วยกัน สังคมนั้น ๆ คือ ประชาชนย่อมจะอยู่เย็นเป็นสุข เมื่อเป็นไปได้ ขอให้ชื่อหมู่บ้านนั้นว่า หมู่บ้านรักษาศีล 5 (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557)

จากแนวทางดังกล่าวนี้ จึงเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับนโยบายของคณะรักษา ความสงบแห่งชาติ โดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ได้ให้แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2557 ด้วยการให้ทุก ภาคส่วนในประเทศร่วมมือกันดำเนินการในเรื่องความปรองดองสมานฉันท์ และทำให้ ประชาชนมีความรักสามัคคีกัน โดยเริ่มจากครอบครัว หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ซึ่งจะนำพาประเทศก้าวไปข้างหน้าอย่างปลอดภัยยั่งยืน

ด้วยแนวทางที่สอดคล้องกันดังกล่าว จึงทำให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้เสนอให้มหาเถรสมาคมได้มีมติเห็นชอบ และออกระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการ ดำเนินงานโครงการหมู่บ้านศีล 5 พ.ศ. 2557 โดยมีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้เป็นฝ่ายเลขานุการในการขับเคลื่อนโครงการ ร่วมกันคณะสงฆ์ หน่วยงานราชการ สถานศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การภาคเอกชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และ องค์การเครือข่ายชาวพุทธ ดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการในระดับตั้งแต่จังหวัด อำเภอ ตำบล จนถึงหมู่บ้าน

ยิ่งไปกว่านั้น การที่จะทำให้กระบวนการพัฒนาหมู่บ้านศีล 5 เป็นไปอย่างมี หลักวิชา และมีหลักการในการประพฤติปฏิบัตินั้น กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงได้จัดทำหนังสือชื่อ “คู่มือศีล 5” ขึ้น โดยอธิบายความหมาย ของศีล 5 ตั้งแต่ความรู้เบื้องต้น จนถึงประเด็นการพัฒนามนุษย์ด้วยหลักศีลธรรมตาม

กรอบของศีล เพื่อชี้ว่า ศีล เป็น นัยหนึ่งของศีล ในหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นวิธีการฝึกฝนอบรมตามหลักพระพุทธศาสนา ของการศึกษาตามหลักพระพุทธศาสนา เป็นก้าวแรกของการเรียนรู้เพื่อการควบคุมความประพฤติของมนุษย์ให้ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่เบียดเบียนกัน และทุจริตคดโกง และในอีกด้านหนึ่ง ศีลยังเป็นเครื่องขัดเกลาจิตใจตนเองของมนุษย์ไปพร้อม ๆ กัน สำหรับสาวกผู้ยังครองเรือน มีวิถีมรรวาส พระพุทธเจ้าทรงสอนให้สาวกนำ ศีล 5 มาปฏิบัติ เพื่อการดำเนินชีวิตในทางที่ตรงมาเกื้อกูลการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และช่วยพัฒนาให้ก้าวสู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ในขณะเดียวกัน สังคมไทยกำลังเผชิญหน้ากับวิกฤติการณ์การทุจริตคอร์รัปชัน ตั้งแต่ระดับชุมชนไปจนถึงระดับประเทศ ปัญหาการทุจริตได้ส่งผลเสียทั้งในมิติของชุมชน สังคม ประเทศชาติ และระดับโลก เพราะได้ก่อผลเสียในวงกว้าง จนทำให้องค์กรทั้งในระดับประเทศ และระดับโลกพยายามที่จะหาช่องทางปิดช่องโหว่ดังกล่าว โดยการวางกรอบระเบียบและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เอาไว้อย่างรอบด้านและรัดกุม เพื่อป้องกันมิให้เกิดผลเสียในภาพรวมดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานแก่ผู้พิพากษา ณ ศาลาดุสิดาลัย ในวันที่ 20 ตุลาคม 2540 ว่า “...ในประเทศชาตินี้ ก็มีคนที่สุจริต และมีคนที่ทุจริต ถ้าคนที่ทุจริตซึ่งมาก ไม่สามารถที่จะป้องกันตัวจากทุจริตชน ก็ทำให้ประเทศชาติล่มจม”...

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับชาติ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐและเอกชนจะร่วมกันรณรงค์อย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในบางพื้นที่ยังมีได้ลดลงตามความมุ่งมั่นของกลุ่มคนที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการแสวงหามาตรการในการลงโทษ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเด็นปัญหาการทุจริตที่เกิดขึ้นในสังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพราะเมื่อประเมินจากตัวชี้วัดความโปร่งใสทั้งในระดับชาติและนานาชาติแล้ว ตัวเลขของสังคมไทยโดยภาพรวมยังสะท้อนให้เห็นถึงการทุจริตอย่างต่อเนื่องและกินพื้นที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

จากตัวแปรดังกล่าว จึงทำให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) พยายามกระตุ้นเตือนให้องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ตระหนักรู้ และให้ความสำคัญต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่กำลังเป็นตัวแปรสำคัญในการทำให้การพัฒนาไม่สามารถก้าวหน้าต่อไปอย่างเต็มศักยภาพของแต่ละองค์กรและหน่วยงาน

และยิ่งไปกว่านั้น สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงได้กำหนดแผน ยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในระยะทั้งสอง โดยเน้นให้เกิดการสร้าง เครือข่าย รวมไปถึงการบูรณาการองค์ความรู้ องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน

การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในอีกมิติหนึ่งนั้น มีอาจดำเนินการอย่าง ยั่งยืนและเป็นรูปธรรม หากไม่สามารถพัฒนาและให้ความสำคัญตั้งแต่ระดับฐานราก ของสังคม โดยเริ่มต้นตั้งแต่ “หมู่บ้าน” ฉะนั้น คำตอบในการป้องกัน และแก้ไขการทุจริต นั้น จึงเริ่มต้นที่หมู่บ้าน

ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นที่มาของการกำหนดเจตนารมณ์ร่วมกันในการพัฒนา “หมู่บ้านสะอาด” อันเป็นการพัฒนาต่อยอดจากโครงการหมู่บ้านศีล 5 ที่เน้นการ พัฒนาพฤติกรรมให้มีหลักประกัน 5 ด้าน คือ ประกันชีวิต ประกันทรัพย์สิน ประกัน ครอบครัว ประกันสังคม และประกันสุขภาพ นำไปสู่การพัฒนาหมู่บ้านให้เกิดความสะอาด ทั้งสิ่งแวดล้อมและอาชีพ ความสะอาดทางพฤติกรรม ความสะอาดทางจิตใจ และความ สะอาดทางปัญญา โดยมุ่งเน้นให้ประชากรในหมู่บ้านร่วมกันปฏิเสธ และไม่ยอมรับค่านิยม ที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคดโกง โดยการเริ่มปลูกฝังอุดมการณ์ และค่านิยมดังกล่าวให้แก่ เยาวชนในโรงเรียน โดยพระสงฆ์ และกลุ่มคนชนชั้นนำในหมู่บ้านได้เป็นต้นแบบและย้ำ เตือนแนวคิด และอุดมการณ์ดังกล่าว ภายใต้แนวคิดหลัก (Core Concept) ที่ว่า “ความ สะอาดในสังคม และประเทศชาติ เริ่มต้นจากจุดเล็ก ๆ ในชุมชน โดยการพัฒนาจากกลุ่ม คนต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ทั้งในมิติของกาย พฤติกรรม จิตใจ และปัญญา ให้ ตระหนักถึงคุณค่าและ ความสำคัญของความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity)” ด้วยเหตุนี้ พลังร่วมของหมู่บ้านสะอาดซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาหมู่บ้านสะอาด คือพลังร่วม (Synergy) ของบ้าน วัด และโรงเรียน ในขณะที่หมู่บ้านแห่งนี้จะเน้นคำขวัญ ภายใต้การดำเนินการที่ว่า “หมู่บ้านสะอาด สังคมสะอาด ประเทศเจริญรุ่งเรือง” สรุปแล้ว พลังของ “บวร” คือ บ้านวัด และโรงเรียนจะนำไปสู่การสร้างภูมิคุ้มกันต่อการป้องกัน การทุจริตคดโกงของกลุ่มคนต่าง ๆ ในชุมชน

การพัฒนาหมู่บ้านสะอาดถือได้ว่าเป็นการจัดการวิกฤติการณ์การทุจริต ในลักษณะแนวราบ (Horizontal) มากกว่าการจัดการแบบแนวตั้ง (Vertical) เป็นการเน้น

การพัฒนา และป้องกันโดยใช้พลังร่วม (Synergy) ทางสังคม เข้ามาเป็นฐานรองรับ ตัวแปรสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาตามรูปแบบนี้ คือการใช้พลังของ “บวร” คือ บ้าน วัด และโรงเรียน โดยการทำหน้าที่ในการเชื่อมประสาน และกล่อมเกลาศาสนิกต่าง ๆ ในหมู่บ้านให้เกิดการตระหนักรู้ เกิดความละเอียดรอบคอบ และเกรงกลัวการทุจริตคิดคิดชุมนชนของตัวเอง หากคนในสังคมเกิดการตระหนักรู้ว่า การคดโกงทรัพย์สินการซึ่งเป็นสมบัติสาธารณะในชุมชนย่อมส่งผลต่อการคดโกงทรัพย์สิน หรือแย่งชิงอนาคตลูกหลานของตนเองแล้ว เชื้อมั่นชุมชนย่อมเกิดพลังในการรักษาทรัพย์สิน หรือใช้ทรัพย์สินในชุมชนให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด อีกทั้งจะเป็นพลังสำคัญในการปกป้อง และคุ้มครองผลประโยชน์ของชุมชนเอาไว้ โดยมีให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดแย่งชิงไปเป็นสมบัติส่วนตัว

สรุปแล้ว พลังของบวรจะกลายเป็นภูมิคุ้มกันที่สำคัญต่อการป้องกันการทุจริตคดโกง โดยใช้บทบาทของศาสนาเข้ามาเสริมสร้างพลังสะอาดดังกล่าว เมื่อพลังของศาสนาได้ทำหน้าที่ในฐานะเป็นพลังสะอาดเพื่อพัฒนาและป้องกันการทุจริตในหมู่บ้านแล้ว หมู่บ้านต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย ย่อมกลายเป็นหมู่บ้านสะอาด ไม่ว่าจะเป็นกายสะอาด พฤติกรรมสะอาด จิตใจสะอาด และปัญญาสะอาด พัฒนาชาติไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ดังคำขวัญที่ว่า “หมู่บ้านสะอาด สังคมสะอาด ประเทศชาติเจริญรุ่งเรือง”

จุดกำเนิดของอุดมการณ์การพัฒนาหมู่บ้านป้องกันการทุจริต (หมู่บ้าน ช่อสะอาด)

การพัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาดเพื่อเป็นต้นแบบของหมู่บ้านของช่อสะอาดที่จะนำไปขยายผลต่อในประเทศไทยกว่า 70,000 บาท เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ระยะที่ 2 นั้น คณะผู้วิจัยได้ตีกรอบในการศึกษาจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในหมู่บ้านท่าคอยนาง ตำบลสวาย อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ ถึงกระนั้น การที่จะลงพื้นที่จริงเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาหมู่บ้านท่าคอยนางให้เป็นหมู่บ้านต้นแบบช่อสะอาดนั้น จึงเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยหลักการและเครื่องมือต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การอาศัยต้นแบบของหมู่บ้านที่เคยได้มีการพัฒนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อเป็นฐานในการรองรับการพัฒนาให้เป็นไปตามหลักวิชาการของการพัฒนาต่อยอดไปสู่การเป็นหมู่บ้านช่อสะอาด (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557)

จุดเริ่มต้นของการพัฒนาอุดมการณ์หมู่บ้านช่อสะอาดคือ พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชที่พระราชทาน ณ ตำหนักจิตรลดารโหฐาน

รโหฐาน ในวันที่ 18 พฤศจิกายน 2530 ที่ว่า “ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง จึงต้องฝึกฝนอบรมให้เกิดในตัวเอง เพื่อจักได้เป็นคนดีมีประโยชน์ และมีชีวิตที่สะอาด ที่เจริญมั่นคง” จากพระราชดำรัสนี้ทำให้พบประเด็นของชุดความคิดใน 2 ประเด็นใหญ่ คือ 1) ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง และ 2) ชีวิตที่สะอาด หากเชื่อม 2 ชุดความคิดนี้เข้าด้วยกัน จะพบว่า ความซื่อสัตย์สุจริต นอกจากจะเป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่างแล้ว ยังส่งผลต่อเนื่องให้ชีวิตมนุษย์มีความสะอาดด้วย ซึ่งความสะอาดนั้นมีค่าเท่ากับความซื่อสัตย์สุจริตสรุปได้ว่า บุคคลใดก็ตามดำเนินชีวิตด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ชีวิตของบุคคลนั้นย่อมนับถือว่าสะอาด และเจริญมั่นคง

ด้วยเหตุดังกล่าว คำว่า “ชีวิตสะอาด” นั้นเอง จึงเป็นที่มา หรือจุดเริ่มต้นของการพัฒนาหมู่บ้านสะอาด ในความเป็นจริง โดยเนื้อแท้แล้ว การพัฒนาหมู่บ้านสะอาดเริ่มต้นด้วยการพัฒนาชีวิตของแต่ละคนในหมู่บ้าน โดยเริ่มต้นจากการพัฒนากลุ่มบุคคลเชิงปัจเจกในครอบครัว คือ “พ่อ แม่ และลูก” เพื่อให้มีชีวิตสะอาด เมื่อนั้น ครอบครัวเหล่านั้นจะสะอาด ความสะอาดของแต่ละครอบครัวย่อมส่งผลทำให้หมู่บ้านสะอาด อันจะต่อเนื่องไปสู่สังคม ประเทศชาติ และโลกสะอาดมากยิ่งขึ้นอันมีผลมาจากชีวิตของแต่ละคนในครอบครัวสะอาด

พบประเด็นของการพัฒนาหมู่บ้านสะอาดดังที่ได้กล่าวแล้วในเบื้องต้นว่ามีจุดเริ่มต้นมาจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีให้เห็น “ชีวิตสะอาด คือชีวิตที่มีความซื่อสัตย์สุจริต” และหากขยายความของคำว่า “ซื่อสัตย์สุจริต” นั้นหมายถึง ความสุจริตทั้งกาย พฤติกรรม จิตใจ และปัญญา เพราะเมื่อกายมีอาชีพที่สุจริต พฤติกรรมไม่มุงเบียงซิง หรือทุจริตคดโกง จิตใจไม่ละโมภโลกมาก และปัญญาที่ไม่แสวงหาช่องทางทุจริต ย่อมส่งผล ความสุจริตของครอบครัว ทั้งพ่อ แม่ และลูกด้วย ความสะอาดของแต่ละครอบครัวจึงส่งผลต่อความสะอาดของหมู่ในภาพรวมอันเป็นหน่วยนับรวมของครอบครัว และจะส่งผลต่อสังคม ประเทศชาติให้มีความสะอาดต่อไป ดังนั้น หากหมู่บ้าน สะสมความสะอาด ซื่อสัตย์สุจริตได้มากขึ้น ย่อมส่งผลต่อต่อประเทศชาติในฐานะที่จะมี ภูมิคุ้มกันการทุจริตคดโกงต่อไป

จากจุดกำเนิดของข้อสะอาดดังกล่าว จึงทำให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และทุจริตแห่งชาติได้พัฒนาคำว่า “หมู่บ้านสะอาด” เพื่อวางทิศทางพัฒนาความซื่อสัตย์สุจริตตั้งแต่ฐานราก โดยเน้นพัฒนาคำว่า “ซื่อสัตย์สุจริต” ให้เกิดขึ้นตั้งแต่หมู่บ้าน ฉะนั้น จะเห็นว่าสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้กำหนดคำว่า

“ชื่อสัตย์สุจริต” ให้สอดคล้องกับพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในทุกบริบทของการนำเสนอหนังสือเรื่อง “หมู่บ้านช่อสะอาด” แต่หนังสือเล่มดังกล่าว ได้เน้นอธิบายให้ชาวบ้านได้เข้าใจถึงมิติของคำว่า “ชื่อสัตย์สุจริต” ในกิจกรรมที่หลากหลาย แต่ยังไม่สามารถตอบคำถามได้ว่า การพัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาด นอกจากความเข้าใจความหมายและที่มาแล้ว มิติการพัฒนาในระดับฐานรากควรจะเป็นไปในลักษณะใด ถึงกระนั้น ถ้อยคำดังกล่าวถือได้ว่าเป็น “พลังผลักดันสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาดในระดับฐานราก” เพื่อให้ครอบครัวได้เข้าใจมิติดังกล่าว

ความหมายของหมู่บ้านป้องกันการทุจริต (หมู่บ้านช่อสะอาด)

สัญลักษณ์ “ช่อสะอาด” นี้ มีแนวคิดมาจากช่อดอกไม้ ซึ่งเป็นของขวัญที่นิยมมอบให้กันในวาระสำคัญ และครั้งนี้ เป็นโอกาสที่จะรวมมอบของขวัญอันยิ่งใหญ่แด่ผู้ตั้งมั่นและดำรงตนในความชื่อสัตย์สุจริต ด้วยการทำความดี ไม่โกง ไม่ทุจริตต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อชุมชน สังคม ศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และประเทศชาติ โดยผ่านสัญลักษณ์ส่งเสริมคุณธรรมความดี ซึ่งได้รวบรวมทุกล้านมือชาวใสสะอาดของคนบนแผ่นดินไทย ทั้งในและนอกราชอาณาจักร โดยไม่จำกัดเพศ วัย เชื้อชาติ และศาสนาใด ๆ ทั้งสิ้น รวมเข้าไว้เป็นหนึ่งเดียวกัน ผูกด้วยโบว์สีธงชาติไทย แสดงถึงการรวมพลังไทยทำดีทุกคนเข้าไว้ด้วยกัน ในขณะที่มีชื่อเสียงปรากฏมีสีฟ้า กระจายออกมาโดยรอบหลายหลายขนาด และรูปแบบ ผูกมัดเป็นช่อเดียวกันด้วยโบว์สีธงชาติไทย แทนคนทั้งประเทศ ทุกเพศ ทุกวัย เชื้อชาติ ศาสนา ที่ร่วมกันทำความดีโดยเฉพาะในเรื่องความชื่อสัตย์สุจริต ผลลัพธ์ที่ได้คือ พลังพิเศษที่เปล่งออกมาสู่คนรอบข้าง

เมื่อถอดสัญลักษณ์ของคำว่า “ช่อสะอาด” ที่สำคัญข้างต้น ทำให้พบความหมายที่น่าสนใจว่า “ดำรงตนในความชื่อสัตย์สุจริต ด้วยการทำความดี ไม่โกง ไม่ทุจริตต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อชุมชน สังคม ศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และประเทศชาติ โดยผ่านสัญลักษณ์ส่งเสริมคุณธรรมความดี ซึ่งได้รวบรวมทุกล้านมือชาวใสสะอาดของคนบนแผ่นดินไทย ทั้งในและนอกราชอาณาจักร โดยไม่จำกัดเพศ วัย เชื้อชาติ และศาสนาใด ๆ ทั้งสิ้น ได้เปิดเผยความหมาย” ฉะนั้น จากการแทนช่อดอกช่อสะอาดดังกล่าว จึงเป็นการสะท้อนแง่มุมของคำว่า “ชื่อสัตย์สุจริต” และคำนี้สอดคล้องกับพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างมีนัยสำคัญ เชื่อมโยงว่า ผู้ออกแบบ หรือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประสงค์ที่จะให้คำนี้เป็นคำที่สะท้อนการทำงาน และสะท้อนการทำงานให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการชื่อสัตย์สุจริต เพื่อน้อม

ถวายเป็นราชพลีแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ดังถ้อยคำที่ว่า “ล้างทุจริตให้สิ้นไป แผ่นดินไทย เกิดไท้องค์ราชัน”

เมื่อกล่าวถึงความหมายของหมู่บ้านช่อสะอาด จึงสะท้อนนัยที่สอดคล้องกับความหมายของช่อสะอาดเช่นกัน ฉะนั้น หมู่บ้านช่อสะอาดจึงหมายถึง “หมู่บ้านที่ประชาชนแต่ละคนได้ดำรงตนในความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยการทำความดี ไม่โกง ไม่ทุจริตต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อชุมชน สังคม ศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และประเทศชาติ” ซึ่งความซื่อสัตย์สุจริตนั้น เป็นความซื่อสัตย์สุจริตที่สะท้อนผ่านทั้ง 4 มิติ คือ (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557)

1. กายซื่อสัตย์สุจริต
2. พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
3. จิตใจซื่อสัตย์สุจริต และ
4. ปัญญาซื่อสัตย์สุจริต

และดังที่ได้กล่าวแล้วในเบื้องต้นว่า ความซื่อสัตย์สุจริตของชีวิตแต่ละคนย่อมส่งผลต่อตัวสถาบันครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ต่อเนื่องไปถึงโลกนี้เช่นกัน

ค่านิยมหลัก (Core Value) ของคำว่า “หมู่บ้านช่อสะอาด”

ค่านิยมหลักในการพัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาดในงานนี้ คือ “ความสุจริตซื่อสัตย์ของหมู่บ้าน คือ รากฐานของความซื่อสัตย์สุจริตของประเทศ” ซึ่งค่านิยมนี้อยู่บนพื้นฐานของพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ว่า “ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง” ฉะนั้น “ความสะอาดของหมู่บ้าน จึงเป็นรากฐานความสะอาดของประเทศ” ความสะอาดในสังคม และประเทศชาติ เริ่มต้นจากจุดเล็ก ๆ ในชุมชน โดยการพัฒนาจากกลุ่มคนต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ทั้งในมิติของกาย พฤติกรรม จิตใจ และปัญญา ให้ตระหนักรู้ถึงคุณค่าและความสำคัญของความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity)

ความมุ่งหมายของการพัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาด

ความมุ่งหมาย หรือความคาดหวังในการพัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาดนั้น เกิดขึ้นจากการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระประสงค์ที่จะเห็นชีวิตของแต่ละบุคคลในหมู่บ้านมีความซื่อสัตย์สุจริต ดังที่พระองค์ทรงเน้นว่า “...ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง” ความซื่อตรงจึงเป็นเกณฑ์วัดสำคัญในการบ่งชี้ว่า “ความดีที่มีอยู่ในแต่ละชีวิตของประชาชนในหมู่บ้าน”

เมื่อประชาคมในหมู่บ้านร่วมกันพัฒนาชีวิตให้อยู่บนเส้นทางของความดี โดยดำรงมั่นอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริตแล้ว ย่อมเชื่อมั่นได้ว่า “หมู่บ้านซอสะอาด” ย่อมปรากฏชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานสำคัญในการชีวิตหมู่บ้าน จุดมุ่งหมายถัดไปคือ ความสะอาดของหมู่บ้านจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาสังคม และประเทศชาติให้สะอาดมากยิ่งขึ้นด้วยเช่นกัน เพราะเมื่อประเทศชาติสะอาด ย่อมจะทำให้ประชาชนช่วยเหลือและแบ่งปันซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น อันจะทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขต่อไป

ตัวแบบและองค์ประกอบของหมู่บ้านป้องกันการทุจริต (หมู่บ้าน

ซอสะอาด)

การพัฒนาหมู่บ้านซอสะอาดจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจองค์ประกอบผ่านตัวแบบ “หมู่บ้านซอสะอาด” จะเห็นว่า ตัวแบบ “หมู่บ้านซอสะอาด” นั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ

ด้วยตัวแบบหมู่บ้านซอสะอาด ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการนั้น สามารถที่จะอธิบายโดยลำดับดังต่อไปนี้ (พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, รศ.ดร. และคณะ, 2558)

1. รากฐานของหมู่บ้านซอสะอาด คือ “ความซื่อสัตย์สุจริต” ฉะนั้น ความซื่อสัตย์สุจริตจึงอุปมาเหมือนกับ “เสาเข็ม” ของบ้านซอสะอาด เพราะเสาเข็มที่ตัวยึดมิให้บ้านทรุดพังลง หรือโอนเอนตามแรงลม หรือสิ่งยั่วยู่ที่เข้ามากระตุ้นจิตใจให้หลงใหล จนทำให้ละโมภโลภมาก

2. เสา 4 ต้น คือ เสากายสะอาด เสาพฤติกรรมสะอาด เสาจิตใจสะอาด และเสาปัญญาสะอาด ที่ผุดขึ้นบนเสาเข็มคือความซื่อสัตย์สุจริต ความเจริญของงาม และแข็งแกร่งของเสาเข็มย่อมส่งผลต่อเข้มแข็งของเสาแต่ละต้นด้วยเช่นกัน ฉะนั้น ความสะอาดของเสาจะเกิดขึ้นไม่ได้หากรากฐานแห่งความซื่อสัตย์สุจริตไม่เข้มแข็งเพียงพอ

3. หลังคา คือ สัญลักษณ์ของ “บวร” อันได้แก่บ้าน วัด และโรงเรียน ที่จะทำให้หน้าที่ยั่งยืนเพื่อมิให้ฝนลมและแดดเผาจนจนเจ้าของบ้านอยู่ในบ้านมิได้ ฉะนั้น การทำหน้าที่ร่วมกันระหว่างบ้าน วัด และโรงเรียนอย่างสอดประสาน จะทำให้คนอยู่อย่างดี และตัวบ้านมีความคงทนมากยิ่งขึ้น

4. ดอกช่อสะอาด คือ สัญลักษณ์ที่สื่อแสดงถึงความซื่อสัตย์สุจริตของชาวบ้าน อันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการผู้ที่อยู่อาศัยอันได้แก่ พ่อ แม่ และลูก ได้ช่วยกันสร้างบ้านให้ทรงพลังมากยิ่งขึ้น โดยใส่ใจทั้งเสาเข็ม ให้ความสำคัญกับเสา และหลังคาบ้าน การรักษากันดั่งกล่าว จึงทำให้ได้รางวัล คือ สัญลักษณ์ช่อสะอาด อันเป็นการสะท้อนมาตรฐานของการเป็นบ้านช่อสะอาด เพื่อเติมเต็มความเป็นหมู่บ้านช่อสะอาดต่อไป

ปัจจัยและตัวแปรในการพัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาดสัมฤทธิ์ผล

การพัฒนาหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองมีคุณสมบัติที่โดดเด่นประการหนึ่ง ที่ถือได้ว่าเป็นคุณสมบัติสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง คุณสมบัติดังกล่าว คือ การจัดวางสถานะให้การพัฒนาจิตใจเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนา โดยนำเอาการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจมาเป็นองค์ประกอบซ้าย และขวา การพัฒนาหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองนั้น ได้ย้ำเน้นว่า รากฐานสำคัญคือการพัฒนาจิตใจให้พร้อมที่จะรองรับการพัฒนาในมิติอื่น ๆ ทั้งนี้มิได้หมายความว่ามิติอื่น ๆ ไม่สำคัญ การพัฒนาเช่นนี้ สะท้อนผ่านรูปแบบการพัฒนาตั้งแต่ พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา จนถึง พ.ศ. 2517 ที่มองว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาตินั้น เน้นไปที่การพัฒนาวัตถุมากจนเกินไป ทำให้ขาดมิติที่สำคัญคือ มิติทางจิตใจ ฉะนั้น นักคิด นักวิชาการ และนักพัฒนาจึงหันกลับมาพัฒนาเพื่อรองรับวัตถุ ให้รู้เท่าทันวัตถุ และอยู่กับวัตถุโดยไม่ตกเป็นทาส

ทั้งนี้ การจัดวางสถานการณ์พัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาดก็เช่นเดียวกัน แม้ว่าการพัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาดจะเน้นทั้งบ้าน วัด และโรงเรียนก็ตาม แต่การที่คณะผู้วิจัยได้จัดวางให้ “วัด” อยู่ด้านล่างนั้น เพราะมองว่า “วัด” จะเป็นฐานรองรับที่สำคัญในการนำบ้าน และโรงเรียนมารวมพัฒนา เพราะมิติของวัด คือ มิติทางด้านจิตใจ หากบ้าน และโรงเรียน ขาดวัด คือ มิติด้านจิตใจ นั้นย่อมหมายถึง มิติแห่งคุณธรรมและจริยธรรมจะขาดหายไป คงเหลือแต่การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมให้เดินรุดหน้าไป จนขาดมิติแห่งคุณธรรมจริยธรรม

สรุปแล้ว การพัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาด เพื่อให้สะอาดทั้งกาย พุทธิกรรม จิตใจ และปัญญา นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยพลังอ่อนนุ่ม (Soft Power) ของวัด หรือพลังของศีลธรรมเข้ามาช่วยเสริมแรงในการป้องกันการทุจริต โดยใช้พลังของบ้านและโรงเรียนเข้ามาช่วยเติมเต็ม ในขณะที่เดียวกัน ก็อาจจะใช้อำนาจที่แข็งแกร่ง (Hard Power) ของบ้านและโรงเรียนเข้าช่วยป้องปราม และปราบปรามให้เข้มข้นมากยิ่งขึ้น ถึงกระนั้น พลังบวรทั้ง

3 คือ บ้าน วัด และโรงเรียน ถือได้ว่าเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้าง และพัฒนาหมู่บ้าน ช่อสะอาด เพื่อให้สังคม และประเทศชาติสะอาดปราศจากการทุจริตคอร์รัปชันต่อไป

กระบวนการและขั้นตอนการพัฒนาหมู่บ้านป้องกันการทุจริต (หมู่บ้าน ช่อสะอาด)

การพัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาดเป็นการพัฒนาความสะอาดให้เกิดขึ้นตั้งแต่ฐานรากของสังคมไทย ฉะนั้น การพัฒนาจึงเริ่มต้นจากการพูดคุย การแสวงหาทางเลือกตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน โดยมีขั้นตอนและกระบวนการในการพัฒนาตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ควรเริ่มต้นประชุมผู้นำระดับพื้นที่ในหมู่บ้านให้ครบทั้งองค์ประกอบ “บวร” คือ บ้าน วัด และโรงเรียน ประกอบด้วยเจ้าอาวาส ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ครู สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน หัวหน้าคุ้ม เพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้ในประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาด เพื่อให้ผู้นำกลุ่มต่าง ๆ ได้เข้าใจ และเห็นภาพในการพัฒนาร่วมกัน

2. ศึกษาและวิเคราะห์สภาพจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และความเสี่ยง (SWOT Analysis) ของหมู่บ้านอย่างรอบด้าน เพื่อที่จะได้เข้าใจสภาพปัญหาที่แท้จริงว่า ทุกกลุ่ม ทั้งผู้นำและชาวบ้านมองว่าเป็นปัญหาร่วมกัน ที่จะต้องบริหารจัดการแก้ไขหรือไม่ และเมื่อทุกคนเห็นพ้องต้องกัน จะนำปัญหาและอุปสรรคมาสรุป และนำเสนอ เพื่อแสวงหา ทางออกร่วมกัน

3. จัดทำประชาคมหมู่บ้าน โดยให้ผู้นำในหมู่บ้านมาร่วมนำเสนอสภาพ ปัญหา และอุปสรรคของหมู่บ้านเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และความเสี่ยง เพื่อให้ ชาวบ้านได้แสดงความคิดเห็น และปรึกษาหารือถึงความเป็นไปได้ในการพัฒนา อันเป็นการ เปิดพื้นที่สาธารณะ (Public Sphere) ให้กลุ่มต่าง ๆ ได้เข้าถึงข้อมูลโดยการสร้างการมี ส่วนร่วม (Public Participation) ตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมรับประโยชน์

4. กำหนดทิศทางในการพัฒนาร่วมกันว่า เป้าหมาย หรือจุดมุ่งหมาย ที่ชาวบ้านในหมู่บ้านอยากประสงค์จะเห็นร่วมกันคืออะไร และทุกคนกำลังจะเดินทางไป ใน ทิศทางใด ทิศทางนั้นไม่ควรจะกว้างมากเกินไป ควรจะจำกัดวงเฉพาะ หรือตีกรอบให้ สะท้อนกับสภาพปัญหาที่หมู่บ้านกำลังประสบอยู่

5. นำแผนพัฒนาหมู่บ้านที่ผ่านการออกแบบและปรับในเวทีต่าง ๆ

มาประยุกต์ และปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของหมู่บ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สอดคล้องกับสภาพปัญหาและอุปสรรคที่ผ่านการวิเคราะห์จุดอ่อน และจุดแข็ง ที่หมู่บ้านกำลังเผชิญอยู่ และชาวบ้านมุ่งหวังที่จะแสวงหาทางออกร่วมกัน

6. กำหนดกิจกรรม และโครงการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและอุปสรรคที่ผ่านการวิเคราะห์ร่วมกันระหว่างผู้นำกลุ่มต่าง ๆ และชาวบ้าน ทั้งนี้ กิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ต้องสอดคล้องกับบริบทที่แท้จริงของหมู่บ้าน ทั้งมิติด้านวิถีชีวิต

ประวัติศาสตร์ สังคม การศึกษา วัฒนธรรม ประเพณี และงบประมาณ

7. ดำเนินการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทางของการทำงานตามหลักของ PDCA คือ การวางแผน (Plan) การลงมือทำ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการดำเนินการปรับปรุง (Act) เพื่อให้ทุกกิจกรรมและโครงการได้รับการพัฒนาและต่อยอดให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบของการพัฒนาหมู่บ้านป้องกันการทุจริต (หมู่บ้านสะอาด)

แนวทางประกอบด้วย 4 แนวทางคือ เริ่มต้นจากการพัฒนาภายใต้สะอาด กล่าวคือ การพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาสิ่งอื่น ๆ ต่อด้วยการพัฒนาร่างกายให้อยู่รอดได้อย่างยั่งยืนโดยการพัฒนาอาชีพให้สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีศรีสุข รวมไปถึงการพัฒนาเรื่องการออม การจัดทำบัญชีครัวเรือน และการพัฒนาสุขภาพให้แข็งแรงเพื่อที่จะต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ต่อเนื่องด้วยพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับสังคม ระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ พัฒนาจิตใจให้เข้มแข็งมีสุขภาพจิตใจ สมรรถภาพดี และคุณภาพดี รวมไปถึงการพัฒนาปัญญาให้เข้มแข็งสามารถเข้าใจระบบและกลไกความทุจริตคอร์รัปชัน จะส่งผลต่อการมอง และการกำหนดท่าทีให้สามารถเข้าใจ และหาแนวทางการบริหารจัดการให้ชีวิตและสังคมอยู่บนฐานของความสะอาด

การพัฒนา “หมู่บ้านสะอาด” ให้ครอบคลุมในทุกมิติเพื่อที่จะสามารถป้องกันการทุจริตได้อย่างยั่งยืนนั้น ควรดำเนินการอยู่บนแนวทางทั้ง 4 ประการ คือ (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557)

1. การพัฒนาภายใต้สะอาด (Physical Development) จุดเริ่มต้นในการพัฒนาควรมุ่งไปที่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม หรือปัจจัยภายนอกให้เอื้อดำรงชีวิตของมนุษย์ จากตัวแปรดังกล่าว รูปแบบการพัฒนาของประเทศจีนจึงพยายามย้ำเน้นว่า “อาหารมาก่อนพูดคุยกันคราวหลัง” (Food First Speech Later) สอดคล้องกับหลักการทางพระพุทธศาสนา

ที่เน้นในประเด็นเดียวกันว่า “ความหิวเป็นโรคอย่างยิ่ง สังขารเป็นทุกข์อย่างยิ่ง” จะเห็นว่าความหิวโหยหรือความยากจนเป็นตัวแปรสำคัญที่ชุมชนจะต้องบริหารจัดการเพื่อแก้ปัญหาเรื่องความอยู่รอดทางกายภาพ มิฉะนั้น ประเด็นนี้จะนำไปสู่ปัญหาทางสังคม เช่น การปล้นจี้ หรือขโมยเพื่อความอยู่รอดในเชิงกายภาพด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องกระตุ้นการพัฒนาความอยู่รอดในเชิงกายภาพโดยการกระตุ้นให้ชุมชนสามารถสร้างรายได้ให้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตโดยการ “ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และขยายโอกาส”

2. การพัฒนาพฤติกรรมสะอาด (Behavior Development) “ศีล 5 จัดได้ว่าเป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการเสริมสร้างสันติภาพในหมู่บ้าน” เพราะศีล 5 จัดได้ว่าเป็น “อภัยทาน” ที่กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติ และกลุ่มคนต่าง ๆ ไม่หว่าดระวาง และหวาดกลัวซึ่งกันและกัน ด้วยเหตุนี้ เราจะเริ่มต้นทำให้หมู่บ้านเป็น “เขตอภัยทาน” ซึ่งสะท้อนถึงการเป็นหมู่บ้านแห่ง “การให้อภัย” คือ “การไม่หวาดกลัวซึ่งกันและกัน” เพราะเป็นการอยู่ร่วมกันที่เน้นความรัก เคารพ ให้เกียรติเพื่อนร่วมบ้าน การเคารพในทรัพยากรของบุคคล การเคารพในคู่ครอง การมีสัมมาวาจา และการมีสติไม่ข้องเกี่ยวกับอบายมุขด้วยเหตุนี้ จึงควรกระตุ้นให้หมู่บ้านได้ตระหนักรู้ถึงผลเสียของการผิดศีลข้อ 2 ที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต เพราะผลเสียที่ยิ่งใหญ่ต่อการผิดศีลข้อนี้ จะทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลมุ่งเน้นประโยชน์เฉพาะตน โดยไม่ตระหนักรู้ถึงความอยู่รอดของสังคมโดยภาพรวม

3. การพัฒนาจิตใจสะอาด (Mental Development) พระพุทธศาสนาถือว่า “จิตที่ฝึกดีแล้วนำสุขมาให้” และเมื่อจิตที่ได้รับการฝึกฝนและพัฒนาจะนำไปสู่ “สันติภายใน” ดังที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสว่า “สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มี” จากหลักการนี้ จึงนำไปสู่การจัดกิจกรรมการพัฒนาจิตใจของชาวบ้าน ทั้งผู้นำ ครู ชาวบ้าน และนักเรียน เพื่อพัฒนาจิตของชาวบ้านให้มีคุณภาพจิตดี สุขภาพจิตดี และสมรรถภาพจิตดี เพื่อพัฒนาจิตใจให้กลุ่มคนต่าง ๆ ทั้งเยาวชนและผู้ใหญ่ รวมถึงผู้นำชุมชนได้ตระหนักรู้ถึงการละอายต่อการทำชั่ว และเกรงกลัวต่อการทุจริต โดยการย้ำว่า การทุจริตนอกจากจะก่อให้เกิดบาปกรรมต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งแล้ว ยังส่งผลเสียโดยภาพรวมต่อหมู่บ้านในฐานะเป็นศัตรูของการพัฒนาหมู่บ้านในระยะสั้นและระยะยาว อีกทั้งจะต้องผลเสียต่อการเป็นแบบอย่างที่ไม่เหมาะสมต่อเยาวชนในรุ่นต่อ ๆ ไปที่จะยึดถือเป็นแบบอย่าง

4. การพัฒนาปัญญาสะอาด (Intellectual Development) ในขณะนั้นพระพุทธศาสนาเห็นว่า “ปัญญาเป็นแสงสว่างในโลก” ปัญญาที่เกิดจากการพัฒนานั้น จะทำให้กลุ่มคนต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ได้ตระหนักรู้ถึงการไม่ใช้ปัญญาที่มีไปสู่การแสวงหา

ประโยชน์ หรือแสวงหาช่องทางในการเอาตัวเปรียบ และทุจริตคิดมิชอบต่อชุมชนของตนเอง ปัญญาที่ได้รับการพัฒนาจะนำไปสู่การแสวงหาช่องทางในพัฒนาประโยชน์ให้เกิดขึ้นแก่ชุมชนอย่างสูงสุด โดยใช้ทรัพยากรและทุนที่ประหยัดที่สุด ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรในหมู่บ้านหรือที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยของรัฐหรือนอกรัฐก็ตามปัญญาที่ถือได้ว่าทรงพลังต่อชุมชนมากที่สุดคือ “พลังปัญญาพร้อม” (Wisdom with) ที่ชุมชนมุ่งมั่นที่จะร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน ร่วมกันตัดสินใจ และร่วมกันรับผลประโยชน์ และรักษาผลประโยชน์ให้แก่ชุมชน

จากตัวชี้วัดด้านการพัฒนาหมู่บ้านสะอาดทั้ง 4 ประการดังกล่าวนี้ เชื่อมั่นว่าจะก่อให้เกิดพลังของการป้องกันการทุจริตที่ฐานราก เพราะฐานรากของสังคม และประเทศคือ “หมู่บ้าน” การพัฒนาหมู่บ้านให้ปลอดจากการทุจริต ย่อมส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาสังคมให้ปลอดจากการทุจริต ซึ่งการจัดการกับปัญหาการทุจริตตั้งแต่พื้นฐานของสังคมย่อมส่งผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวมอย่างมั่นคงและยั่งยืนมากกว่าการเข้าไปทำหน้าที่ในการจัดการชนชั้นนำที่เป็นนักปกครอง เพราะนักปกครองเหล่านี้สร้างตัวขึ้นมาจากชุมชนฐานราก ทั้งกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มอำนาจต่าง ๆ

แนวคิดการป้องกันการทุจริต

ในภาครัฐมีส่วนราชการจำนวนมาก ซึ่งแต่ละส่วนราชการมีภารกิจที่หลากหลายและแตกต่างกัน รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดมากมาย โดยอำนาจหน้าที่นั้นจะมอบให้ข้าราชการในส่วนราชการนั้นเป็นผู้มีอำนาจ บางครั้งอาจจะต้องใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจ ผูกขาดอำนาจซึ่งทำให้ ข้าราชการในส่วนราชการนั้น เล็งเห็นช่องทางที่สามารถเรียกรับเงินหรือสินบนต่าง ๆ ได้โดยง่าย ดังนั้น จึงควรมีมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันการทุจริต อาจจะเป็นการปรับปรุงที่ตัวข้าราชการ ระบบการปฏิบัติงานหรือระบบการตรวจสอบการทำงานในส่วนราชการที่มีความเสี่ยงและความจำเป็นในอันดับแรก ๆ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ออกมาอย่างชัดเจน เนื่องจากการป้องกันการทุจริตเป็นเรื่องที่ยากในการดำเนินการและยากต่อการเปลี่ยนแปลงให้เห็นผลลัพธ์ออกมาอย่างชัดเจน (เทศบาลตำบลหลักห้า, 2561, หน้า 10-11)

เมื่อพิจารณาจากกรณีตัวอย่างที่ดีของต่างประเทศ ทั้งเขตปกครองพิเศษฮ่องกง (สาธารณรัฐประชาชนจีน) และประเทศสิงคโปร์ การป้องกันการทุจริตของเขตปกครองพิเศษฮ่องกง (สาธารณรัฐประชาชนจีน) จะเน้นการปรับปรุงระบบงานภายในหน่วยงานของรัฐมากกว่าที่ตัวข้าราชการ เนื่องจากเห็นว่าการขจัดโอกาสที่ทำให้เกิดการ

ทุจริตจะทำให้เกิดการป้องกันได้มากกว่า และประเทศสิงคโปร์ จะเน้นการตรวจสอบและเสนอแนะแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานรวมทั้งการจัดการที่ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงานของข้าราชการ ซึ่งทั้งสองประเทศจะเห็นได้ว่า การที่เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจในการใช้ดุลพินิจหรือการผูกขาดอำนาจให้น้อยนั้น น่าจะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้

ในประเทศไทยภาครัฐได้มีการนำการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากระบวนการงานให้มีความชัดเจน โปร่งใส ในหน่วยงานต่าง ๆ เช่น มีการจัดทำโครงการนำร่อง โดยเลือกส่วนราชการขึ้นมาเป็นต้นแบบในการดำเนินการปรับปรุงวิธีการทำงาน (Re – engineering) และนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขึ้นมาปรับใช้ โดยนำทุกกระบวนการเข้าสู่ระบบที่สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งโครงการดังกล่าวส่งผลให้เห็นอย่างชัดเจนว่ามีการเปลี่ยนแปลงในแนวทางที่ดีขึ้น เนื่องจากประชาชนสามารถทราบถึงขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานอย่างชัดเจน โดยไม่ต้องมีการให้สินบนหรือสินน้ำใจแก่เจ้าหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรมของประชาชน

แนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

โดยทั่วไปในภาพรวมเป็นผลลัพธ์ของปัจจัยอันเป็นที่มาของความรุนแรงของการทุจริตกับด้านที่เป็นการต่อต้านการทุจริตหรือลดปัญหาให้น้อยลงให้หมดไปก็คือการป้องกันและปราบปรามนั่นเอง ด้วยความพยายามวางแผนจัดระเบียบอย่างเคร่งครัดอย่างจริงจัง (อานันท์ ปันยารชุน, 2543 อ้างถึงใน ปิยะธิดา อภัยภักดิ์, 2560) ทำให้ประเทศปลอดการทุจริตอยู่แนวหน้าของโลกในปัจจุบัน ดังนั้นแนวคิดในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จึงเป็นส่วนสะท้อนในการจัดทำตัวชี้วัดด้านการทุจริตที่สำคัญอีกประการหนึ่ง เสนอแนวทางการบริหารจัดการไว้ 3 แนวทาง ได้แก่ 1) แนวทางตามหลักธรรมาภิบาล 2) แนวทางตามหลักคุณธรรมและจริยธรรม 3) แนวทางตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

1. แนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นหลักในการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี เหมาะสำหรับประเทศไทยเพราะสามารถตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อเข้ามามีบทบาทตรวจสอบได้ ประกอบไปด้วย 6 ประการ คือ

1.1 หลักนิติธรรม เป็นการปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ที่เป็นธรรม เมื่อมีกฎหมายแล้วจะต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ และให้ถูกต้องตามบทบัญญัติ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม

1.2 หลักคุณธรรม เป็นการปฏิบัติงานที่ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม เสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจ มีระเบียบวินัย และเป็นตัวอย่างได้

1.3 หลักความโปร่งใส เน้นความโปร่งใสในวิธีทำงาน ตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้

1.4 หลักการมีส่วนร่วม เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน และความร่วมมือเชิงเครือข่ายของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และตัดสินใจแก้ปัญหาาร่วมกัน

1.5 หลักความรับผิดชอบ เน้นการปฏิบัติต่อประชาชน มีความเอาใจใส่ ต่อปัญหา และมีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาให้บรรลุผลโดยไม่เลือกที่จะปฏิบัติ

1.6 หลักความคุ้มค่า เน้นประสิทธิภาพในการบริหารงานโดยใช้ ทรัพยากรงบประมาณที่เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน โดยการห่วงแหน ทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นให้สมบูรณ์และยั่งยืน

กล่าวโดยสรุป หลักธรรมาภิบาล หมายถึง หลักการบริหารจัดการ บ้านเมืองที่ดี ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวทางตามหลักคุณธรรมและจริยธรรม คำว่า “คุณธรรมจริยธรรม” มักจะกล่าวควบคู่กันเสมอที่พบเห็นก่อนบ่อย ๆ ตามสถานศึกษา โรงเรียน มหาวิทยาลัย สถานที่ราชการ ใช้เป็นคาปลูกฝังบรรดาเยาวชนเด็กนักเรียน นักศึกษา ข้าราชการ และ นักการเมือง ให้ดำรงตนอยู่ในสองค่านี้นี้ คาสองค่านี้นี้แตกต่างกัน คือ คุณธรรม คือ รากฐาน ของจิตใจ ส่วนจริยธรรม คือ รากฐานของการปฏิบัติ นั้นหมายความว่า การที่เรา มีคุณธรรมอยู่ภายใต้รากฐานของจิตใจ ก็จะประพฤติตน ครองตนอยู่ในความดีงาม มีธรรมะ ภายในจิตใจตนเองตลอดเวลา ส่งผลให้บุคคลนั้นมีการปฏิบัติดีอย่างมีจริยธรรมเพื่อ คุณงามความดี ความผาสุกมาสู่ตนเอง สังคมและประเทศชาติ

แนวคิดการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยบทบาทของภาคประชาชน ซึ่งเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะรักษาผลประโยชน์ของชาติโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของ ประชาชนภายใต้พื้นฐานความเข้าใจว่าคนไทยทุกคนต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลอนาคตและ ความอยู่รอดของชาติไทย ในการที่ประชาชนจะเข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบความ โปร่งใสของภาครัฐ ในฐานะ ป.ป.ช. ภาคประชาชนจึงมีหลักการทำงาน ดังนี้ (เอื้ออารีย์ อึ้งจะนิล, 2560).

1. ต้องมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะอาสาเข้ามาทำงานเพื่อประโยชน์ของบ้านเมือง จริง ๆ นั่นคือต้องมีความเป็นผู้มีจิตอาสา มีความเสียสละ อดทน กล้าหาญ ซื่อสัตย์ สุจริต

มีความโปร่งใสไม่ใช้อำนาจหน้าที่เพื่อการแสวงหาประโยชน์ส่วนตนหรือประโยชน์ให้แก่พรรคพวก หมายความว่า เราต้องมีภูมิคุ้มกันให้กับตัวเองโดยการดำเนินชีวิตแบบปรัชญาพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

2. ต้องติดตามวาทะทางปัญญาให้กับตัวเองตลอดเวลา นั่นคือต้องมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของ ป.ป.ช.ภาคประชาชน และต้องแสวงหาความรู้ให้เท่าทันเทคนิคกลโกง การทุจริตคอร์รัปชันด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักในการทำงานให้ถูกต้องและเป็นที่น่าเชื่อถือของสังคม

3. ต้องสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนด้วย กันเอง การติดตามวาทะทางปัญญาให้กับประชาชน โดยการให้ความรู้หรือการเสนอแนะช่องทางในการตรวจสอบความโปร่งใสของการทำงานของภาครัฐ การสร้างทัศนคติที่ถูกต้อง และการชี้ให้เห็นอันตรายของการทุจริตคอร์รัปชัน

4. การแผ้วถางพื้นที่ที่เห็นว่าสุ่มเสี่ยงต่อการแสวงหาผลประโยชน์ การสร้างเครือข่ายอาสาสมัครแจ้งข้อมูลข่าวสารที่ไม่ชอบมาพากลต่าง ๆ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติได้ทันการ

5. ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อรณรงค์ต่อต้านการทุจริตอย่างต่อเนื่องในชุมชน หมู่บ้านตำบล และในทุกภาคส่วนของสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานศึกษาทุกระดับเพื่อให้เยาวชนได้ตระหนักถึงภัยร้ายของการทุจริต

6. ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าไปมีบทบาทในการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งทุกระดับไม่ว่า ในระดับชาติหรือในระดับท้องถิ่นเพื่อการคัดกรองคนดี มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมเข้ามาบริหารประเทศ ป้องกันคนไม่ดีไม่ให้เข้ามาแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ให้ส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้

7. ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าไปมีบทบาทในการป้องกันการทุจริตในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นการปกครองที่ใกล้ตัวของพี่น้องประชาชนมากที่สุด โดยส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมกำหนดนโยบายการบริการสาธารณะให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน ให้ประชาชนได้เข้าร่วมตรวจสอบความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนประเมินการทำงานขององค์กรปกครองท้องถิ่นของตน เป็นต้น

8. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นและรับฟังข้อเสนอแนะของสาธารณชนเพื่อนามาแก้ไขปรับปรุงการทำงานของ ป.ป.ช. ภาคประชาชน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

9. จัดให้มีกิจกรรมเผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณยกย่องให้กำลังใจและช่วยกันรณรงค์ปกป้องคนที่ทำความดี มีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมเพื่อให้เป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม

10. หามาตรการรองรับการทำงานและคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ภาคประชาชน และเครือข่าย

11. ให้มีการประชาสัมพันธ์ผลงานของ ป.ป.ช. ภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้ทราบและรณรงค์ให้ประชาชนเข้ารวมกันเป็นเครือข่ายป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบกับ ป.ป.ช.ภาคประชาชนกันอย่างกว้างขวางซึ่งจะยังประโยชน์ในการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนด้วยตนเองได้ร่วมกันรักษาผลประโยชน์ของชาติ

กระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

กระบวนการดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตในแต่ละส่วนราชการสามารถแยกการดำเนินการได้เป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ, 2558)

ขั้นตอนที่ 1 สร้างจิตสำนึกโดยมุ่งพัฒนาให้ข้าราชการทุกระดับมีคุณธรรม จริยธรรม

1) รณรงค์เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ให้ตระหนักและรับรู้ ถึงพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการมีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในหน่วยงานภาครัฐ

2) ส่งเสริมการฝึกอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และกฎระเบียบวิธีปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ให้สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ และการควบคุมภายใน เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นได้

3) การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสุจริต โปร่งใส เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายในหลวง หรือดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ร่วมกันสถาบันการศึกษา ภาคเอกชนหรือหน่วยงานต่าง ๆ

4) ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐจัดทำโครงการทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล และคัดเลือกหน่วยงานเหล่านั้น เพื่อเป็นตัวอย่าง และเผยแพร่ให้หน่วยอื่น ๆ นำไปศึกษาและประยุกต์ใช้ต่อไป

5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐให้มีพฤติกรรมและการปฏิบัติงานที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน

ขั้นตอนที่ 2 ผนึกกำลังกับหน่วยงานอื่น ๆ และการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน สื่อมวลชน และประชาชนทุกหมู่เหล่า เพื่อเป็นแบบอย่างและเป็นกลไกขับเคลื่อนให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

1. แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการป้องกันการทุจริตในส่วนราชการ
2. สร้างให้มีการสอดส่อง และระบบเฝ้าระวังและรับข้อมูลเกี่ยวกับ

การทุจริตประพฤติมิชอบในหน่วยงาน

3. มีช่องทางรับข้อร้องเรียน ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากประชาชนเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการบริหารราชการให้มีประสิทธิภาพและมีความคุ้มค่า

ขั้นตอนที่ 3 ขับเคลื่อนในการปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ยอมรับและพร้อมใจในการร่วมคิดร่วมทำ เพื่อขับเคลื่อนคุณธรรมให้เกิดขึ้นแก่หน่วยงานด้วยความภูมิใจ

1. ให้ทุกส่วนราชการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ไปปฏิบัติให้เกิดผล โดยเฉพาะการให้ความสำคัญในการอำนวยความสะดวก และการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน

2. ส่งเสริมและผลักดันให้ส่วนราชการสร้างความโปร่งใส โดยการเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามพระราชบัญญัติของมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าดู พ.ศ. 2542

3. กำชับให้มีการเผยแพร่เอกสารจัดซื้อจัดจ้างให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง และปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 โดยเคร่งครัด

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบและประเมินผล เป็นเครื่องมือเพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการ และคณะกรรมการขับเคลื่อนการป้องกันการทุจริตในส่วนราชการ

1. จัดให้มีคณะทำงานประเมินผลความคุ้มค่าในการดำเนินโครงการภาครัฐที่เบิกจ่ายเงินงบประมาณ เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงและความคุ้มค่าของโครงการต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนสูงสุด

2. ให้ผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงาน ดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติงานของส่วนราชการอย่างทั่วถึง และรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบ

3. มีมาตรการเอาผิดกับผู้ที่กระทำการทุจริตอย่างเอาจริงเอาจัง

ขั้นตอนที่ 5 กระบวนการพัฒนากระบวนการภายใน และพัฒนาระบบการบริหารงานของหน่วยงานที่เน้นความเสมอภาค โปร่งใส เป็นธรรม และสามารถตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน เพื่อจำกัดช่องทางสู่การทุจริตอาจปฏิรูปกระบวนการงานให้เจ้าหน้าที่พบกับประชาชนให้น้อย เพื่อลดการเจรจาต่อรองหรือการรับสินบน โดยอาจจะใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยทำให้ทุกกระบวนการมีหลักฐานขั้นตอนที่ชัดเจน ประกอบกับหน่วยงานที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริตช่วยปรับปรุงข้อกฎหมายที่ง่ายต่อการใช้และการเข้าใจ เพื่อให้ประชาชนสามารถสอบถามได้

แนวทางการเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริต

การทุจริตในภาครัฐการปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่งอาจเป็นเรื่องของพฤติกรรมมนุษย์ อาจเกิดจากความเคยชินที่พบเห็นการกระทำนั้นที่เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีหรืออาจเกิดจากการมีทัศนคติ ค่านิยม ที่เน้นวัตถุมากกว่าการมีจริยธรรม ดังนั้น แนวทางการแก้ไขปัญหเกี่ยวกับทัศนคติและค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริตต่อการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานราชการ จึงควรมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ, 2558)

1. ระยะสั้น

1. ผู้บริหารควรสอดส่องดูแลเรื่องการทุจริตในระบบราชการอย่างใกล้ชิด และต้องเป็นตัวอย่างที่ดี เช่น ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อการปฏิบัติราชการ และต้องพยายามให้ผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด หากพบว่ามีการทุจริตในหน่วยงานของตน ต้องรีบดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยด่วน

2. หน่วยงานราชการควรยกย่องเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดที่มีความประพฤติชอบ และมีความซื่อสัตย์สุจริต โดยจัดให้มีคณะกรรมการทำหน้าที่ยกย่องผู้ประพฤติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

3. หน่วยงานราชการประสานงานกับหน่วยงานภายในสังกัดให้จัดกิจกรรมประเภทอบรมศีลธรรม และจริยธรรม เป็นประจำและต่อเนื่อง

4. หน่วยงานราชการควรนำมาตรการในการปลูกฝังทัศนคติและอุดมการณ์
เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัด ให้มีความซื่อสัตย์สุจริต โดยการรักษาวินัยคุณธรรมและ
จริยธรรม

2. ระยะเวลา

1. ภาคราชการควรเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริต
ต่อการปฏิบัติราชการ โดยคำนึงถึงว่าทัศนคติและค่านิยมของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอายุ
ต่างกัน เพศต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน ลักษณะงานที่ปฏิบัติที่ต่างกัน และอายุราชการ
ที่ต่างกันนั้น ย่อมมีทัศนคติและค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริตต่อการปฏิบัติราชการ
ที่แตกต่างกัน

2. ควรส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์งานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. รวม
ตลอดถึงการประชาสัมพันธ์ทางสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ รัฐบาลต้อง
ตระหนักถึงการพัฒนาทางด้านจริยธรรม คุณธรรมของประชาชนในทุกกระดับ โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งในระดับเยาวชนให้มีความซื่อสัตย์สุจริต มิใช่มุ่งพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจเพียงด้าน
เดียว

แนวทางการป้องกันการทุจริตประพัตติมิชอบโดยบทบาทของภาค

ประชาชน

แนวคิดการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพัตติมิชอบโดยบทบาท
ของภาคประชาชน (ป.ป.ช.ภาคประชาชน) เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะรักษาผลประโยชน์ของ
ชาติโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนภายใต้พื้นฐานความเข้าใจว่าคนไทยทุกคนต้องมี
ส่วนรับผิดชอบดูแลอนาคตและความอยู่รอดของชาติไทยของเรา ในการที่ประชาชนจะเข้า
มา มีบทบาทในการตรวจสอบความโปร่งใสของภาครัฐ ในฐานะ ป.ป.ช.ภาคประชาชนนั้น
จึงต้องมีหลักการทำงาน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ในภาครัฐ, 2558)

1. ต้องมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะอาสาเข้ามาทำงานเพื่อประโยชน์ของบ้านเมือง
จริง ๆ นั่นคือต้องมีความเป็นผู้มีจิตอาสา มีความเสียสละ อดทน กล้าหาญ มีความซื่อสัตย์
สุจริต มีความโปร่งใส ไม่ใช่อำนาจหน้าที่เพื่อการแสวงหาประโยชน์ส่วนตนหรือประโยชน์
ให้แก่พรรคพวกนั้นหมายความว่าเราต้องมีภูมิคุ้มกันให้กับตนเองโดยการดำเนินชีวิตแบบ
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

2. ต้องติดตามดูทางปัญญาให้กับตัวเองตลอดเวลา นั่นคือต้องมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ ป.ป.ช. ภาคประชาชน และต้องแสวงหาความรู้ให้เท่าทันเทคนิค กลโกง การทุจริตคอร์รัปชันด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักในการทำงานให้ถูกต้องและเป็นน่าเชื่อถือของสังคม

3. ต้องสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนด้วยกันเอง การติดตามดูทางปัญญาให้กับประชาชนโดยการให้ความรู้หรือการเสนอแนะช่องทางในการตรวจสอบความโปร่งใสของการทำงานของภาครัฐ การสร้างทัศนคติที่ถูกต้อง และการชี้ให้เห็นอันตรายของการทุจริตคอร์รัปชัน

4. การเฝ้าระวังพื้นที่ที่เห็นว่าลุ่มเสี่ยงต่อการแสวงหาผลประโยชน์ การสร้างเครือข่ายอาสาสมัครแจ้งข้อมูลข่าวสารที่ไม่ชอบมาพากลต่าง ๆ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติได้ทันการ

5. ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อรณรงค์ต่อต้านการทุจริตอย่างต่อเนื่องในชุมชน หมู่บ้าน ตำบล และในทุกภาคส่วนของสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานศึกษาทุกระดับเพื่อให้เยาวชนได้ตระหนักถึงภัยร้ายของการทุจริตคอร์รัปชัน

6. ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าไปมีบทบาทในการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งทุกระดับ ไม่ว่าจะในระดับชาติหรือในระดับท้องถิ่นเพื่อคัดกรองคนดี มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมเข้ามาบริหารประเทศป้องกันคนไม่ดีไม่ให้เข้ามาแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ให้ส่งเสริมคนดีให้คนดีได้ปกครองบ้านเมืองและควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้

7. ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าไปมีบทบาทในการป้องกันการทุจริตการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นการปกครองที่ใกล้ตัวของพี่น้องประชาชนมากที่สุดโดยการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมกำหนดนโยบาย การบริการสาธารณะให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนให้ประชาชนได้เข้าร่วมตรวจสอบความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง ให้ประชาชนประเมินการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตน เป็นต้น

8. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นและรับฟังข้อเสนอแนะของสาธารณะชนเพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงการทำงานของ ป.ป.ช. ภาคประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

9. จัดให้มีกิจกรรมเผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณยกย่องให้กำลังใจ และช่วยกันรณรงค์ปกป้องคนที่ทำความดี มีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมเพื่อให้เป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม

10. หามาตรการรองรับการทำงานและคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ ป.ป.ช. ภาคประชาชน และเครือข่าย

11. ให้มีการประชาสัมพันธ์ผลงานของ ป.ป.ช.ภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้ทราบและรณรงค์ให้ประชาชนเข้าร่วมกันเป็นเครือข่ายป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบกับ ป.ป.ช. ภาคประชาชนกันอย่างกว้างขวางซึ่งจะยังประโยชน์ในการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนด้วยตนเองได้ร่วมกันรักษาผลประโยชน์ของชาติ

บริบทของอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

อำเภอบ้านม่วง เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดสกลนคร มีพื้นที่ 850 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 70,940 คน มีความหนาแน่นของประชากร 83.45 คน/ตารางกิโลเมตร

ประวัติความเป็นมาของอำเภอบ้านม่วง

บ้านม่วง เป็นหมู่บ้านที่ตั้งขึ้นมาประมาณ 100 ปีเศษ ชนกลุ่มแรกที่มาอาศัยอยู่ที่บ้านม่วงอพยพมาจากท้องที่อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร ส่วนมากเป็นเผ่าภูไท ที่ได้ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านม่วง” เพราะขณะที่มาตั้งหมู่บ้านครั้งแรกมีต้นมะม่วงขนาดใหญ่จำนวน 3 ต้น อยู่ในบริเวณที่ตั้งหมู่บ้าน เดิมบ้านม่วงเป็นที่ตั้งของเมือง “จำปาน้ำพัน” ช่วงประมาณปี พ.ศ. 2440 มีพระบำรุงนิคมเขตเป็นเจ้าเมือง ประมาณว่าตั้งอยู่ได้ 10 ปี จึงได้ย้ายเมืองไปตั้งที่บ้านนาเหนือ (อำเภอพังโคนปัจจุบัน) ต่อมาทางราชการได้ประกาศตั้งอำเภอวานรนิวาส บ้านม่วงจึงเป็นหมู่บ้านหนึ่งของตำบลมาย ขึ้นตรงต่ออำเภอวานรนิวาส เนื่องจากตำบลมายมีอาณาเขตกว้างขวาง และอยู่ไกลจากที่ตั้งที่ว่าการอำเภอวานรนิวาส ประมาณ 40 กิโลเมตร โดยเฉพาะการติดต่อคมนาคมกับอำเภอเป็นไปด้วยความยากลำบาก ด้วยสาเหตุดังกล่าว ในวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2511 กระทรวงมหาดไทยจึงได้ตั้งกิ่งอำเภอบ้านม่วงขึ้น ต่อมากระทรวงมหาดไทยได้ประกาศ ยกฐานะเป็นอำเภอบ้านม่วง เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2514 เป็นต้นมา

ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอบ้านม่วงตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือสุดของจังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอโซ่พิสัยและอำเภอพรเจริญ (จังหวัดบึงกาฬ)

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอพรเจริญ (จังหวัดบึงกาฬ) และอำเภอคำตากล้า

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอรือเสาะและอำเภอเจริญศิลป์

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอบ้านดุง (จังหวัดอุดรธานี) และอำเภอเฝ้าไร่ (จังหวัดหนองคาย)

การปกครองส่วนภูมิภาค

อำเภอบ้านม่วงแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 9 ตำบล 98 หมู่บ้าน ได้แก่

1. ตำบลม่วง	จำนวน 11 หมู่บ้าน
2. ตำบลห้วยหลัว	จำนวน 9 หมู่บ้าน
3. ตำบลมาย	จำนวน 10 หมู่บ้าน
4. ตำบลโนนสะอาด	จำนวน 10 หมู่บ้าน
5. ตำบลดงหม้อทอง	จำนวน 11 หมู่บ้าน
6. ตำบลหนองกวาง	จำนวน 11 หมู่บ้าน
7. ตำบลดงเหนือ	จำนวน 12 หมู่บ้าน
8. ตำบลบ่อแก้ว	จำนวน 14 หมู่บ้าน
9. ตำบลดงหม้อทองใต้	จำนวน 10 หมู่บ้าน

การปกครองส่วนท้องถิ่น

ท้องที่อำเภอบ้านม่วงประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 10 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลตำบลบ้านม่วง ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลม่วง
2. เทศบาลตำบลห้วยหลัว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลห้วยหลัวทั้งตำบล
3. องค์การบริหารส่วนตำบลม่วง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลม่วง (นอกเขตเทศบาลตำบลบ้านม่วง)
4. องค์การบริหารส่วนตำบลมาย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลมายทั้งตำบล

5. องค์การบริหารส่วนตำบลดงหม้อทอง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลดงหม้อทอง
ทั้งตำบล
6. องค์การบริหารส่วนตำบลดงเหนือ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลดงเหนือ
ทั้งตำบล
7. องค์การบริหารส่วนตำบลดงหม้อทองใต้ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลดงหม้อ
ทองใต้ทั้งตำบล
8. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโนนสะอาด
ทั้งตำบล
9. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกว้าง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองกว้าง
ทั้งตำบล
10. องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ่อแก้ว
ทั้งตำบล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

สุธิญา พรหมมาก (2554) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง การศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง 2. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง 3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ ตำบลเขาชัยสน จำนวน 384 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งระดับชั้น ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยต้นมีผลต่อปัจจัยตาม จากการศึกษาวิจัยพบว่า 1) ระดับ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบล
 เขาชัยสน จังหวัดพัทลุง อยู่ในระดับปานกลาง 2) ระดับภาวะผู้นำของสมาชิกองค์การ
 บริหารส่วนตำบล เขาชัยสน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำได้แก่ การสร้าง
 บารมี การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การกระตุ้นการใช้ปัญญา และการสร้าง
 แรงบันดาลใจ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
 ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ข้อเสนอแนะจากการวิจัย องค์การ
 บริหารส่วนตำบลเขาชัยสน ต้องเร่งสร้างความเข้าใจกับภาคประชาชนในพื้นที่เพื่อให้เกิด
 ความเข้มแข็ง รู้ถึงสิทธิ และกระบวนการ การเข้ามีส่วนร่วม จัดให้มีการแลกเปลี่ยน
 ความคิดเห็นระหว่างฝ่ายบริหารกับประชาชน เพิ่มการประชาสัมพันธ์โครงการกิจกรรม
 ต่าง ๆ ให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง เพิ่มช่องทางการเข้ามีส่วนร่วมให้มากขึ้น

สิริอร นิยมเดช (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วม
 ของประชาชนต่อการดำเนินกิจกรรมตามโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบปี
 2555 บ้านหนองอ้อ หมู่ 3 ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี การศึกษาเรื่อง
 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินกิจกรรมตามโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
 ต้นแบบปี 2555 บ้านหนองอ้อ หมู่ 3 ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี
 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ
 หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบปี 2555 บ้านหนองอ้อ หมู่ 3 ตำบลมะขาม อำเภอ
 มะขาม จังหวัดจันทบุรี และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนิน
 กิจกรรมตามโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบปี 2555 บ้านหนองอ้อ หมู่ 3
 ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา
 อาชีพ และรายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ตัวแทนครัวเรือน
 ในหมู่บ้านหนองอ้อ จำนวน 125 ครัวเรือน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณ
 ของยามาเน่ (Yamane) และทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ
 รวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นใช้สถิติค่าความถี่
 (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
 Deviation) ค่าสถิติ t-test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 2
 กลุ่มและใช้สถิติ One-way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร
 อิสระที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินกิจกรรมตามโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบปี 2555 บ้านหนองอ้อ หมู่ 3 ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ รองลงมา คือ ด้านการร่วมคิดและตัดสินใจ ด้านการร่วมในการประเมินผลและด้านการร่วมปฏิบัติตามกิจกรรม เป็นอันดับสุดท้าย ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินกิจกรรมตามโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบปี 2555 บ้านหนองอ้อ หมู่ 3 ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ตัวแทนครัวเรือนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการดำเนินกิจกรรมตามโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบปี 2555 บ้านหนองอ้อ หมู่ 3 ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย และตัวแทนครัวเรือนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการดำเนินกิจกรรมตามโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบปี 2555 บ้านหนองอ้อ หมู่ 3 ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

พระมหาประกาศิต สิริเมโธ (ฐิติปสิทธิกร) (2556, บทคัดย่อ)

ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเป็นแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านคลองใหม่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดย ด้านที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนบ้านคลองใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อม พบว่า โดยภาพรวม ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วม ในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมไม่ต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ขณะที่ประชาชนที่มี รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาการอาศัยอยู่ในชุมชน สถานภาพในชุมชน และการเข้าร่วมกลุ่มในชุมชน ต่างกัน มีส่วนร่วมใน การพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมต่างกัน อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอนั้นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการพัฒนา หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านคลองใหม่ พบว่า อุปสรรคหรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น องค์การ ปกครอง ส่วนท้องถิ่นได้ร่วมกับชุมชนในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่ให้ประชาชนร่วมรับรู้ รับทราบ ร่วม วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา นั้น ๆ ร่วมกันเป็นอย่างดี

อนึ่ง ชุมชนมีรวมกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ เป็นเครือข่ายประชาชน เครือข่ายกลุ่มกิจกรรมในชุมชน ทำให้สะดวกต่อการติดต่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน ผู้บริหารชุมชน ผู้นำชุมชน พัฒนาการ องค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบาทเป็นผู้ให้การส่งเสริม สนับสนุน ในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสนับสนุน วิทยากรให้ความรู้ การสนับสนุนงบประมาณ การสนับสนุนผลผลิต หรือผลงานที่เกิดขึ้น อีกทั้งมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน โดยการรวมกลุ่มกิจกรรมเป็นเครือข่ายชุมชนและการมีส่วนร่วมที่ดีของประชาชน ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ คือ ด้านการพัฒนาคน ด้านการพัฒนาพื้นที่ ด้านการพัฒนาแหล่งรายได้ และด้านการพัฒนาแผนชุมชน ประโยชน์เกิดขึ้นแก่ชุมชน แก่ประชาชนในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยส่งผลให้เกิดการพัฒนาชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมและตรงประเด็นความต้องการ หรือปัญหาของชุมชน อย่างเห็นได้ชัด ชุมชนบ้านคลองใหม่เห็นว่า แบบอย่างการพัฒนาชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมแก่สังคมไทยตามบริบทชุมชนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันนี้

ศัจฉรินทร์ แก้ววงศ์ศรี (2557) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของคณาจารย์ มหาวิทยาลัย ในภาคใต้ตอนล่าง การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำ เชิงจริยธรรมของ คณาจารย์ มหาวิทยาลัยในภาคใต้ตอนล่าง 2) เสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ เชิงจริยธรรม ของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยในภาคใต้ตอนล่างไปสู่การปฏิบัติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวแปร มีข้อคำถามจำนวน 70 ข้อ กลุ่มตัวอย่าง คือ คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยภาคใต้ตอนล่าง 6 สถาบัน จำนวน 1,000 คน วิเคราะห์ ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของ คณาจารย์ มหาวิทยาลัย
ในภาคใต้ตอนล่าง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับความสำคัญดังนี้
1) องค์ประกอบด้านการดูแล 2) องค์ประกอบด้านความเป็นพลเมืองดี 3) องค์ประกอบ
ด้านสัมพันธภาพ 4) องค์ประกอบด้าน ความเป็นมืออาชีพ และ 5) องค์ประกอบด้านความ
มีเหตุผลเชิงจริยธรรม

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของคณาจารย์
มหาวิทยาลัยในภาคใต้ ตอนล่าง ไปสู่การปฏิบัติมี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) การเสริมสร้าง
การมีส่วนร่วมในรูปแบบภาคี เครือข่ายการพัฒนาจริยธรรม 2) การปรับปรุงหลักสูตรด้าน
จริยธรรมโดยการบูรณาการเนื้อหาด้าน จริยธรรมในหลักสูตรให้มีความต่อเนื่องตั้งแต่
ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษาโดยเน้น จริยธรรมด้านการเรียนการสอน
จริยธรรมในการวิจัย ตลอดจนจริยธรรมในการจัดโครงการเพื่อ พัฒนาคณาจารย์
3) การรณรงค์ให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการพัฒนาจริยธรรม
อย่างเป็นระบบ

วิษณุ หยกจินดา (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัด
จันทบุรี การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร
อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา
ชุมชน หมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่
ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่าประชาชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
หมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ด้านการมีส่วนร่วมในการ
รับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับการมีส่วนร่วมเป็นอันดับแรก
รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ด้านการมี
ส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

พิชัย โสวจัลสตากุล (2557) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
ของนายกเทศมนตรีกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน เทศบาลตำบลนาป่า อำเภอ
เมือง จังหวัดชลบุรี การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำ
เชิงจริยธรรมของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี และระดับ
ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน และศึกษาสหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
ของนายกเทศมนตรีกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน เทศบาลตำบลนาป่า อำเภอ

เมือง จังหวัดชลบุรี วิธีการศึกษาใช้วิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 ส่วนระดับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน เทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับความผูกพันต่อองค์กรในทุกด้านอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ได้แก่ ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากในการปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ขององค์กร รองลงมาได้แก่ ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกภาพขององค์กร และด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ตามลำดับผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนายกเทศมนตรีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน เทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 โดยมีระดับของความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ($r=0.391$)

ราเชนทร์ นพณัฐวงศกร, ทิพย์ลัดดา ชานิกุล และยุเมรี ศรีสุรัตน์ (2559) ได้ทำการศึกษา กระบวนการประชาสังคม “บวร” หลักในการพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืน เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการประชาสังคม “บวร” ได้แก่การนำเอารูปแบบและ แนวคิดการพัฒนาแบบ “บวร” (บ้าน วัด และโรงเรียน) มาใช้ในการพัฒนาชุมชนกล่าวคือเป็นแนวคิดที่มุ่งพยายามที่จะนำเอาองค์กร หรือสถาบันหลักในชุมชนท้องถิ่นมาเป็น ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาว่าจะสามารถนำชุมชนไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้จริงหรือไม่ สถาบันหลักที่ถือว่าเป็นหัวใจหลักที่สำคัญในการพัฒนาชุมชน 3 สถาบัน ได้แก่ 1.สถาบันทางสังคม (บ้าน) ซึ่งประกอบไปด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน องค์กรบริหารส่วนตำบล สาธารณสุขตำบล เกษตรตำบล รวมทั้งระบบกลไกในการบริหารที่มาจากรัฐในรูปแบบอื่น ๆ 2.สถาบันศาสนา (วัด) ประกอบด้วย เจ้าอาวาส พระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา และ กลุ่มชมรมทางศาสนา 3. สถาบันการศึกษา (โรงเรียน) ประกอบด้วย ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ คณะครู นักวิชาการและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ การนำเอาสถาบันหลักในชุมชนมาเป็นกลไกในการพัฒนา และสร้างชุมชนให้เข้มแข็งทำ

หน้าที่เป็นแกนกลางในการพัฒนา ตัดสินใจแก้ปัญหาตนเองและชุมชนจึงเป็นทุนทางจิตวิญญาณ (Spiritual capital) และทุนทางวัฒนธรรม (Cultural capital) ที่มีอยู่ในชุมชน

ยุรธรา จีนา และ รมิตา จีนา (2560) ได้ทำการศึกษา บวรสันติสุข : รูปแบบการมีส่วนร่วมของบ้าน วัด โรงเรียน ในการส่งเสริมคุณธรรมค่านิยม 12 ประการ จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ พระสงฆ์ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน ตำบลแม่สา คณะครูนักเรียนโรงเรียนบ้านแม่สา ตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในโครงการ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การวิจัยเชิงเอกสาร การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การสังเกต และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า 1) โครงการบวรสันติสุข เกิดจากแนวคิดการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเชิงรุกในศตวรรษที่ 21 ของคณะสงฆ์ตำบลแม่สา โดยปรับให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและยุคสมัยปัจจุบันเน้นการมีส่วนร่วมของบ้าน วัด โรงเรียน 2) รูปแบบการมีส่วนร่วมของบ้าน วัด โรงเรียน ในการส่งเสริมคุณธรรมค่านิยม 12 ประการ ในโครงการบวรสันติสุข มีการบูรณาการในชุมชนทุกหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนตามบทบาทหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบ โดยเป็นไปตามนโยบายของคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติ (คสช.) 3) แนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริมคุณธรรมค่านิยม 12 ประการโครงการบวรสันติสุข อาศัยหลัก 5 บ. ได้แก่ 1. บารมีผู้นำ 2. บำเพ็ญทำด้วยจิตอาสา 3. บวรชนสนทนา 4. บูรณาการสัมพันธ์ และ 5. บริหารความยั่งยืนซึ่งจะเป็นต้นแบบของชุมชนที่สนใจนำไปใช้ส่งเสริมคุณธรรมค่านิยม 12 ประการ เพื่อให้บ้าน วัด และโรงเรียน เป็นองค์กรหลักแห่งการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในชุมชนอย่างยั่งยืนสืบไป

ธนิศร ยืนยง (2560) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น ในจังหวัดนครนายก วัดฤๅษะสงฆ์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก มีประชากร ได้แก่ ประชาชนในจังหวัดนครนายก ประกอบด้วย อำเภอเมืองนครนายก อำเภอบ้านนา อำเภอองครักษ์ อำเภอปากพลี จำนวน 264,162 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 399 คน โดยทำการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร ยามาเน่ (Tora Yamane , 1973) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ 2) การพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครนายก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนให้มีความเข้มแข็งพัฒนาและส่งเสริมความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้สังคมมีความสุข อยู่ในระดับมาก การส่งเสริมการบริการทางการแพทย์ ศูนย์สุขภาพแบบองค์รวม อยู่ในระดับมาก และการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก สินค้าบริการ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ 3) การมีส่วนร่วมของประชาชน มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาท้องถิ่น ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับผลประโยชน์ ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 84.40

ว่าที่ ร.ต.หญิง ปวีรีศา ศรีนา (2560) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม = 10.81 จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน และสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ พบว่า สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 3) การมีส่วนร่วมของประชาชนมีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการ

พัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีค่าความสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .694 โดยการมีส่วนร่วม
รวมของประชาชน สามารถพยากรณ์ระดับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจ
พอเพียง ได้ร้อยละ 48.20 สำหรับความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่มีอิทธิพล
ต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

ตฤณภัสสร พิพัฒน์มงคลนาย (2560) ได้ทำการศึกษา อิทธิพลของภาวะ
ผู้นำให้บริการและจิตสาธารณะที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการอนุรักษ์
ทรัพยากรทางวัฒนธรรมชุมชนบางลำพู กรุงเทพมหานคร การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็น
การศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของภาวะผู้นำให้บริการ และจิตสาธารณะที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม
รวมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางวัฒนธรรม ของชุมชนบางลำพู
กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างประชากร เลือกโดยวิธีการเก็บข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่าง
ตามประเภทของประชากร ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยได้จากแบบประเมินที่มีค่าความเชื่อมั่น
ร้อยละ 92.5 จำนวน 400 ราย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สรุป
ได้ว่า ภาวะผู้นำให้บริการ การมีจิตสาธารณะ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากร
ทางวัฒนธรรม ในภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
จากค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางและค่าสัมประสิทธิ์ของอิทธิพลระหว่างปัจจัยในศึกษาทั้งสาม
ตัวแปร สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำให้บริการ การมีจิตสาธารณะ มีอิทธิพล
ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางวัฒนธรรมอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ และจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในภาพรวมของการมีส่วนร่วมในการ
อนุรักษ์ทรัพยากรทางวัฒนธรรม สามารถเลือกใช้การประเมินเพียงตัวแปรด้านการ
เชี่ยวชาญบาดแผลทางอารมณ์ และการลงมือกระทำ หรือร่วมมือกันในการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาสังคมแค่เพียง 2 ด้าน ก็สามารถจะทำนายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากร
ทางวัฒนธรรมได้ถึงร้อยละ 45.8

ทัชเชษฐ์ นิยมสุข (2560) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำทางจริยธรรมของ
นายกเทศมนตรีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพองค์การ การวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้
เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางจริยธรรมของนายกเทศมนตรี ศึกษาประสิทธิภาพองค์การ
ของเทศบาล และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางจริยธรรมของนายกเทศมนตรี
กับประสิทธิภาพองค์การ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและหัวหน้าส่วนราชการ
ของเทศบาล พื้นที่จังหวัดปทุมธานี จำนวน 19 แห่ง มีประชากรทั้งสิ้น 176 คน และได้กลุ่ม
ตัวอย่าง จำนวน 123 คน พบผลการวิจัยดังนี้ ภาวะผู้นำทางจริยธรรมของนายกเทศมนตรี

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อนำมาจำแนกรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำทางจริยธรรมด้าน ความอ่อนโยน อยู่ในระดับสูงที่สุด และอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาทุกด้านอยู่ในระดับ มาก โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้คือ ด้านความไม่โกรธ ด้านความไม่ เบียดเบียน ด้านบริจาด ด้านความซื่อตรง ด้านความเพียร ด้านความยุติธรรม ด้านความ อุดทน ด้านศีล และด้านทาน ตามลำดับ สำหรับประสิทธิภาพขององค์การ โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อนำมาพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ อยู่ในระดับสูง ที่สุด คืออยู่ในระดับมาก รองลงมาทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยสามารถเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อยได้คือ การมีความอดทน การบริหารจัดการ ความพึงพอใจในงาน และ การจัดหาและจัดสรรทรัพยากร ตามลำดับ โดยปัจจัยภาวะผู้นำทางจริยธรรมของ นายกเทศมนตรีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การ ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับ ประสิทธิภาพขององค์การ ประกอบด้วย ความอ่อนโยน ความไม่โกรธ ความไม่เบียดเบียน บริจาด ความซื่อตรง ความเพียร ความยุติธรรม และความอดทน

รัตนา กาญจนพันธุ์ (2560) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำเชิง จริยธรรมของผู้บริหารผู้บริหารในสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพของผู้นำทาง การศึกษา เป็นวิชาชีพของที่ต้องมีเหตุผลทางจริยธรรม ปัจจุบันมีความสำนึกด้าน จริยธรรมน้อยลง การขาดจริยธรรมของผู้บริหารย่อมนำมาซึ่งความขัดแย้ง ความสับสน ระหว่างความดีและความเลว ความควรไม่ควร ความถูกต้อง ไม่ถูกต้อง พัฒนา ไปสู่การใช้กำลังเข้าทำร้ายทำลายกันการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (Ethical leadership) เกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลาานาน แต่ไม่มีการกล่าวถึงในประเด็นของการวิจัยอย่าง ชัดเจนนัก ดังเช่น การศึกษาของ Burns (1978) และ Gardner (1995) ต่อมาในระยะหลัง จึงเริ่มมีความชัดเจนขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากของ Sergiovanni (1992) ที่กล่าวถึงภาวะ ผู้นำเชิงจริยธรรม ซึ่ง Jossey-Bass จัดพิมพ์ไว้ในหนังสือในปี ค.ศ.1992 ในระยะต่อมา การศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม เริ่มมีการพูดถึงมากขึ้น เช่น งานของ Cole (2002) ที่นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับ Ethical leadership ว่าเป็นสิ่งที่เกิดจากความแตกต่าง ของการพัฒนาจริยธรรมซึ่งมีผลกระทบต่อคนทุกคน ความน่าสนใจในงานของโคลล์ ในหนังสือ คือ โคลล์ ได้นำเสนอแนวคิดภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม โดยมีได้กล่าวถึงทฤษฎี ทางจิตวิทยา แต่นำเสนอในเชิงบรรยายเกี่ยวกับชีวิตและเหตุการณ์ผ่านบทสนทนาที่ สะท้อนสาระเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้นำ ต่อมาในปี ค.ศ. 2003 จึงปรากฏข้อเขียนเกี่ยวกับ

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากหนังสือของ Fullan (2003) มีความจำเป็นต้องพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร

เจตจันทร์ ผาจันทร์ยอ (2561) ได้ทำการศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพี่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับของปัจจัยทางการบริหารและระดับประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน 2) อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน 3) แนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตบ้านมูลอัน ตำบลคำพี่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม จำนวน 341 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และค่าถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยทางการบริหารหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.57$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านทรัพยากรมนุษย์ ($\mu = 3.78$) ด้านเทคนิคการบริหาร ($\mu = 3.75$) ด้านงบประมาณ ($\mu = 3.67$) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ($\mu = 3.53$) ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\mu = 3.42$) และด้านการบริหารจริยธรรม ($\mu = 3.11$) 2) ประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.75$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสังคม ($\mu = 3.80$) รองลงมาคือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\mu = 3.77$) ด้านวัฒนธรรม ($\mu = 3.72$) และด้านเศรษฐกิจ ($\mu = 3.71$) 3) ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ได้แก่ ด้านการใช้งบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านเทคนิคการบริหาร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านทรัพยากรมนุษย์ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารจริยธรรม ไม่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ซึ่งปัจจัยทางการบริหารด้านการใช้งบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านเทคนิคการบริหาร สามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

บ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 35.60 4) ระดับ
ประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ที่ควรนำไปศึกษา
หาแนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ
บ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม มีจำนวน 2 ด้าน คือ

(1) ด้านเศรษฐกิจ และ (2) ด้านวัฒนธรรม

สัญญาครณ์ สวัสดิ์โธสง พิศดาร แสนชาติ และ ชชาติชัย อุดมกิจมงคล
(2563) ได้ทำการศึกษา วัฒนธรรมองค์การและภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการดำเนินงานของหมู่บ้านต้นแบบด้านการป้องกันการทุจริต การวิจัยครั้งนี้
มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของวัฒนธรรมองค์การและภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผล
ต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของหมู่บ้านต้นแบบด้านการป้องกันการทุจริตทั้งอิทธิพล
ทางตรงและอิทธิพลทางอ้อม เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หมู่บ้านต้นแบบ
ด้านการป้องกันการทุจริตในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 จำนวน 3 หมู่บ้าน
โดยใช้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนั้น จำนวน 300 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้น
ภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
ที่มีค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.895–0.970 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อเท่ากับ 0.456–0.864
การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการ
ทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์เส้นทาง
เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอิสระต่อตัวแปรตามโดยผ่านตัวแปรคั่นกลาง ผลการวิจัย
พบว่า วัฒนธรรมองค์การและภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงาน
ของหมู่บ้านต้นแบบด้านการป้องกันการทุจริตได้ร้อยละ 51.40 และ 61.70 ตามลำดับ
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกจากนี้ยัง พบว่า วัฒนธรรมองค์การส่งผล
ทางอ้อมต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตผ่านภาวะผู้นำเชิง
จริยธรรมได้ร้อยละ 42.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุจิตรา สิงห์หันต์ (2563) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการมี
ส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริการภาครัฐของส่วนราชการ ในเขต
อำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำ
เชิงกลยุทธ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนและประสิทธิผลการบริการภาครัฐ ของส่วน
ราชการในเขตอำเภอต่างอย 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการบริการภาครัฐ ของส่วนราชการในเขตอำเภอต่างอย 3) เพื่อศึกษาอิทธิพล

ของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริการภาครัฐ ของส่วนราชการ ในเขตอำเภอต่างอย ผ่านการมีส่วนร่วมของประชาชน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของเจ้าหน้าที่รัฐ ในเขตอำเภอต่างอย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.71$) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาหมู่บ้าน อำเภอต่างอย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62$) และประสิทธิผลการบริการภาครัฐของส่วนราชการ ในเขตอำเภอต่างอย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62$) 2) ตัวแปรย่อยทั้ง 5 ตัวแปรของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม คือ ประสิทธิผลการบริการภาครัฐของส่วนราชการในเขตอำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 69.60 ($R^2=.690$) และมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F=180.649$) โดยที่การปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ (LEA_4) มีค่าเบต้ามากที่สุด ($\beta=.355$) รองลงมาคือ การควบคุมองค์การให้สมดุล (LEA_5) การสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิภาพ (LEA_3) และการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (LEA_1) ตามลำดับ ($\beta=.294, .154, .143$) ยกเว้นการบริหารทรัพยากรในองค์การ (LEA_2) 3) ตัวแปรย่อยทั้ง 5 ตัวแปรของการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม คือ ประสิทธิผลการบริการภาครัฐของส่วนราชการในเขตอำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 46.80 ($R^2=.468$) และมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F=87.311$) โดยที่การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (PAR_3) มีค่าเบต้ามากที่สุด ($\beta=.441$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (PAR_4) และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (PAR_1) ($\beta=.167, .138$) ยกเว้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (PAR_2) 4) ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (LEA) และการมีส่วนร่วมของประชาชน (PAR) ส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลการบริการภาครัฐอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าเบต้า .725 และ .193 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (LEA) ส่งผลทางอ้อมต่อประสิทธิผลการบริการภาครัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผ่านการมีส่วนร่วมของประชาชน (PAR) ค่าเบต้า=.143

ชนิจรุต ชัยปิล (2563) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในเขตอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในเขตอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริม

การท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในเขตอำเภอนาทม จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในเขตอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม 4) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในเขตอำเภอนาทม ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในเขตอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในเขตอำเภอนาทม ในภาพรวม เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านเพศ และอายุ ไม่มีความแตกต่างกัน 3) ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในเขตอำเภอนาทม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์=.890 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในเขตอำเภอนาทม ได้ร้อยละ 80.90 4) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในเขตอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ประกอบด้วย ควรที่จะส่งเสริมกระตุ้นให้ประชาชนในระดับชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น ซึ่งให้เห็นถึงผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ จะต้องสร้างความตระหนักให้ประชาชนเห็นประโยชน์ในการสนับสนุนปัจจัย เช่น เงิน สิ่งของ แรงงาน ฯลฯ ตามกำลังความสามารถของตนเอง เพื่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งจะนำมาซึ่งรายได้ของประชาชนในอนาคต ควรส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นดึงเอาวัฒนธรรมในท้องถิ่น กิจกรรมในท้องถิ่น การจัดแสดงสินค้าโดยชุมชน ให้แสดงความคิดเกี่ยวกับการนำเสนอการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ นอกจากนั้น หน่วยงานของรัฐควรจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวให้กับประชาชน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Homburger, Keefer, และ McGrath (2000, pp. 177–207) ได้ศึกษาวิจัยโครงการจัดการองค์การที่มีผลต่อชุมชนท้องถิ่น โดยสรุปว่าโครงสร้างพื้นฐานต้องตอบสนองความต้องการที่มีสูงของประชาชน ต้องมีการวางแผนให้สอดคล้อง ความปลอดภัย และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ สิ่งที่ต้องพิจารณาในเรื่องการให้บริการ การปรับปรุงประสิทธิภาพตามนโยบาย โดยองค์กรต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน การสนับสนุนด้านอื่น ๆ เช่น สวัสดิการ และ ด้านองค์ความรู้ ลดขั้นตอนและค่าดำเนินการของนักลงทุน ช่วยสนับสนุนด้านต่าง ๆ

Morren (2002, p. 1152) ได้ศึกษาการรวมเอาแนวคิดประชาสังคมมาอภิปราย ซึ่งได้ถูกหยิบยกมาเป็นคำถามสำคัญหลายประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาและประชาธิปไตย การนิยามคำว่าประชาสังคมจะสะท้อนแนวคิดของเราว่า เราคาดหวังว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยจะเกิดขึ้นที่ไหน และประชาธิปไตยจึงควรต้องแบ่งแยก กำหนดแน่ชัดระหว่างภาครัฐกับเอกชนมากน้อยเพียงใด สังคมและรัฐควรมีโครงสร้างอย่างไร เพื่อที่จะปกป้องสิทธิเสรีภาพอันเป็นหัวใจสำคัญของระบอบประชาธิปไตย และแนวคิดประชาสังคมสามารถถ่ายทอดไปไม่เฉพาะแค่พื้นที่หนึ่งและรัฐหนึ่งไปสู่อื่นได้หรือไม่ การปกครองและประชาธิปไตยซึ่งอยู่เบื้องหลังแนวคิด สามารถที่จะนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลภายใต้ทฤษฎีการพัฒนาและปฏิบัติได้เพียงใด การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้สำรวจถึงวิธีการเข้าถึงหลักธรรมาภิบาล และแสดงถึงสังคมที่เป็นตัวอย่างในการเข้าถึงแนวคิดประชาสังคมที่ถูกใช้โดย CIDA และธนาคารโลก

Curland (2003) นักศึกษาปริญญาเอกแห่ง University of Maryland and college park ได้ศึกษาบทบาทของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม (Moral reasoning) ในภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ (Transformational leadership) โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำ กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้นำนักศึกษาระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ประธานชมรมนักศึกษา 74 คน จากมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศอเมริกา จำแนกชมรมออกเป็น 4 ชมรม ประกอบด้วย ชมรมกรีก ชมรมกีฬา ชมรมวัฒนธรรม และชมรมการเมือง พฤติกรรมภาวะผู้นำ วัดจากแบบวัด Multifactor leadership Questionnaire (MLQ) ส่วนแบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมใช้แบบวัด Defining issues test ฉบับปรับปรุง (DIT2) ผลการวิจัยที่สำคัญ พบว่า การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับองค์ประกอบ 3 ประการ

จากทั้งหมด 9 ประการของภาวะผู้นำอันประกอบด้วย การใช้อิทธิพลจากคุณลักษณะ (Idealized influence attribute) การคลั่งใจ (Inspiration motivation) และการบริหารแบบวางเฉยเชิงรุก (Manage by exception active) เมื่อพิจารณาเฉพาะด้านพฤติกรรมภาวะผู้นำ พบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศแต่พบความแตกต่างระหว่างประเภทของชมรมในด้านพฤติกรรมการใช้อิทธิพล จากคุณลักษณะโดยประธานชมรมกรีกจะมีการใช้อิทธิพลจากคุณลักษณะสูงกว่าประธานชมรมวัฒนธรรม ประธานชมรมการเมืองมีการใช้อิทธิพลจากคุณลักษณะสูงกว่าชมรมกีฬา แต่สำหรับพฤติกรรมผู้นำ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา (Intellectual stimulation) ประธานชมรมชาวกรีก และชมรมวัฒนธรรมมีพฤติกรรมระดับสูงกว่าชมรมกีฬา เมื่อพิจารณาเฉพาะด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศ และประเภทของชมรม อย่างไรก็ตามผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบภายหลัง (Post-hoc analysis) ประธานชมรมการเมืองมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าประธานชมรมกรีกและชมรมกีฬา นอกจากนี้ยังพบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำด้านการคลั่งใจ เพศ และการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม อธิบายความแปรปรวนของภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแต่ขณะเดียวกัน การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสามารถอธิบายความแปรปรวนของการคลั่งใจได้ หลังจากควบคุมตัวแปรเพศให้คงที่

Kamuzora and Gilson (2006) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของกองทุนสุขภาพชุมชนในแทนซาเนีย ผลการศึกษาพบว่า ผู้จัดการระดับอำเภอมีอิทธิพลต่อการลงทะเบียนต่ำกว่ารูปแบบการจ่ายเงินล่วงหน้าในแทนซาเนีย และมีผลต่อการดำเนินงานตามนโยบาย ผู้ปฏิบัติตามนโยบายมีความสำคัญที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ด้วยความพยายามจะทำให้ได้แนวนโยบายใหม่ในขณะที่ปฏิบัติและจะส่งผลกระทบจากผลลัพธ์ของนโยบาย

Bell and Jayne (2010) ได้ทำการศึกษาเรื่อง The creative countryside: Policy and practice in the UK rural cultural economy เพื่อศึกษาถึงความสร้างสรรค์ในด้านเศรษฐกิจของชนบท โดยได้ให้ความหมายไว้ว่า อุตสาหกรรมที่มีต้นกำเนิดในความคิดสร้างสรรค์และความสามารถทักษะที่มีศักยภาพในการสร้างงานผ่านการผลิตและใช้ประโยชน์ของทรัพย์สินทางปัญญา โดยประกอบด้วย การโฆษณา สถาปัตยกรรม ศิลปะ และตลาดโบราณ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ งานฝีมือ ออกแบบ เสื้อผ้าแฟชั่น ภาพยนตร์และวิดีโอ ซอฟต์แวร์ ดนตรี ศิลปะการแสดง โทรทัศน์และวิทยุ เป็นต้น

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้อง
ผู้วิจัยได้นำตัวชี้วัดการพัฒนาหมู่บ้านช่อสะอาด คือ “อาศัยพลังของบวร” ได้แก่ บ้าน วัด
และโรงเรียน มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการป้องกัน
การทุจริตระดับหมู่บ้าน ของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ซึ่งการที่หมู่บ้าน
เหล่านั้นจะมีการดำเนินงานการป้องกันการทุจริตที่มีประสิทธิผลนั้น จะต้องอาศัยปัจจัย
หลายอย่างเข้ามาสนับสนุน เช่น ภาวะผู้นำของกำนันผู้ใหญ่บ้าน การมีส่วนร่วม
ของประชาชนภายในหมู่บ้าน เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้วิธีการสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 ลักษณะของเครื่องมือ
 - 2.2 การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร จำนวน 70,940 คน (สำนักทะเบียน ที่ว่าการอำเภอบ้านม่วง ณ เดือน มกราคม พ.ศ. 2562)
2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร จำนวน 398 คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของ ยามาเน่ (Yamane, 1973, p.127 อ้างถึงใน อรุณ จิรวัดน์กุล, 2557, หน้า 26) โดยมีวิธีการคำนวณจากสูตร ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

แทนค่า $N =$ จำนวนประชากรทั้งหมดที่ศึกษา

$e =$ ค่าความคาดเคลื่อนของตัวอย่างไม่เกินร้อยละ .05

$n =$ จำนวนขนาดตัวอย่างที่กำหนดได้

จะได้

$$n = \frac{70,940}{1 + 70,940(0.05)^2}$$

$$n = 397.76$$

$$\approx 398$$

ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่การคำนวณและตัวอย่างที่ได้สามารถเป็นตัวแทนของประชาชนได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างมากขึ้นตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในแต่ละตำบล แล้วทำการจับสลากรายชื่อ ทำการสุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่จนครบจำนวนตามที่กำหนด รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ตำบล	จำนวน (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ตำบลม่วง	8,419	47
2. ตำบลมาย	7,076	40
3. ตำบลดงหมอทอง	6,475	36
4. ตำบลดงเหนือ	7,506	42
5. ตำบลดงหมอทองใต้	9,491	53
6. ตำบลห้วยหลวง	9,961	56
7. ตำบลโนนสะอาด	6,304	36
8. ตำบลหนองกิ้ง	6,763	38
9. ตำบลบ่อแก้ว	8,944	50
รวม	70,940	398

ที่มา : สำนักทะเบียน ที่ว่าการอำเภอบ้านม่วง ณ เดือน มกราคม พ.ศ. 2562

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร จำนวน 398 คน อันประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุระดับ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านใน

เขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนด คะแนนในการตอบแบบสอบถาม ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Likert scale ดังนี้

(บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2553, หน้า 197) คือ

- ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน ของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบ ประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุระดับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดคะแนนในการตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Likert scale ดังนี้

(บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2553, หน้า 197-208)

4.50-5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน
ของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณ
ค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุระดับประสิทธิผล
การดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง
จังหวัดสกลนคร ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดคะแนนในการตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ
ดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Likert scale ดังนี้

(บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2553, หน้า 197-208)

4.50-5.00 หมายถึง มีประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการ
การทุจริตอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มีประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการ
การทุจริตอยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง มีประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการ
การทุจริตอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง มีประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการ
การทุจริตอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง มีประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกัน
การทุจริตอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไป ลักษณะแบบสอบถาม

ในตอนี่ 5 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form)

การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1. ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร นิยามศัพท์เฉพาะ และงานวิจัยเกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบวิธีวิจัย เพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม และข้อคำถาม

2. สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำ 1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร มากำหนดเป็นตัวแปรอิสระ 2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร มากำหนดเป็นตัวแปรต้นกลาง และ 3) ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร มากำหนดเป็นตัวแปรตาม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างทำการประเมินค่าตามความคิดเห็น

3. กำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของข้อคำถามโดยการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ออกมาเป็นข้อคำถามวัดระดับ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจแก้ไขเนื้อหา และความถูกต้อง

5. การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ กระทำโดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตรดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541, หน้า 253-254)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item congruency)

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยที่ ค่า +1 หมายถึงข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน, ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และค่า -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N หมายถึง จำนวนทรงคุณวุฒิ

โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนั้น ข้อคำถามทุกข้อจึงผ่านความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านที่ได้ตรวจสอบและเห็นว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ครอบคลุมในแต่ละด้านและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วดังมีรายชื่อต่อไปนี้

โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

5.1 ผศ.ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล	อาจารย์ประจำหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
5.3 ผศ.ดร.ละมัย รมเย็น	อาจารย์ประจำหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
5.3 ผศ.ดร.สามารถ อัยกร	อาจารย์ประจำหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
5.4 นายนิพนธ์ สามิตสมิตพงษ์	อดีตรองผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ
5.5 นายสมเกียรติ ศรีษะเนตร	รองผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

6. นำแบบสอบถามไปเสนอขอจริยธรรมวิจัย จากสถาบันวิจัยและพัฒนาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คณะกรรมการจริยธรรมวิจัยเสนอแนะมา (เลขที่ใบรับรอง 120/2564) ดังรายละเอียดในภาคผนวก ก

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 ชุด คือ ประชาชนในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

8. นำข้อคำถามที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยใช้วิธีการหาค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) คัดข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.361 ขึ้นไป ค่าวิกฤตของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 จากสูตรต่อไปนี้ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551, หน้า 22)

$$p = \frac{R_U + R_L}{2f}$$

$$r = \frac{R_U - R_L}{f}$$

เมื่อ p หมายถึง ค่าความยากง่าย

r หมายถึง ค่าอำนาจจำแนก

R_U หมายถึง จำนวนผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มสูง

R_L หมายถึง จำนวนผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

f หมายถึง จำนวนผู้ที่เข้าสอบในกลุ่มสูง

ซึ่งแบบสอบถามได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่างในข้อคำถาม ดังนี้

1) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง 0.398–.895

2) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร อยู่ระหว่าง 0.399–0.842

3) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร อยู่ระหว่าง 0.398–0.787

4) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร อยู่ระหว่าง 0.402–0.895

7. นำข้อคำถามจากแบบสอบถามตอนที่ 2–ตอนที่ 4 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ด้วยวิธีการของ Cronbach ทั้งนี้ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ต้องมากกว่า 0.70 จึงจะถือว่าแบบสอบถามนั้นใช้ได้ โดยมีสูตร ดังนี้ (Alpha Coefficient Method อังใน นพพร ณะชัยพันธ์, 2555,

หน้า 19)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อของแบบสอบถาม

s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของผู้ตอบแต่ละคน

$$s^2 = \frac{n(\sum X^2) - (\sum X)^2}{n(n-1)}$$

โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้

1) แบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่น .855

2) แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ได้ค่าความเชื่อมั่น .981

3) แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ได้ค่าความเชื่อมั่น .982

4) แบบสอบถามประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ได้ค่าความเชื่อมั่น .973

8. นำแบบสอบถามดังกล่าว ที่ผ่านการทดลองใช้ และหาค่าความเชื่อมั่น มาทำการปรับปรุงเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงกำนันทุกตำบล ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถาม โดยส่งแบบสอบถามไปให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายพร้อมชี้แจงรายละเอียด ความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และการลงพื้นที่จริง เพื่อนำแบบสอบถามไปแจกแก่ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียด ความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถาม

4. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนแล้ว นำมาลงรหัสเลข (Code) ตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละส่วน

2. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว มาบันทึกลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อประมวลผลข้อมูลที่ได้จัดเก็บและคำนวณหาค่าทางสถิติแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามวิจัยและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียงและนำผลการศึกษาที่วิเคราะห์ได้มาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและเขียนข้อเสนอแนะ

3. ลักษณะการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยใช้ร้อยละ (Percentage) และแจกแจงความถี่ (Frequencies)

3.2 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติระดับค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อคำถามเป็นรายข้อและรายด้าน

3.3 การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้สถิติระดับค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อความเป็นรายข้อและรายด้าน

3.4 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติระดับค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อความเป็นรายข้อและรายด้าน

3.5 การวิเคราะห์อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไป จากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended) ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูล โดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพรรณนาข้อค้นพบจากการวิจัย และทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยแยกสถิติออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่

1.1 การแจกแจงความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage) บรรยายลักษณะของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร อันประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ระดับ 1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร 2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร และ 3) ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

2.1 ในเบื้องต้นจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในตัวแบบที่ใช้ในการศึกษา เพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือการมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูงมาก อาจส่งผลให้สมการตัวแบบที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้นจึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อให้แน่ใจว่า ตัวแปรอิสระสามารถคงอยู่ในสมการตัวแบบได้ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

การศึกษาค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน กับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยมีสูตรดังนี้ (ภัทรภาพร เกษสังข์, 2549, หน้า 168)

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{(N \sum x^2 - (\sum x)^2)(N \sum y^2 - (\sum y)^2)}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

N แทน จำนวนข้อมูลของชุดที่ 1 หรือ 2

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนชุดที่ 1

$\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนชุดที่ 2

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนนแต่ละคู่ของชุดที่ 1 และ 2

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของคะแนนชุดที่ 1

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของคะแนนชุดที่ 2

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนชุดที่ 1 ยกกำลังสอง

$(\sum Y)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนชุดที่ 2 ยกกำลังสอง

โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าระหว่าง -1.00 ถึง + 1.00

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ค่า r เป็นลบ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะลด แต่ถ้า X ลด Y จะเพิ่ม
 2. ค่า r เป็นบวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะเพิ่ม แต่ถ้า X ลด Y จะลดด้วย
 3. ค่า r มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์กันมาก
 4. ค่า r เข้าใกล้ 1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามมีความสัมพันธ์กันมาก
 5. ถ้า r เท่ากับ 0 แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กัน
 6. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย
- การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กัน ในทางตรงกันข้าม หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน หลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (อโนทัย ตรีวานิช, 2552)
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.91-1.00 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.71-0.90 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31-0.70 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01-0.30 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

2.2 ตรวจสอบตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2553, หน้า 370) พิจารณาจากค่า Variance Inflation Factor (VIF) ซึ่งต้องมีค่าไม่เกิน 10 พบว่า ค่า VIF สูงสุดที่ได้มีค่าเท่ากับ 2.023 และ พิจารณา ค่า Tolerance ซึ่งต้องมีค่าอยู่ระหว่าง $0 < 1$ พบว่า ค่า Tolerance มีค่าน้อยที่สุดคือ .494 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันเอง

2.2.1 กราฟ Normal Prob. Plot มีการแจกแจงแบบปกติ มีการเรียงตัวใกล้เคียงเส้นตรงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

2.2.2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0 โดยพิจารณาจากค่า Residual มีค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อน (Residual) เท่ากับ .000 ซึ่งใกล้เคียงกับหรือเท่ากับศูนย์ เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

2.2.3 มีความแปรปรวนคงที่ โดยพิจารณาจากกราฟ Scatterplot ความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน (Autocorrelation) พิจารณาจากค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.889 ซึ่งต้องมีค่าไม่เกิน 2 สรุปได้ว่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

2.3 การศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปร ตัวแปรหนึ่งเรียกว่าตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ (Independent variable) แทนด้วย X อีกตัวแปรหนึ่งเรียกว่าตัวแปรตาม (Dependent variable) แทนด้วย Y เป็นการดูความสัมพันธ์ว่าถ้า ตัวแปรอิสระเปลี่ยนแปลงไปแล้วตัวแปรตามเปลี่ยนแปลงด้วยหรือไม่ ซึ่งสองตัวแปรนั้นจะต้องเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ การวิเคราะห์การถดถอยสามารถเขียนรูปแบบความสัมพันธ์ของสองตัวแปรได้ในรูปของสมการการถดถอย ซึ่งสามารถพยากรณ์ค่าได้ในอนาคต หรือสามารถดูแนวโน้มของตัวแปรตามได้เมื่อเราทราบค่าตัวแปรอิสระ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2557)

การวิเคราะห์การถดถอยเมื่อมีตัวแปรอิสระหนึ่งตัวแปรและตัวแปรตามหนึ่งตัวแปร แต่ถ้าหากตัวแปรตามหนึ่งตัวแปรกับตัวแปรอิสระมากกว่าหนึ่งตัวแปร จะ

เรียกว่าการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย เขียนความสัมพันธ์แสดงความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$Y_i = \beta_0 + \beta X_i + \varepsilon_i$$

เมื่อ β_0 แทนระยะตัดแกน y (y-intercept)
 β แทนความชันของเส้นถดถอย (slope)

$$\hat{Y}_i = \hat{\beta}_0 + \hat{\beta} X_i \quad \text{หรือจะได้ว่า}$$

$$\hat{Y}_i = b_0 + b X_i$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้อันดับการวิเคราะห์ข้อมูล ไว้ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ
$R^{2Adj.}$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวพยากรณ์
L	แทน	ผลรวมของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
L_1	แทน	ด้านความยุติธรรม
L_2	แทน	ด้านการแบ่งปันอำนาจ
L_3	แทน	ด้านความชัดเจนในบทบาท
L_4	แทน	ด้านการดูแลผู้อื่น
L_5	แทน	ด้านความซื่อสัตย์

L ₆	แทน	ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม
L ₇	แทน	ด้านความใส่ใจในระยะยาว
P	แทน	ผลรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชน
P ₁	แทน	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
P ₂	แทน	การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน
P ₃	แทน	การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์
P ₄	แทน	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล
E	แทน	ผลรวมของประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน
E ₁	แทน	ด้านการพัฒนากายสะอาด
E ₂	แทน	ด้านการพัฒนาพฤติกรรมสะอาด
E ₃	แทน	ด้านการพัฒนาจิตใจสะอาด
E ₄	แทน	ด้านการพัฒนาปัญญาสะอาด
P-Value	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ/ค่าความน่าจะเป็น
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน แยกออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร
สำหรับรายละเอียดในแต่ละตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=398)		
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
-ชาย	93	23.37
-หญิง	305	76.63
2. อายุ		
-ไม่เกิน 30 ปี	121	30.40
-31-40 ปี	104	26.13
-41-50 ปี	132	33.17
-51-60 ปี	30	7.54
-มากกว่า 60 ปี	11	2.76
3. ระดับการศึกษา		
-ประถมศึกษา	95	23.87
-มัธยมศึกษา/ปวช.	125	31.41
-ปวส./อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	91	22.86
-ปริญญาตรีขึ้นไป	87	21.86

ตาราง 2 (ต่อ)

(n=398)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. อาชีพ		
-เกษตรกร	144	36.18
-ค้าขาย	67	16.83
-ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ	53	13.32
-รับจ้างทั่วไป	24	6.03
-พนักงานบริษัทเอกชน	9	2.26
-รับราชการ	24	6.03
-อาชีพอื่น ๆ	77	19.35
5. รายได้ต่อเดือน		
-ไม่เกิน 10,000 บาท	169	42.46
-10,001-15,000 บาท	156	39.20
-15,001-20,000 บาท	60	15.08
-ตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป	13	3.26
6. ตำบลที่อาศัยอยู่		
-ตำบลม่วง	47	11.81
-ตำบลมาย	40	10.05
-ตำบลดงหม้อทอง	36	9.05
-ตำบลดงเหนือ	42	10.55
-ตำบลดงหม้อทองใต้	53	13.31
-ตำบลห้วยหลวง	56	14.07
-ตำบลโนนสะอาด	36	9.05
-ตำบลหนองกว้าง	38	9.55
-ตำบลบ่อแก้ว	50	12.56
รวม	398	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชน ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร มีจำนวนทั้งสิ้น 398 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 305 คน คิดเป็นร้อยละ 76.63 และเพศชาย จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.37

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.17 รองลงมาคือ อายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.13 อายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.54 และอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.76

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 31.41 รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 23.87 ระดับปวส./อนุปริญญาหรือ เทียบเท่า จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 22.86 และระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.86

เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกร จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.18 รองลงมาคืออาชีพอื่น ๆ จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.35 อาชีพค้าขาย จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.83 อาชีพธุรกิจ ส่วนตัว/เจ้าของกิจการ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.32 อาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.03 อาชีพรับราชการ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.03 และ พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.26

เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ ต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 42.46 รองลงมาคือ มี รายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาท จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20 มี รายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,001-20,000 บาท จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.08 และมี รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.26

เมื่อจำแนกตามตำบลที่อาศัยอยู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ ในตำบลห้วยหลวง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.07 รองลงมาคือ ตำบลดงหม้อทองใต้ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.31 ตำบลบ่อแก้ว จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.56 ตำบลม่วง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.81 ตำบลดงเหนือ จำนวน 42 คน คิดเป็น ร้อยละ 10.55 ตำบลมาย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.05 ตำบลหนองกวาง จำนวน

38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.55 ตำบลดงหม้อทอง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.05 และ ตำบลโนนสะอาด จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.05

โดยสรุป ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนในเขตอำเภอ บ้านม่วง จังหวัดสกลนคร มีจำนวนทั้งสิ้น 398 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 76.63 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.17 มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา/ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 31.41 ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 36.18 มีรายได้ต่อ เดือน ไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.46 อาศัยอยู่ในตำบลห้วยหลวง คิดเป็นร้อยละ 14.07

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอ บ้านม่วง จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 3-10

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
ของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน

(n=398)

ด้าน ที่	ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ด้านความยุติธรรม	4.03	0.49	มาก
2	ด้านการแบ่งปันอำนาจ	4.12	0.51	มาก
3	ด้านความชัดเจนในบทบาท	4.03	0.53	มาก
4	ด้านการดูแลผู้อื่น	3.99	0.51	มาก
5	ด้านความซื่อสัตย์	3.89	0.55	มาก
6	ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม	3.92	0.56	มาก
7	ด้านความใส่ใจในระยะยาว	3.82	0.52	มาก
	รวม	3.97	0.41	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการแบ่งปันอำนาจ ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาคือ ด้านความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.03$) ด้านความชัดเจนในบทบาท ($\bar{X} = 4.03$) ด้านการดูแลผู้อื่น ($\bar{X} = 3.99$) ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม ($\bar{X} = 3.92$) ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 3.89$) และด้านความใส่ใจในระยะยาว ($\bar{X} = 3.82$) ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านความยุติธรรม
รายชื่อ

(n=398)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ผู้นำหมู่บ้านปฏิบัติต่อประชาชนในหมู่บ้านทุกคนอย่างซื่อสัตย์และเท่าเทียมกัน	4.07	0.57	มาก
2	ผู้นำหมู่บ้านตัดสินใจดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง	4.00	0.66	มาก
3	ผู้นำหมู่บ้านวางหลักเกณฑ์การพัฒนาหมู่บ้านอย่างถูกต้องเหมาะสม	4.05	0.64	มาก
4	ผู้นำหมู่บ้านรับผิดชอบในการกระทำของตน	3.99	0.60	มาก
รวม		4.03	0.49	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านความยุติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้นำหมู่บ้านปฏิบัติต่อประชาชนในหมู่บ้านทุกคนอย่างซื่อสัตย์และเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาคือ ผู้นำหมู่บ้านวางหลักเกณฑ์การพัฒนาหมู่บ้านอย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.05$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ

ผู้นำหมู่บ้านรับผิดชอบในการกระทำของตน ($\bar{X} = 3.99$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
ของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการแบ่งปันอำนาจ
รายชื่อ

(n=398)

ข้อ ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ผู้นำหมู่บ้านรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในหมู่บ้าน	4.32	0.62	มาก
2	ผู้นำหมู่บ้านเปิดโอกาสให้คณะกรรมการหมู่บ้านรวมแสดงความคิดเห็น	4.14	0.66	มาก
3	เมื่อต้องมีการตัดสินใจดำเนินการเรื่องใด ๆ ผู้นำหมู่บ้านจะมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในหมู่บ้าน	3.99	0.59	มาก
4	ผู้นำหมู่บ้านมักมอบอำนาจให้คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนตัดสินใจ	4.02	0.69	มาก
รวม		4.12	0.51	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการแบ่งปันอำนาจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้นำหมู่บ้านรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในหมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมาคือ ผู้นำหมู่บ้านเปิดโอกาสให้คณะกรรมการหมู่บ้านรวมแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.14$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เมื่อต้องมีการตัดสินใจดำเนินการเรื่องใด ๆ ผู้นำหมู่บ้านจะมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.99$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
ของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านความชัดเจน
ในบทบาท รายข้อ

(n=398)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ผู้นำหมู่บ้านอธิบายและชี้แจงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานที่ต้องการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาและประชาชนในหมู่บ้านรับทราบอย่างชัดเจน	4.01	0.59	มาก
2	ผู้นำหมู่บ้านชี้แจงรายละเอียดของงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันอย่างถูกต้อง	4.04	0.65	มาก
3	ผู้นำหมู่บ้านชี้แจงความสำคัญถึงหน้าที่ความรับผิดชอบต่าง ๆ ของผู้ใต้บังคับบัญชาและคณะกรรมการหมู่บ้านว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับเป้าหมายของการบริหารงานในหมู่บ้านอย่างไร	4.05	0.67	มาก
	รวม	4.03	0.53	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านความชัดเจนในบทบาท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้นำหมู่บ้านชี้แจงความสำคัญถึงหน้าที่ความรับผิดชอบต่าง ๆ ของผู้ใต้บังคับบัญชาและคณะกรรมการหมู่บ้านว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับเป้าหมายของการบริหารงานในหมู่บ้านอย่างไร ($\bar{X}=4.05$) รองลงมาคือ ผู้นำหมู่บ้านชี้แจงรายละเอียดของงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันอย่างถูกต้อง ($\bar{X}=4.04$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้นำหมู่บ้านอธิบายและชี้แจงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานที่ต้องการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาและประชาชนในหมู่บ้านรับทราบอย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.01$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
ของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการดูแลผู้อื่น
รายข้อ

(n=398)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ผู้นำหมู่บ้านแสดงความเป็นห่วงเป็นใยประชาชน ในหมู่บ้านอย่างแท้จริง	4.09	0.64	มาก
2	ผู้นำหมู่บ้านยินดีรับฟังและให้ความเคารพ ผู้ใต้บังคับบัญชาและประชาชน	3.97	0.58	มาก
3	ผู้นำหมู่บ้านให้การสนับสนุนช่วยเหลือประชาชน ในหมู่บ้านอย่างเต็มที่ในเรื่องต่าง ๆ	3.95	0.63	มาก
4	ผู้นำหมู่บ้านทำให้ท่านมั่นใจว่าได้รับการ ตอบสนองความต้องการที่จำเป็นอย่างครบถ้วน	3.94	0.67	มาก
รวม		3.99	0.51	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำ
หมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการดูแลผู้อื่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก
ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้นำหมู่บ้านแสดงความเป็นห่วงเป็นใยประชาชน
ในหมู่บ้านอย่างแท้จริง ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือ ผู้นำหมู่บ้านยินดีรับฟังและให้ความ
เคารพผู้ใต้บังคับบัญชาและประชาชน ($\bar{X} = 3.97$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้นำ
หมู่บ้านทำให้ท่านมั่นใจว่าได้รับการตอบสนองความต้องการที่จำเป็นอย่างครบถ้วน
($\bar{X} = 3.94$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
ของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านความซื่อสัตย์
รายชื่อ

(n=398)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ผู้นำหมู่บ้านปฏิบัติตนอย่างซื่อสัตย์สุจริต	3.99	0.58	มาก
2	ผู้นำหมู่บ้านรักษาคำมั่นสัญญาที่เคยให้ไว้กับ ประชาชน	3.82	0.66	มาก
3	ผู้นำหมู่บ้านกระทำในสิ่งที่สอดคล้องกับคำพูด ของตนเองเสมอ	3.87	0.65	มาก
	รวม	3.89	0.55	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านความซื่อสัตย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้นำหมู่บ้านปฏิบัติตนอย่างซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X}=3.99$) รองลงมาคือ ผู้นำหมู่บ้านกระทำในสิ่งที่สอดคล้องกับคำพูดของตนเองเสมอ ($\bar{X}=3.87$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้นำหมู่บ้านรักษาคำมั่นสัญญาที่เคยให้ไว้กับประชาชน ($\bar{X}=3.82$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
ของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการแนะนำ
ด้านจริยธรรม รายข้อ

(n=398)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ผู้นำหมู่บ้านตั้งกฎระเบียบ มาตรฐานการทำงาน ที่เหมาะสมในเชิงจริยธรรมให้กับประชาชนใน หมู่บ้าน	4.08	0.68	มาก
2	ผู้นำหมู่บ้านปฏิบัติตนอย่างมีจริยธรรมเพื่อเป็น แบบอย่างให้กับคณะกรรมการและประชาชนใน หมู่บ้าน	3.82	0.62	มาก
3	ผู้นำหมู่บ้านปฏิบัติงานที่อยู่บนพื้นฐานของ คุณธรรมจริยธรรม	3.86	0.74	มาก
4	ผู้นำหมู่บ้านสนับสนุนและให้รางวัลประชาชนใน หมู่บ้านที่ประพฤติตนตามหลักจริยธรรม	3.91	0.71	มาก
	รวม	3.92	0.56	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำ
หมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม โดยภาพรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ใน
ระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้นำหมู่บ้านตั้งกฎระเบียบ มาตรฐาน
การทำงานที่เหมาะสมในเชิงจริยธรรมให้กับประชาชนในหมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมาคือ
ผู้นำหมู่บ้านสนับสนุนและให้รางวัลประชาชนในหมู่บ้านที่ประพฤติตนตามหลักจริยธรรม
($\bar{X} = 3.91$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้นำหมู่บ้านปฏิบัติตนอย่างมีจริยธรรมเพื่อเป็น
แบบอย่างให้กับคณะกรรมการและประชาชนในหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.82$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม
ของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านความใส่ใจในระยะ
ยาว รายข้อ

(n=398)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ผู้นำหมู่บ้านใส่ใจการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีในหมู่บ้าน	3.85	0.70	มาก
2	ผู้นำหมู่บ้านกระตุ้นให้คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้านเกิดการหมุนเวียนสิ่งของ เครื่องใช้ ให้นำกลับมาใช้ใหม่	3.75	0.70	มาก
3	ผู้นำหมู่บ้านใส่ใจต่อการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในหมู่บ้าน	3.82	0.59	มาก
4	ผู้นำหมู่บ้านแสดงความห่วงใยต่อสวัสดิการของสังคมที่ประชาชนหมู่บ้านจะได้รับ	3.88	0.63	มาก
	รวม	3.82	0.52	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านความใส่ใจในระยะยาว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.82$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้นำหมู่บ้านแสดงความห่วงใยต่อสวัสดิการของสังคมที่ประชาชนหมู่บ้านจะได้รับ ($\bar{X}=3.88$) รองลงมาคือ ผู้นำหมู่บ้านใส่ใจการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีในหมู่บ้าน ($\bar{X}=3.85$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้นำหมู่บ้านกระตุ้นให้คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้านเกิดการหมุนเวียนสิ่งของ เครื่องใช้ ให้นำกลับมาใช้ใหม่ ($\bar{X}=3.75$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริต
ระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร แสดงรายละเอียดดังตาราง 11-15

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร
โดยรวมและรายด้าน

(n=398)

ด้าน ที่	การมีส่วนร่วมของประชาชน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.83	0.63	มาก
2	การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	3.80	0.67	มาก
3	การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.91	0.56	มาก
4	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.88	0.63	มาก
	รวม	3.85	0.55	มาก

จากตาราง 11 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริต
ระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้าน
ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมาคือ
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.88$) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.83$)
และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.80$) ตามลำดับ

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง
จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รายข้อ

(n=398)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านได้เข้าร่วมในการกำหนดแนวทางการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน	4.04	0.73	มาก
2	ท่านมีส่วนร่วมเสนอแนะข้อปัญหาเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน	3.75	0.75	มาก
3	ท่านเข้าร่วมรับฟังการประชุมประชาคมในหมู่บ้านเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน	3.76	0.79	มาก
4	ท่านได้เข้าร่วมคิดวิเคราะห์เสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน	3.80	0.71	มาก
5	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ ของหมู่บ้านเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน	3.78	0.80	มาก
	รวม	3.83	0.63	มาก

จากตาราง 12 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านได้เข้าร่วมในการกำหนดแนวทางการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมาคือ ท่านได้เข้าร่วมคิดวิเคราะห์เสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.80$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมเสนอแนะข้อปัญหาเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.75$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง
จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน รายข้อ

(n=398)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านมีส่วนร่วมโดยการเป็นคณะทำงานในการ ดำเนินการป้องกันการทุจริตในหมู่บ้านของท่าน	4.03	0.79	มาก
2	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันการ การทุจริตของหมู่บ้านโดยการสนับสนุนทางด้าน ทรัพยากร บริจาคเงิน ฯลฯ	3.77	0.72	มาก
3	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันการ การทุจริตของหมู่บ้านโดยการเข้าร่วมเป็น คณะกรรมการในการบริหารงานในหมู่บ้าน	3.71	0.85	มาก
4	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันการ ทุจริตของหมู่บ้านโดยการเข้าไปเป็น คณะกรรมการเพื่อกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการ ป้องกันการทุจริตในหมู่บ้าน	3.67	0.78	มาก
5	ท่านมีส่วนร่วมโดยการเป็นคณะทำงานในการ ประสานงานให้แก่หมู่บ้านในการดำเนินการ ป้องกันการทุจริตในหมู่บ้านของท่าน	3.82	0.80	มาก
	รวม	3.80	0.67	มาก

จากตาราง 13 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริต
ระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ใน
ระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมโดยการเป็นคณะทำงาน
ในการดำเนินการป้องกันการทุจริตในหมู่บ้านของท่าน ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมาคือ ท่านมี
ส่วนร่วมโดยการเป็นคณะทำงานในการประสานงานให้แก่หมู่บ้านในการดำเนินการป้องกัน

การทุจริตในหมู่บ้านของท่าน ($\bar{X} = 3.82$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้านโดยการเข้าไปเป็นคณะกรรมการเพื่อกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตในหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.67$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ รายข้อ

(n=398)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านได้รับประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน	3.85	0.70	มาก
2	ท่านได้รับประโยชน์จากการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของหมู่บ้านด้วยความโปร่งใส	3.86	0.71	มาก
3	ท่านได้รับผลประโยชน์จากการพิจารณาคัดเลือกดำเนินงานในกิจกรรม/โครงการเพื่อการพัฒนาของหมู่บ้านด้วยความโปร่งใส	4.18	0.74	มาก
4	ท่านได้รับผลประโยชน์อย่างเต็มที่จากการดำเนินงานในกิจกรรม/โครงการ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ให้เหมาะสมกับชุมชน	3.93	0.67	มาก
5	ท่านได้มีโอกาสสร้างรายได้ อันเป็นผลมาจากการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาชุมชนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างเต็มที่	3.75	0.81	มาก
รวม		3.91	0.56	มาก

จากตาราง 14 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านได้รับผลประโยชน์จากการพิจารณาคัดเลือกดำเนินงานในกิจกรรม/โครงการเพื่อการพัฒนาของหมู่บ้านด้วยความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาคือ ท่านได้รับผลประโยชน์อย่างเต็มที่จากการดำเนินงานในกิจกรรม/โครงการ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ให้เหมาะสมกับชุมชน ($\bar{X} = 3.93$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านได้มีโอกาสสร้างรายได้ อันเป็นผลมาจากการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาชุมชน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.75$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล รายข้อ

(n=398)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามกิจกรรมการดำเนินงานของหมู่บ้าน	3.92	0.73	มาก
2	ท่านมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามโครงการพัฒนาของหมู่บ้าน	3.86	0.75	มาก
3	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารงานโครงการพัฒนาของหมู่บ้าน	3.77	0.79	มาก
4	ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมการจัดทำงบประมาณและบัญชีรับจ่ายของหมู่บ้าน	3.94	0.80	มาก
5	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแผนงานโครงการพัฒนาของหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	3.92	0.78	มาก
รวม		3.88	0.63	มาก

จากตาราง 15 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมการจัดทำงบประมาณและบัญชีรับจ่ายของหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามกิจกรรมการดำเนินงานของหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.92$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารงานโครงการพัฒนาของหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.77$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 16-20

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน

(n=398)

ด้านที่	ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	การพัฒนากายสะอาด	3.98	0.54	มาก
2	การพัฒนาพฤติกรรมสะอาด	4.17	0.54	มาก
3	การพัฒนาจิตใจสะอาด	4.16	0.57	มาก
4	การพัฒนาปัญญาสะอาด	4.13	0.49	มาก
รวม		4.11	0.45	มาก

จากตาราง 16 พบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนาพฤติกรรมสะอาด ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมาคือ

ด้านการพัฒนาจิตใจสะอาด ($\bar{X} = 4.16$) ด้านการพัฒนาปัญญาสะอาด ($\bar{X} = 4.13$) และ
ด้านการพัฒนากายสะอาด ($\bar{X} = 3.98$) ตามลำดับ

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลการดำเนินงาน
ด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร
ด้านการพัฒนากายสะอาด รายข้อ

(n=398)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านสามารถลดรายจ่ายโดยการปลูกพืชผักสวน ครัวไว้กินเอง	4.13	0.58	มาก
2	ท่านสามารถเพิ่มรายได้จากอาชีพเสริม	3.95	0.61	มาก
3	ท่านสามารถสร้างรายได้เพียงพอต่อการดำเนิน ชีวิตในปัจจุบัน	3.83	0.78	มาก
4	ท่านยึดมั่นในเศรษฐกิจพอเพียง สามารถเลี้ยง ครอบครัวได้อย่างยั่งยืน	4.04	0.77	มาก
5	ท่านมีการออมทรัพย์ และจัดทำบัญชีครัวเรือน อย่างเป็นระบบ	3.95	0.72	มาก
รวม		3.98	0.54	มาก

จากตาราง 17 พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริต
ระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการพัฒนากายสะอาดโดยภาพ
รวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับ
มาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านสามารถลดรายจ่ายโดยการปลูกพืชผักสวน
ครัวไว้กินเอง ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมาคือ ท่านยึดมั่นในเศรษฐกิจพอเพียง สามารถเลี้ยง
ครอบครัวได้อย่างยั่งยืน ($\bar{X} = 4.04$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านสามารถสร้าง
รายได้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.83$)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการพัฒนาพฤติกรรมสะอาด รายข้อ

(n=398)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ทานยี่ตมั้นในคุณธรรมจริยธรรม เช่น คีล 5 และหลักการของศาสนาที่ตัวเองเคารพนับถือ	4.31	0.73	มาก
2	ระเบียบและกฎเกณฑ์เพื่อสร้างกลไกในการบริหารชุมชนให้เกิดสุจริต และความโปร่งใส	4.09	0.54	มาก
3	ทานประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม และทางไกลอบายมุข	4.14	0.74	มาก
4	ทานมุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว	4.16	0.73	มาก
รวม		4.17	0.54	มาก

จากตาราง 18 พบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการพัฒนาพฤติกรรมสะอาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ทานยี่ตมั้นในคุณธรรมจริยธรรม เช่น คีล 5 และหลักการของศาสนาที่ตัวเองเคารพนับถือ ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือ ทานมุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ($\bar{X} = 4.16$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ระเบียบและกฎเกณฑ์เพื่อสร้างกลไกในการบริหารชุมชนให้เกิดสุจริต และความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.09$)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการพัฒนาจิตใจสะอาด รายข้อ

(n=398)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านซื้อสัตย์สุจริต รู้จักเสียสละ และแบ่งปัน	4.15	0.72	มาก
2	ท่านตระหนักถึงการละอายต่อการทำชั่ว และเกรงกลัวต่อการทุจริต	4.14	0.70	มาก
3	ท่านตระหนักว่าการทุจริตจะก่อให้เกิดบาปกรรมต่อตนเองและครอบครัว	4.13	0.65	มาก
4	ท่านตระหนักว่าการทุจริตจะก่อให้เกิดผลเสียโดยภาพรวมต่อหมู่บ้านในฐานะเป็นศัตรูของการพัฒนาหมู่บ้านในระยะสั้นและระยะยาว	4.22	0.65	มาก
	รวม	4.16	0.57	มาก

จากตาราง 19 พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการพัฒนาจิตใจสะอาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านตระหนักว่าการทุจริตจะก่อให้เกิดผลเสียโดยภาพรวมต่อหมู่บ้านในฐานะเป็นศัตรูของการพัฒนาหมู่บ้านในระยะสั้นและระยะยาว ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมาคือ ท่านซื้อสัตย์สุจริต รู้จักเสียสละ และแบ่งปัน ($\bar{X} = 4.15$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านตระหนักว่าการทุจริตจะก่อให้เกิดบาปกรรมต่อตนเองและครอบครัว ($\bar{X} = 4.13$)

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการพัฒนาปัญญาสะอาด รายข้อ

(n=398)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาปัญญาจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างยั่งยืน	4.21	0.62	มาก
2	ท่านสามารถไตร่ตรองอย่างรอบคอบให้รู้จักเสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	4.02	0.56	มาก
3	ท่านตระหนักถึงการไม่ใช้ปัญญาจะนำไปสู่การแสวงหาช่องทางในการเอารัดเอาเปรียบ	4.13	0.71	มาก
4	ท่านตระหนักเสมอว่าการไม่ใช้ปัญญาคิดไตร่ตรองจะนำไปสู่การทุจริตคิดมิชอบต่อชุมชนของตนเอง	4.14	0.63	มาก
5	ท่านตระหนักเสมอว่าการใช้ปัญญาคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบจะนำไปสู่การใช้ทรัพยากรและทุนของชุมชนที่ประหยัดคุ้มค่า	4.18	0.63	มาก
	รวม	4.13	0.49	มาก

จากตาราง 20 พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการพัฒนาปัญญาสะอาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาปัญญาจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างยั่งยืน ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมาคือ ท่านตระหนักเสมอว่าการไม่ใช้ปัญญาคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบจะนำไปสู่การใช้ทรัพยากรและทุนของชุมชนที่ประหยัดคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.18$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านสามารถไตร่ตรองอย่างรอบคอบให้รู้จักเสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ($\bar{X} = 4.02$)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 21-23

ในเบื้องต้นจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในตัวแบบที่ใช้ในการศึกษา เพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือ การมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูงมาก อาจส่งผลให้สมการตัวแบบที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้น จึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อให้แน่ใจว่า ตัวแปรอิสระสามารถคงอยู่ในสมการตัวแบบได้ โดยกำหนด ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กัน ในทางตรงกันข้าม หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน หลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (อโนทัย ศรีวานิช, 2552)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.91-1.00 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.71-0.90 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31-0.70 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01-0.30 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน กับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 21

ตาราง 21 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

ตัวแปร	L ₁	L ₂	L ₃	L ₄	L ₅	L ₆	L ₇	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	E ₁	E ₂	E ₃	E ₄	E
Mean	4.03	4.12	4.03	3.99	3.69	3.92	3.62	3.63	3.60	3.91	3.68	3.98	4.17	4.16	4.13	4.11
S.D.	0.49	0.51	0.53	0.51	0.55	0.56	0.52	0.63	0.67	0.56	0.63	0.54	0.54	0.57	0.49	0.45
L ₁	1	.498**	.527**	.445**	.458**	.549**	.421**	.316**	.293**	.345**	.300**	.219**	.346**	.295**	.357**	.357**
L ₂		1	.576**	.637**	.409**	.433**	.514**	.271**	.370**	.281**	.217**	.197**	.410**	.511**	.488**	.469**
L ₃			1	.504**	.553**	.556**	.543**	.397**	.366**	.428**	.354**	.276**	.256**	.244**	.272**	.312**
L ₄				1	.668**	.577**	.604**	.413**	.441**	.357**	.378**	.319**	.333**	.399**	.430**	.438**
L ₅					1	.686**	.609**	.387**	.294**	.353**	.407**	.284**	.219**	.203**	.292**	.299**
L ₆						1	.689**	.502**	.454**	.498**	.486**	.300**	.320**	.214**	.301**	.336**
L ₇							1	.426**	.399**	.465**	.429**	.266**	.267**	.212**	.345**	.324**
L								.496**	.481**	.498**	.469**	.339**	.397**	.383**	.457**	.466**
P ₁								1	.626**	.654**	.627**	.487**	.201**	.154**	.246**	.335**
P ₂									1	.683**	.677**	.535**	.348**	.350**	.396**	.491**
P ₃										1	.611**	.422**	.337**	.312**	.423**	.447**
P ₄											1	.591**	.289**	.229**	.379**	.454**
P												.583**	.334**	.297**	.409**	.492**
E ₁												1	.504**	.428**	.546**	.655**
E ₂													1	.642**	.681**	.682**
E ₃														1	.624**	.672**
E ₄															1	.672**
E																1

จากตาราง 21 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม โดยภาพรวม (L) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (E) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.466$)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (E) กับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม เป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ได้แก่

1. ด้านความยุติธรรม (L_1) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.357$)
2. ด้านการแบ่งปันอำนาจ (L_2) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.469$)
3. ด้านความชัดเจนในบทบาท (L_3) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.312$)
4. ด้านการดูแลผู้อื่น (L_4) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.438$)
5. ด้านความซื่อสัตย์ (L_5) มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.299$)
6. ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม (L_6) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.336$)
7. ด้านความใส่ใจในระยะยาว (L_7) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.324$)

ส่วนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภาพรวม (P) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (E) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.492$)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (E) กับการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 ทุกด้าน ได้แก่

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (P_1) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.335$)
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน (P_2) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.469$)
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (P_3) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.312$)
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (P_4) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.438$)

จากข้อมูลดังกล่าว พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม โดยภาพรวม (L) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (E) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.466$) และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภาพรวม (P) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (E) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.492$) ซึ่งตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่อยู่ในเกณฑ์ข้อจำกัดหรือต่ำกว่า 0.80 (Stevens, 2002, p. 189) ไม่ทำให้เกิดปัญหาภาวะพหุสัมพันธ์ร่วม (Multicollinearity) ซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อผลของการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ และไม่ส่งผลให้สมการตัวแบบที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรขณะเดียวกันตัวแปรอิสระไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ เนื่องจากค่า VIF (Variance inflation factor) ไม่เกิน 10 และค่า Tolerance เข้าใกล้ 1

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร แสดงรายละเอียดดังตาราง 22-23

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขต
อำเภอบ้านม่วงจังหวัดสกลนคร

ตัวแปรพยากรณ์	B	Std.error	(β)	t	P-value	Collinearity	
						Tolerance	VIF
(Constant)	1.933	.198		9.783	.000		
ความยุติธรรม (L ₁)	.106	.053	.116	2.020	.044*	.300	3.333
การแบ่งปันอำนาจ (L ₂)	.256	.057	.289	4.472	.000***	.378	2.642
ความชัดเจนในบทบาท (L ₃)	.031	.052	.037	.595	.552	.252	3.456
การดูแลผู้อื่น (L ₄)	.187	.062	.212	3.028	.003**	.286	4.526
ความซื่อสัตย์ (L ₅)	.035	.056	.042	.613	.540	.289	3.968
การแนะนำด้านจริยธรรม (L ₆)	.084	.067	.105	1.267	.206	.201	4.967
ความใส่ใจในระยะยาว (L ₇)	.033	.066	.038	.497	.620	.246	4.062

R=618, R²= .368, R^{2Adj}= .355, F=30.446, Sig.=.000**

จากตาราง 22 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมสามารถรวมกันพยากรณ์ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 35.50 (R^{2Adj}= .355) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อย พบว่า ด้านการแบ่งปันอำนาจ (L₂) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ = .289 โดยด้านการดูแลผู้อื่น (L₄) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ = .212 และด้านความยุติธรรม (L₁) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ = .116 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านความชัดเจนในบทบาท (L₃) ด้านความซื่อสัตย์ (L₅) ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม (L₆) และด้านความใส่ใจในระยะยาว (L₇) อธิบายได้ว่า ผู้นำหมู่บ้านยังมีการแบ่งปันอำนาจมาก ยังมีการดูแลผู้อื่นมาก และยังมีความยุติธรรมมาก ย่อมจะทำให้ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร มากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันตัวแปรอิสระไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ เนื่องจากค่า VIF (Variance inflation factor) ไม่เกิน 10

และค่า Tolerance เข้าใกล้ 1 ดังนั้น จึงนำมาเขียนเป็นสมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.933 + .106*(L_2) + .256*(L_2) + .187*(L_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = .116*(L_1) + .289*(L_2) + .212*(L_4)$$

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

ตัวแปรพยากรณ์	B	Std.error	(β)	T	P-value	Collinearity	
						Tolerance	VIF
(Constant)	2.625	.144		18.213	.000		
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (P ₁)	.091	.046	.128	1.960	.051	.325	3.387
การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน (P ₂)	.246	.053	.365	4.647	.000*	.336	2.875
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (P ₃)	.067	.061	.083	1.099	.272	.289	3.685
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (P ₄)	.162	.046	.228	3.514	.000*	.298	4.264

R=626, R²=.377, R^{2Adj}=.370, F=47.666, Sig.=.000**

จากตาราง 23 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์อิทธิพลของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร พบว่า ตัวแปรการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถรวมกันพยากรณ์ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 37.00 (R^{2Adj}=.370) โดยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์=.365 และด้านการมี

ส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์=.228 โดยด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน (P_2) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์=.365 และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (P_4) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์=.228 ยกเว้นด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (P_1) และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (P_3) อธิบายได้ว่า ยิ่งประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานมาก และมีส่วนร่วมในการประเมินผลมาก ย่อมจะทำให้ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร มากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันตัวแปรอิสระไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ เนื่องจากค่า VIF (Variance inflation factor) ไม่เกิน 10 และค่า Tolerance เข้าใกล้ 1 ดังนั้น จึงนำมาเขียนเป็นสมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 2.625 + .246 * (P_2) + .162 * (P_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = .365 * (P_2) + .228 * (P_4)$$

ทั้งนี้ จากผลการวิจัยสามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน และการมีส่วนร่วมของประชาชน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 24

ตาราง 24 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน <u>ด้านความยุติธรรม</u> มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	ยอมรับ
2. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน <u>ด้านกา</u> <u>รแบ่งปันอำนาจ</u> มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	ยอมรับ
3. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน <u>ด้านความชัดเจนในบทบาท</u> มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	ปฏิเสธ
4. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน <u>ด้านการดูแลผู้อื่น</u> มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	ยอมรับ
5. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน <u>ด้านความซื่อสัตย์</u> มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	ปฏิเสธ
6. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน <u>ด้านกา</u> <u>รแนะนำด้านจริยธรรม</u> มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	ปฏิเสธ

ตาราง 24 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
7. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน ด้านความใส่ใจในระยะยาว มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	ปฏิเสธ
8. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	ปฏิเสธ
9. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	ยอมรับ
10. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	ปฏิเสธ
11. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	ยอมรับ

จากตาราง 23 ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน ด้านความยุติธรรมด้านการแบ่งปันอำนาจ และด้านการดูแลผู้อื่น มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร จึงยอมรับสมมติฐาน

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านด้านความชัดเจนในบทบาทด้านความซื่อสัตย์ ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม และด้านความใส่ใจในระยะยาว ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร จึงปฏิเสธสมมติฐาน

2. การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงาน ด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร จึงยอมรับ สมมติฐาน

การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงาน ด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร จึงปฏิเสธ สมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ได้ผลสรุป ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร มีจำนวนทั้งสิ้น 398 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 76.63 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.17 มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 31.41 ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 36.18 มีรายได้ต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.46 อาศัยอยู่ในตำบลห้วยหลวง คิดเป็นร้อยละ 14.07

2. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการแบ่งปันอำนาจ ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาคือ ด้านความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.03$) ด้านความชัดเจนในบทบาท ($\bar{X} = 4.03$) ด้านการดูแลผู้อื่น ($\bar{X} = 3.99$) ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม ($\bar{X} = 3.92$) ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 3.89$) และด้านความใส่ใจในระยะยาว ($\bar{X} = 3.82$)

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ

การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.88$) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.83$) และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.80$)

4. ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนาพฤติกรรมสะอาด ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาจิตใจสะอาด ($\bar{X} = 4.16$) ด้านการพัฒนาปัญญาสะอาด ($\bar{X} = 4.13$) และด้านการพัฒนากายสะอาด ($\bar{X} = 3.98$)

5. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร สามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมสามารถร่วมกันพยากรณ์ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 35.50 (Adjusted $R^2 = .355$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อย พบว่า ด้านการแบ่งปันอำนาจ (L_2) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ = .289 โดยด้านการดูแลผู้อื่น (L_4) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ = .212 และด้านความยุติธรรม (L_1) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ = .116 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านความชัดเจนในบทบาท (L_3) ด้านความซื่อสัตย์ (L_5) ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม (L_6) และด้านความใส่ใจในระยะยาว (L_7) อธิบายได้ว่า ผู้นำหมู่บ้านยังมีการแบ่งปันอำนาจมาก ยังมีการดูแลผู้อื่นมาก และยังมีความยุติธรรมมากย่อมจะทำให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร มากยิ่งขึ้น

5.2 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์อิทธิพลของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร พบว่า ตัวแปรการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถร่วมกันพยากรณ์ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการ

การทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 37.00 (Adjusted $R^2 = .370$) โดยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์=.365 และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์=.228 โดยด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน (P_2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ =.365 และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (P_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ =.228 ยกเว้นด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (P_1) และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (P_3) อธิบายได้ว่า ยิ่งประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานมาก และมีส่วนร่วมในการประเมินผล มาก ย่อมจะทำให้ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร มากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลสรุปการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการแบ่งปันอำนาจ ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาคือ ด้านความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.03$) ด้านความชัดเจนในบทบาท ($\bar{X} = 4.03$) ด้านการดูแลผู้อื่น ($\bar{X} = 3.99$) ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม ($\bar{X} = 3.92$) ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 3.89$) และด้านความใส่ใจในระยะยาว ($\bar{X} = 3.82$) ตามลำดับ

โดยด้านการแบ่งปันอำนาจ ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้นำหมู่บ้านรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในหมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมาคือ ผู้นำหมู่บ้านเปิดโอกาสให้คณะกรรมการหมู่บ้านร่วมแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.14$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เมื่อต้องมีการตัดสินใจดำเนินการเรื่องใด ๆ ผู้นำหมู่บ้านจะมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.99$) ส่วนด้านความใส่ใจในระยะยาว ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้นำหมู่บ้านแสดงความห่วงใยต่อสวัสดิการของสังคมที่ประชาชนหมู่บ้านจะได้รับ ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมาคือ ผู้นำหมู่บ้านใส่ใจ

ใจการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีในหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.85$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้นำหมู่บ้านกระตุ้นให้คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้านเกิดการหมุนเวียน สิ่งของ เครื่องใช้ ให้นำกลับมาใช้ใหม่ ($\bar{X} = 3.75$)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัด สกลนคร เป็นบุคคลที่ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรมในดำเนินชีวิต และการบริหารงานในหมู่บ้าน พร้อมจะรับฟังปัญหาและความคิดเห็นจากประชาชน ในหมู่บ้าน เปิดโอกาสให้ประชาชน ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเสนอแนะให้กับผู้นำหมู่บ้าน ได้รับทราบและนำเสนอแก้ไขปัญหาต่างๆ ร่วมกัน เป็นผู้ปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันอย่างมี จริยธรรม โดยผู้นำหมู่บ้านส่วนใหญ่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้าน เป็นผู้มีความยุติธรรม และเป็นบุคคลที่ไว้วางใจได้ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับ งานวิจัยของ พิชัย ไสวจุลเสตาทกุล (2557) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของ นายกเทศมนตรีกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน เทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทัชเชษฐ์ นิยมสุข (2560) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำทาง จริยธรรมของนายกเทศมนตรีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพองค์การ การวิจัยครั้งนี้ได้ตั้ง วัตถุประสงค์ไว้เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางจริยธรรมของนายกเทศมนตรี ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางจริยธรรมของนายกเทศมนตรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อนำมา จำแนกรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำทางจริยธรรมด้านความอ่อนโยน อยู่ในระดับสูงที่สุด และ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไป ห้าน้อยได้คือ ด้านความไม่โกรธ ด้านความไม่เบียดเบียน ด้านบริจาต ด้านความซื่อตรง ด้านความเพียร ด้านความยุติธรรม ด้านความอดทน ด้านศีล และด้านทาน ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง พิศดาร แสนชาติ และชาติชัย อุดมกิจมงคล (2563) ได้ทำการศึกษา วัฒนธรรมองค์การและภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของหมู่บ้านต้นแบบด้านการป้องกันการทุจริต ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของหมู่บ้านต้นแบบด้านการป้องกันการทุจริต ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การยืนหยัดถึงความ

ชื่อเสียง ($\bar{X} = 4.29$) การสร้างชุมชน ($\bar{X} = 4.29$) การบริการผู้อื่น ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา คือ การให้ความเคารพผู้อื่น ($\bar{X} = 4.18$) การแสดงความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.08$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการ ประเมินผล ($\bar{X} = 3.88$) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.83$) และการมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.80$) ตามลำดับ

โดยด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง ที่สุด คือ ท่านได้รับผลประโยชน์จากการพิจารณาคัดเลือกดำเนินงานในกิจกรรม/โครงการ เพื่อการพัฒนาของหมู่บ้านด้วยความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาคือ ท่านได้รับ ผลประโยชน์อย่างเต็มที่จากการดำเนินงานในกิจกรรม/โครงการ ที่ได้รับการจัดสรร งบประมาณ ให้เหมาะสมกับชุมชน ($\bar{X} = 3.93$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านได้มี โอกาสสร้างรายได้ อันเป็นผลมาจากการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาชุมชน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.75$) ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมโดยการเป็นคณะทำงานในการ ดำเนินการป้องกันการทุจริตในหมู่บ้านของท่าน ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วม โดยการเป็นคณะทำงานในการประสานงานให้แก่หมู่บ้านในการดำเนินการป้องกันการ ทุจริตในหมู่บ้านของท่าน ($\bar{X} = 3.82$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วม ในการดำเนินการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้านโดยการเข้าไปเป็นคณะกรรมการเพื่อ กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตในหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.67$)

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา สิงห์พันธ์ (2563) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริการภาครัฐของส่วนราชการ ในเขตอำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตอำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย

มากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.63$) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.62$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.23$) ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิจจุลา ชัยปิล (2563) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในเขตอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในเขตอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีส่วนร่วม

อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 4.09$) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X} = 4.07$) และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.91$) ตามลำดับ ครึ่งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิศร ยืนยง (2560)

ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น ในจังหวัดนครนายก วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาที่ ร.ต.หญิง ปวีรีศา ศรีนา (2560)

ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านร่วมรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.81$) รองลงมาคือ ด้านร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.77$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านร่วมติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 3.56$) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิษณุ หยกจินดา (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้าน

ทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา ในรายละเอียด พบว่าประชาชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทรอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับการมีส่วนร่วมเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วม ในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการดำเนินงาน ด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนาพฤติกรรมสะอาด ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาจิตใจสะอาด ($\bar{X} = 4.16$) ด้านการพัฒนาปัญญาสะอาด ($\bar{X} = 4.13$) และ ด้านการพัฒนากายสะอาด ($\bar{X} = 3.98$) ตามลำดับ

โดยด้านการพัฒนาพฤติกรรมสะอาด ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด คือ ทานยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เช่น คีล 5 และหลักการของศาสนาที่ตัวเอง เคารพนับถือ ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือ ทานมุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ ส่วนตัว ($\bar{X} = 4.16$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ระเบียบและกฎเกณฑ์เพื่อสร้างกลไก ในการบริหารชุมชนให้เกิดสุจริต และความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.09$) ส่วนด้านการพัฒนากาย สะอาด ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ใน ระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ทานสามารถลดรายจ่ายโดยการปลูก พืชผักสวนครัวไว้กินเอง ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมาคือ ทานยึดมั่นในเศรษฐกิจพอเพียง สามารถ เลี้ยงครอบครัวได้อย่างยั่งยืน ($\bar{X} = 4.04$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ทานสามารถ สร้างรายได้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.83$)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร มีการดำเนินโดยยึดแนวทางการพัฒนาหมู่บ้านซอสะอาด ซึ่งแนวทางประกอบด้วย 4 แนวทางคือ เริ่มต้นจากการพัฒนากายให้สะอาด กล่าวคือ การพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาสิ่งอื่น ๆ ต่อด้วยการพัฒนาร่างกายให้อยู่รอดได้อย่างยั่งยืนโดยการพัฒนาอาชีพให้สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมั่นคงมีศรีสุข รวมไปถึงการพัฒนาเรื่องการออม การจัดทำบัญชีครัวเรือน และการพัฒนาสุขภาพให้แข็งแรงเพื่อที่จะต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ต่อเนื่องด้วยพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับสังคม ระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ พัฒนาจิตใจให้เข้มแข็งมีสุขภาพจิตใจ สมรรถภาพดี และคุณภาพดี รวมไปถึงการพัฒนาปัญญาให้เข้มแข็งสามารถเข้าใจระบบและกลไกความทุจริตคอร์รัปชัน จะส่งผลต่อการมอง และการกำหนดท่าทีให้สามารถเข้าใจ และหาแนวทางการบริหารจัดการให้ชีวิตและสังคมอยู่บนฐานของความสะอาด ซึ่งการพัฒนา “หมู่บ้านสะอาด” ให้ครอบคลุมในทุกมิติเพื่อที่จะสามารถป้องกันการทุจริตได้อย่างยั่งยืนนั้น ควรดำเนินการอยู่บนแนวทางทั้ง 4 ประการ คือ ((สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557) 1) การพัฒนากายสะอาด (Physical Development) จุดเริ่มต้นในการพัฒนาควรมุ่งไปที่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม หรือปัจจัยภายนอกให้เอื้อดำรงชีวิตของมนุษย์ จากตัวแปรดังกล่าว รูปแบบการพัฒนาของประเทศจีนจึงพยายามย้ำเน้นว่า “อาหารมาก่อน พูดคุยกันคราวหลัง” (Food First Speech Later) สอดรับกับหลักการทางพระพุทธศาสนาที่เน้นในประเด็นเดียวกันว่า “ความหิวเป็นโรคอย่างยิ่ง สังขารเป็นทุกข์อย่างยิ่ง” จะเห็นว่าความหิวโหยหรือความยากจนเป็นตัวแปรสำคัญที่ชุมชนจะต้องบริหารจัดการเพื่อแก้ปัญหาเรื่องความอยู่รอดทางกายภาพ มิฉะนั้น ประเด็นนี้จะนำไปสู่ปัญหาทางสังคม เช่น การปล้นจี้ หรือขโมยเพื่อความอยู่รอดในเชิงกายภาพด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นจะต้องกระตุ้นการพัฒนาความอยู่รอดในเชิงกายภาพโดยการกระตุ้นให้ชุมชนสามารถสร้างรายได้ให้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตโดยการ “ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และขยายโอกาส”

2) การพัฒนาพฤติกรรมสะอาด (Behavior Development) “ศีล 5 จัดได้ว่าเป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการเสริมสร้างสันติภาพในหมู่บ้าน” เพราะศีล 5 จัดได้ว่าเป็น “อภัยทาน” ที่กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติ และกลุ่มคนต่าง ๆ ไม่หว่าดระแวง และหว่าดกลัวซึ่งกันและกัน ด้วยเหตุนี้ เราจะเริ่มต้นทำให้หมู่บ้านเป็น “เขตอภัยทาน” ซึ่งสะท้อนถึงการเป็นหมู่บ้านแห่ง “การให้อภัย” คือ “การไม่หว่าดกลัวซึ่งกันและกัน” เพราะเป็นการอยู่ร่วมกันที่เน้นความรัก เคารพ ให้เกียรติเพื่อนร่วมบ้าน การเคารพในทรัพยากรของบุคคล การเคารพ

ในคู่มือ การมีสัมมาวาจา และการมีสติไม่ข้องเกี่ยวกับอบายมุขด้วยเหตุนี้ จึงควรกระตุ้นให้หมู่บ้านได้ตระหนักถึงผลเสียของการผิดศีลข้อ 2 ที่เกี่ยวข้องกับกาทุจริต เพราะผลเสียที่ยิ่งใหญ่ต่อการผิดศีลข้อนี้ จะทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลมุ่งเน้นประโยชน์เฉพาะตน โดยไม่ตระหนักถึงความอยู่รอดของสังคมโดยภาพรวม 3) การพัฒนาจิตใจสะอาด (Mental Development) พระพุทธศาสนาถือว่า “จิตที่ฝึกดีแล้วนำสุขมาให้” และเมื่อจิตที่ได้รับการฝึกฝนและพัฒนาจะนำไปสู่ “สันติภายใน” ดังที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสว่า “สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มี” จากหลักการนี้ จึงนำไปสู่การจัดกิจกรรมการพัฒนาจิตใจของชาวบ้าน ทั้งผู้นำ ครู ชาวบ้าน และนักเรียน เพื่อพัฒนาจิตใจของชาวบ้านให้มีคุณภาพจิตดี สุขภาพจิตดี และสมรรถภาพจิตดี เพื่อพัฒนาจิตใจให้กลุ่มคนต่าง ๆ ทั้งเยาวชนและผู้ใหญ่ รวมถึงผู้นำชุมชนได้ตระหนักถึงการละอายต่อการทำชั่ว และเกรงกลัวต่อการทุจริต โดยการย้ำว่า การทุจริตนอกจากจะก่อให้เกิดบาปกรรมต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งแล้วยังส่งผลเสียโดยภาพรวมต่อหมู่บ้านในฐานะเป็นศัตรูของการพัฒนาหมู่บ้านในระยะสั้นและระยะยาว อีกทั้งจะต้องผลเสียต่อการเป็นแบบอย่างที่ไม่เหมาะสมต่อเยาวชนในรุ่นต่อ ๆ ไปที่จะยึดถือเป็นแบบอย่าง 4) การพัฒนาปัญญาสะอาด (Intellectual Development) ในขณะที่พระพุทธศาสนาเน้นว่า “ปัญญาเป็นแสงสว่างในโลก” ปัญญาที่เกิดจากการพัฒนานั้น จะทำให้กลุ่มคนต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ได้ตระหนักถึงการไม่ใช้ปัญญาที่มีไปสู่การแสวงหาประโยชน์ หรือแสวงหาช่องทางในการเอารัดเอาเปรียบ และทุจริตคิดมิชอบต่อชุมชนของตนเอง ปัญญาที่ได้รับการพัฒนาจะนำไปสู่การแสวงหาช่องทางในพัฒนาประโยชน์ให้เกิดขึ้นแก่ชุมชนอย่างสูงสุด โดยใช้ทรัพยากรและทุนที่ประหยัดที่สุด ไม่ว่าจะป็นทรัพยากรในหมู่บ้านหรือที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยของรัฐหรือนอกรัฐก็ตามปัญญาที่ถือได้ว่าทรงพลังต่อชุมชนมากที่สุดคือ “พลังปัญญาร่วม” (Wisdom with) ที่ชุมชนมุ่งมั่นที่จะร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน ร่วมกันตัดสินใจ และร่วมกันรับผลประโยชน์ และรักษาผลประโยชน์ให้แก่ชุมชน

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัจญาศรณ์ สวัสดิ์โธสง พิศดาร แสนชาติ และชาติชัย อุดมกิจมงคล (2563) ได้ทำการศึกษา วัฒนธรรมองค์การ และภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของหมู่บ้านต้นแบบด้านการป้องกันการทุจริต ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานของหมู่บ้านต้นแบบด้านการป้องกันการทุจริตในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 โดยรวม

มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านผลลัพธ์การดำเนินงาน/นวัตกรรม ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.03$) และด้านการบริหารจัดการภายในโครงการ ($\bar{X} = 3.99$) ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจตจันทร์ ผาจันทร์ยอ (2561) ได้ทำการศึกษาอิทธิพลของ ปัจจัยทางการบริหารต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ บ้านมูลอัน ตำบลคำพี่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.75$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสังคม ($\mu = 3.80$) รองลงมาคือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\mu = 3.77$) ด้านวัฒนธรรม ($\mu = 3.72$) และด้านเศรษฐกิจ ($\mu = 3.71$) และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาที่ ร.ต.หญิง ปวีริศา ศรีนา (2560) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า สัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีสัมฤทธิ์ผลอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการลดรายจ่าย ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมาคือ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ($\bar{X} = 4.01$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.79$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีสัมฤทธิ์ผลอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สมาชิกในครัวเรือนประพัตตินอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม ห่างไกลอบายมุข รองลงมาคือ ทุกครัวเรือนในหมู่บ้านมีการปลูกพืชผักสวนครัวไว้กินเอง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หมู่บ้านมีการสืบทอดและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การบันทึกภูมิปัญญาไว้ในรูปแบบต่าง ๆ

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร พบว่า

4.1 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านการแบ่งปันอำนาจ ($\beta = .289$) ด้านการดูแลผู้อื่น ($\beta = .212$) และด้านความยุติธรรม ($\beta = .116$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อธิบายได้ว่าองค์ประกอบดังกล่าวสามารถร่วมกัน

พยากรณ์ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 35.50 (Adjusted R²=.355)

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ส่วนใหญ่รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในหมู่บ้าน เปิดโอกาสให้คณะกรรมการหมู่บ้านร่วมแสดงความคิดเห็นอยู่เสมอ มักมอบอำนาจให้คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนตัดสินใจ แสดงความเป็นห่วงเป็นใยประชาชนในหมู่บ้านอย่างแท้จริง รับฟังและให้ความเคารพผู้ได้บังคับบัญชาและประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชนในหมู่บ้านทุกคนอย่างซื่อสัตย์และเท่าเทียมกัน และมีการผู้นำหมู่บ้านวางหลักเกณฑ์การพัฒนาหมู่บ้านอย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งภาวะผู้นำ (Leadership) ถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งและมีส่วนต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลว หากองค์กรใดมีผู้นำ (Leader) หรือผู้บริหารที่มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญขององค์กรหรือหน่วยงานนั้น ก็จะสามารถแข่งขันกับผู้อื่นและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้เป็นอย่างดี เพราะจริยธรรมเป็นกลไกอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนในสังคมทำหน้าที่เป็นบรรทัดฐานของความประพฤติ เป็นสิ่งที่กำหนดว่าอะไรควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความดีและความถูกต้องในสังคมมีจุดหมายปลายทางอยู่ที่คุณความดีของสังคมในส่วนรวม ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม จึงถูกนำมาใช้ในองค์การเพื่อให้องค์การเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด (Robbins & Coulter, 2012) ซึ่งภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม จะเป็นการที่บุคคลมีคุณลักษณะของความซื่อสัตย์ ความน่าไว้วางใจ ความยุติธรรม ความเป็นห่วงเป็นใย และมีหลักการ โดยแสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะดังกล่าวอย่างเหมาะสม ทั้งในด้านของพฤติกรรม การสื่อสาร การคิดตัดสินใจ และการจัดวางมาตรฐานต่าง ๆ รวมทั้งจัดให้มีการให้รางวัลหรือลงโทษ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการที่ดีอย่างสูงสุดทั้งต่อตนเองต่อผู้อื่นและต่อสังคม

ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา สิงห์หันต์ (2563) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริการภาครัฐของส่วนราชการ ในเขตอำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรย่อยทั้ง 5 ตัวแปรของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการบริการภาครัฐของส่วนราชการในเขตอำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 69.60 (R²=.690) และมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่การปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ (L₄) มีค่าเบต้ามาก

ที่สุด ($\beta=.355$) รองลงมาคือ การควบคุมองค์การให้สมดุล (L_5) การสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิภาพ (L_3) และการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (L_1) ตามลำดับ ($\beta=.294, .154, .143$) ยกเว้นการบริหารทรัพยากรในองค์การ (L_1) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัญญา ครณ์ สวัสดิ์โรสง พิศดาร แสนชาติ และชาติชัย อุดมกิจมงคล (2563) ได้ทำการศึกษาวัฒนธรรมองค์การและภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของหมู่บ้านต้นแบบด้านการป้องกันการทุจริต ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของหมู่บ้านต้นแบบด้านการป้องกันการทุจริตได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทัชเชษฐ นิยมสุข (2560) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำทางจริยธรรมของนายกเทศมนตรีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพองค์การ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำทางจริยธรรมของนายกเทศมนตรีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพองค์การ ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพขององค์การ ประกอบด้วย ความอ่อนโยน ความไม่โกรธ ความไม่เบียดเบียน บริจาค ความซื่อตรง ความเพียร ความยุติธรรม และความอดทน

ส่วนภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านความชัดเจนในบทบาท ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม และด้านความใส่ใจในระยะยาว ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนอื่น ๆ เป็นสำคัญ ซึ่งคณะกรรมการหมู่บ้านต่างก็รู้หน้าที่ความรับผิดชอบต่าง ๆ ของตนเองอยู่แล้ว การที่ผู้นำหมู่บ้านอธิบายและชี้แจงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานจึงไม่ส่งผลต่อการดำเนินการด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน มากนัก ผู้นำหมู่บ้านมักใส่ใจต่อการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในหมู่บ้าน ตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมทั้งปฏิบัติตนอย่างซื่อสัตย์สุจริต อยู่แล้ว จึงไม่ส่งผลต่อการดำเนินการด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน มากนัก ซึ่งถ้าไม่มีความซื่อสัตย์สุจริต ก็จะทำให้เกิดการร้องเรียน ถูกสอบสวน และดำเนินการทางวินัย ซึ่งก้ำกั้นผู้ใหญ่บ้านจะมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยที่พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2557 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551 มีบทบัญญัติกำหนดให้ผู้ใหญ่บ้าน ต้องพ้นจากตำแหน่ง ด้วยเหตุไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งต้องทำ อย่างน้อยทุกห้าปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งต้องกำหนดให้ราษฎรในหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านด้วย

4.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ($\beta=.365$) และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\beta=.228$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อธิบายได้ว่าองค์ประกอบดังกล่าวสามารถร่วมกันพยากรณ์ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 37.00 (Adjusted $R^2=.370$)

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา สิงห์หันทต์ (2563) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริการภาครัฐของส่วนราชการ ในเขตอำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรย่อยทั้ง 5 ตัวแปร ของการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม คือ ประสิทธิผลการบริการภาครัฐของส่วนราชการ ในเขตอำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 46.80 ($R^2=.468$) และมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (P_3) มีค่าเบต้ามากที่สุด ($\beta=.441$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (P_4) และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (P_1) ($\beta=.167, .138$) ยกเว้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (P_2) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาที่ ร.ต.หญิง ปวีศา ศรีนา (2560) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนมีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีความสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .694 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถพยากรณ์ระดับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ได้ร้อยละ 48.20 สำหรับความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ย่อมจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร เป็นอย่างมาก เพราะหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นกระบวนการที่มีส่วนช่วยให้การสื่อสารหรือการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างสมาชิกในชุมชนเป็นไปได้โดยสะดวกขึ้น หากสมาชิกของชุมชนมีส่วนร่วมในการติดต่อสื่อสาร พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตลอดจนมีส่วนร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนภายในชุมชนนี้เอง จะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพลังภายในชุมชนให้กลายเป็น “ชุมชนเข้มแข็ง” การพัฒนาชุมชนต้องอาศัยหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นหลักการที่เน้นความสำคัญของประชาชน ชาวบ้าน หรือสมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในทุกขั้นตอนของการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การดำเนินการตามแผน การติดตามประเมินผล และการรับผลประโยชน์จากการพัฒนานั้น ซึ่ง อรรถัย กักผล และฉัตรระวี กิติโยดม (2555, หน้า 15–26) รายงานไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) หมายถึง การที่ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมเริ่มตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมยังหมายถึงกระบวนการสื่อสารสองทางที่มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้นและได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชน ซึ่งเป้าหมายของกระบวนการมีส่วนร่วมก็คือ การให้ข้อมูลต่อสาธารณชนและให้สาธารณชนแสดงความคิดเห็นต่อโครงการหรือนโยบายรัฐและมีส่วนร่วมแก้ปัญหาเพื่อหาทางออกที่ดีที่สุดสำหรับทุกคน โดยเงื่อนไขสำคัญของการมีส่วนร่วมต้องเกิดจากความเต็มใจและความตั้งใจที่จะเข้าร่วม เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการแก้ไขปัญหาการตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ รวมทั้งอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค ประชาชนมีสิทธิเท่าเทียมกับผู้เข้าร่วมคนอื่น ๆ และมีขีดความสามารถที่จะเข้ามามีส่วนร่วม

ส่วนการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การตัดสินใจในสิ่งที่สำคัญ ๆ ของหมู่บ้านและชุมชน ส่วนใหญ่จะเป็นการตัดสินใจของผู้นำหมู่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นหลัก ประชาชนส่วนใหญ่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้รับฟัง ผลของการตัดสินใจนั้นแล้ว และ

ประชาชนส่วนใหญ่ก็มักจะยอมรับและเห็นด้วยกับการการตัดสินใจของผู้นำหมู่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้าน จึงไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน มากนัก

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ขอเสนอแนะการวิจัยดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ปปช.) ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านความใส่ใจในระยะยาว โดยการส่งเสริมให้ผู้นำหมู่บ้านรู้จักกระตุ้นให้คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้านเกิดการหมุนเวียนสิ่งของ เครื่องใช้ ให้นำกลับมาใช้ใหม่ รวมทั้งผู้นำหมู่บ้านต้องใส่ใจต่อการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในหมู่บ้าน อยู่เสมอ และด้านความซื่อสัตย์ โดยการปลูกฝังให้ผู้นำหมู่บ้านรักษาคำมั่นสัญญาที่เคยให้ไว้กับประชาชน และกระทำในสิ่งที่สอดคล้องกับคำพูดของตนเองเสมอ

1.2 สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ปปช.) ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน โดยส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปเป็นคณะกรรมการเพื่อกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตในหมู่บ้าน รวมทั้งการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการบริหารงานในหมู่บ้าน ให้มากขึ้น และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอแนะข้อปัญหาเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน และเข้าร่วมรับฟังการประชุมประชาคมในหมู่บ้านเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน ให้มากขึ้น

1.3 สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ปปช.) ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ด้านการพัฒนากายสะอาดให้มากขึ้นกว่าเดิม เพราะเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถสร้างรายได้ให้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ส่งเสริมให้

ประชาชนประกอบอาชีพเสริม และส่งเสริมให้ประชาชนมีการออมทรัพย์ และจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างเป็นระบบ

1.4 สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ปปช.) ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมสนับสนุนและให้ความสำคัญเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน ด้านการแบ่งปันอำนาจ ด้านการดูแลผู้อื่น และด้านความยุติธรรม เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ตามลำดับ

1.5 สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ปปช.) ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมสนับสนุนและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาถึงปัจจัยหรือตัวแปรอื่น ๆ ที่มีผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร เช่น การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2.2 ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว โดยทำการเปรียบเทียบกับพื้นที่อำเภออื่น ๆ ในเขตจังหวัดสกลนคร เพื่อที่จะได้ทราบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน ของแต่ละพื้นที่

2.3 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มากขึ้น โดยใช้การสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interviews) การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus group discussion) เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2553). *การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โกวิท พวงงาม. (2553). *การจัดการตนเองของชุมชน*. กรุงเทพฯ: เอ็กเปอเน็ต.
- ชนิจจุลา ชัยปิล. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในเขตอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ รพ.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จักรพงษ์ สงวนชม. (2549). *ภูมิปัญญาและการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการจัดการทรัพยากรดิน กรณีศึกษาหมู่บ้านกะเลา ตำบลหมื่นศรี อำเภอสำโรงท่าบ จังหวัดสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์ รพ.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จินตวีร์ เกษมสุข. (2554). *การสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2559). *หลักการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจตจันทร์ ผาจันทร์ย่อ. (2561). *อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพ้อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ รพ.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชัยวัฒน์ สุรวิชัย. (2546). *ธรรมาภิบาลกับทุจริตในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเทรตส์.
- ชาญชัย ไชยคำภา (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ชาญณรงค์ สุราสา. (2550). *ประสิทธิผลการดำเนินงานโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันของโรงเรียนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1*. สารนิพนธ์หลักสูตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
นิมิต.
- ณัฐฉินันท์ อนุพันธ์. (2551). *ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติราชการ
ของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ.*
รายงาน การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การปกครอง ท้องถิ่น ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ตฤณนภัสสร พิพัฒน์มงคลฉาย. (2560). *อิทธิพลของภาวะผู้นำให้บริการและจิตสาธารณะ
ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางวัฒนธรรม
ชุมชนบางลำพู กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.*
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2551). *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน.* นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2551). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย.* พิมพ์ครั้งที่ 2.
กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- ทัชเชษฐ นียมสุข. (2560). *ภาวะผู้นำทางจริยธรรมของนายกเทศมนตรีที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิภาพองค์การ. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.*
ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- เทศบาลตำบลหลักห้า. (2561). *คู่มือป้องกันการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน.*
สมุทรสาคร: เทศบาลตำบลหลักห้า.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2540). *องค์การและการบริหาร.* (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนา
พานิช.
- ธนิศร ยืนยง. (2560). *การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น
ในจังหวัดนครนายก. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.*
ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- นงลักษณ์ เรือนทอง (2550). *รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล. ดุษฎีนิพนธ์
ปร.ด. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.*
- นนทวัชร์ นวตระกูลพิสุทธิ์ และคณะ. (2555). *การวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบการทุจริต
เชิงนโยบาย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ.*

- นพพร ณะชัยพันธ์. (2555). *สถิติเบื้องต้นสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: วิทพัฒนา.
- นุชรินทร์ เสมอภาค, (2558) *ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- บัญชา แก้วส่อง. (2545). *รูปแบบทางสังคม, จิตวิทยาสำหรับการอธิบายการมีส่วนร่วม ของประชาชนในกระบวนการพัฒนา*. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุขฎี บัณฑิต สาขาพัฒนาศึกษาศาสตร์ กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บัณฑิต ผังนิรันดร์. (2550). *อิทธิพลของลักษณะขององค์กร นโยบายการบริหาร และการปฏิบัติงานสภาพแวดล้อมการทำงานภายในองค์กร แรงจูงใจในการ ทำงาน ความพึงพอใจในงาน และความผูกพันต่อองค์กร ที่มีต่อประสิทธิผล ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2553). *สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์.
- ปวีรดา ศรีนา. (2560). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจ พอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ ร.ป.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปิยะธิดา อภัยภักดิ์, (2560). *แนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันใน หน่วยงาน*. ภาครัฐ. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม*, 13(1), 1-12
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ. (2546). *ธุรกิจ รัฐ และคอร์รัปชัน: รายงานผลการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.).
- พงษ์เทพ จันทสุวรรณ. (2553). *ประสิทธิผลองค์กร: ปฏิบัทแห่งมโนทัศน์*. *วารสาร รมพฤษ*, 28(3), 134-182.

- พรรณิ ศิริวุฒิ.(2548). ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัท ฟินิกซ์ พัลพ แอนด์ เพเพอร์ จำกัด (มหาชน) อำเภอป่าพอง จังหวัดขอนแก่น. สารนิพนธ์ รัฎฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. เลข: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- พระมหาประกาศิต สิริเมธ (ฐิติปสิทธิกร). (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. ัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระนครศรีอยุธยา.
- พระมหาหรรษา ทุมมหาโส และคณะ. (2558). แนวโน้มบทบาทพระสงฆ์กับการเมืองไทย ในสองทศวรรษหน้า. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิชัย ไสวจัสมตากล. (2557). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนายกเทศมนตรีกับความผูกพัน ต่อองค์กรของพนักงาน เทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์ รัฎฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐ และภาคเอกชน. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฎฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภัทรพร เกษสังข์. (2549). การวิจัยทางการศึกษา. เลข: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2551). การประเมินโครงการ แนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุรธร จีนา และ รมิตา จีนา. (2560). บวรสันติสุข: รูปแบบการมีส่วนร่วมของบ้าน วัด โรงเรียน ในการส่งเสริมคุณธรรมค่านิยม 12 ประการ จังหวัดเชียงใหม่. รายงานการวิจัย. เชียงใหม่: กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.
- รัตนา กาญจนพันธุ์. (2560). การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารผู้บริหาร ในสังคมปัจจุบัน. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษา และอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ราเชนทร์ นพณัฐวงศกร, ทิพย์ลัดดา ชานิกุล และยุมรี ศรีสุรัตน์. (2559). กระบวนการ ประชาสังคม“บวร” หลักในการพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืน. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์.

- วิจิตรา อินธิแสง. (2556). *การมีส่วนร่วมของชุมชนกับประสิทธิผลการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองจังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิชัย ภูโยธิน. (2554). *การปกครองท้องถิ่นของไทย ม.4 – ม.6*. กรุงเทพฯ: บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.
- วิชัย รูปขำดี. (2552). *การบริหารจัดการ*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์.
- วิชัย วรสมุทรปราการ. (2553) *ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามทัศนะของคณะกรรมการ ในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วิทยากร เชียงกุล. (2549). *การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- วิชญ์ หยกจินดา. (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกว้าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คัจฉานันท์ แก้ววงศ์ศรี. (2557). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของคณาจารย์มหาวิทยาลัย ในภาคใต้ตอนล่าง*. วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต . สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2543). *องค์การและการจัดการ (Organization and Management: O and M)*. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- ศุภชัย ยาวะประภาส. (2544). *นโยบายสาธารณะ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2546). *การบริหารงานบุคคลแผนใหม่*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง พิศดาร แสนชาติ และชาติชัย อุดมกิจมงคล. (2563). *วัฒนธรรมองค์การและภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของหมู่บ้านต้นแบบด้านการป้องกันกาทุจริต*. รายงานการวิจัย. สกลนคร: คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์. (2549). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: เอ็มทีเพรส.

- สิริอร นิยมเดช. (2556). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินกิจกรรมตามโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบปี 2555 บ้านหนองอ้อ หมู่ 3 ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุจิตรา สิงห์หันท. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริการภาครัฐของส่วนราชการ ในเขตอำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ รป.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุธิญา พรหมมาก. (2554). *ภาวะผู้นำกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุเมธ พุทธนันท์เมธา. (2549). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านป่าหนาม อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2545). *การประเมินโครงการ: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ. (2558). *หลักสูตร คู่มือ และแนวทางการสร้างเครือข่ายภาครัฐต่อต้านการทุจริต โครงการข้าราชการไทยไร้ทุจริต*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2557). *คู่มือการดำเนินงานโครงการสร้างความปลอดภัยของสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านศีล 5”*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักทะเบียนที่ว่าการอำเภอบ้านม่วง. (2562). *ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร*. กรมการปกครอง.
- อโนทัย ตริวานิช. (2552). *สถิติธุรกิจ*. ขอนแก่น: สำนักพิมพ์ ขอนแก่นการพิมพ์.
- อนันต์ เกตุวงศ์. (2543). *หลักและเทคนิคการวางแผน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- อรทัย ก๊กผล. (2552). *คู่มือ คู่มือ การมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับนักบริหารท้องถิ่น*.
กรุงเทพฯ: จรัสสนิทวงศ์การพิมพ์.
- อรทัย ก๊กผล และ นัทรระวี กิติโยดม. (2555). *บทวิเคราะห์ร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*.
กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- อรพินท์ สพอิชคชัย. (2550). *การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน*.
กรุงเทพฯ: มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- อรุณ จิรวัดมนกุล. (2557). *สถิติในงานวิจัย เลือกใช้อย่างไรให้เหมาะสม*. กรุงเทพฯ:
วิทย์พัฒน์.
- เอื้ออารีย์ อึ้งจะนิล. (2560). *หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในกรณี
ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล. วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
ปีที่ 46 ฉบับที่ 3 (2560).*
- เอมอร บุญโท. (2554). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลพนอม อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Amaratunga, K. M. (2003). *Participation towards effective community development at the village levees in Sri Lanka: Sarvodaya way*. Canada: Saint Mary's University.
- Bell, D. and M. Jayne. (2010). The creative countryside: Policy and practice in the UK rural cultural economy. *Journal of Rural Studies*: 1–10.
- Berghofer, D. (2008). *Ethical Leadership*. Retrieve October 15, 2019,
From <http://www.newparadigmjournal.com/Oct2008/ethicalleadership.htm>.
- Brown, M. E., and Trevino, L. K. (2006). *Ethical leadership: A Review and Future Directions*. The Leadership Quarterly. [n.p.].
- Brown, M. E. (2007). *Misconceptions of Ethical Leadership: How to Avoid Potential Pitfalls*. Organizational Dynamics. [n.p.].
- Burns, J. M. (1978). *Leadership*. New York: Harper and Row.

- Campbell, R.F. et al. (1977). *Introduction to Educational Administration*. Boston: Allyn and Bacon.
- Cohen, John M and Norman T Uphoff. (1980). *Participation's Place in Rural Development: Seeking Clarity Through Specificity*. World Development.
- Cohen, S.L. (1996). Mobilizing Communities for Participation and Empowerment. In Servaes, J., Jacobson, T.L., and White, S.A. (eds.), *Participatory Communication for Social Change*. New Delhi: Sage.
- Cole, J. (2002). Neuromotor development and the physiologic effects of positioning in very low birth weight infants. *Journal of Obstetric, Gynecologic, and Neonatal Nursing*, 31, 138–146.
- Curland, M.F. (2003). *The role of moral reasoning in transformational leadership: the relationship between college student leader's self-perceived leadership behaviors and level of moral reasoning* [Abstract]. Doctoral Dissertation, University of Maryland, College Park. Retrieved October 19, 2019, from Dissertation Abstracts International. Abstract No. AAT 3094514.
- Dawn, H. (2007). *10 Commandment of Ethical Leadership: The Secret to Becoming a Trusted and Respected Leader*. Retrieved October 17, 2009, from <http://www.dawnfrail.com/index.html>.
- De Hough and Hartog. (2008). *Innovative Work Behavior: Measurement and Validation*. Zoetermeer, November.
- Edward Freeman R., Lisa Stewart. (2006). *Business Roundtable Institute for Corporate Ethics*. Developing Ethical Leadership. Virginia.
- Freeman, R.E. and Stewart, L. (2006). *Developing Ethical Leadership*. Retrieved October 15, 2009, from http://www.darden.virginia.edu/corporateethics/pdf/ethical_leadership.pdf.
- Gardner, H. (1995). *Learning Minds*. New York: Ballentine.
- Gibson, J. L., Ivancevich, J. M. ; and Donnelly, J. H. (1973). *Organizations: Structure, Process, Behavior*. (1st ed.). Texas: Business Publications.

- Gibson, and Other, (1982). *Organizational: Behavior, Structure, Process ; Behavior*, Dallas. Texas: Business Publication, Inc.
- Hester, J. P. (2003). *Ethical Leadership for school administrators and teachers*. North Cololina: Mc Farland.
- Heiskanen, E. (2009). *What makes a leader good?*. Retrieved October 15, 2019, From <http://www.feedbackcatalog.com/index.php/en/newsletter-july-2009/what-makes-a-leader-good>.
- Homburger, W. S., Keefer, L. E. & McGrath, W. R. (2000). *Transportation and traffic engineering handbook* (2nd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- International Fund for Agricultural Development (IFAD). (2001). *Enhancing Ownership and Sustainability: A Resource Book on Participation*. Philippines.
- International Association of Participation-IAP2. (2006). *Planing for Effective Public Participation*. The International Association for Public Participation. A Module in IAP2's Certificate Program for Public Participation. Student book.
- Josephson, M. (2009). *Ethical Leadership Outcomes Student Leader Learning Outcomes (SLLO) Project*. Retrieved October 15, 2019, form <http://josephsoninstitute.org/MED/MED-2sixpillars.html>
- Kalshoven, K., Den Hartog, D. N., and De Hoogh, A. H. B. (2011). Ethical leadership at work questionnaire (ELW): Development and validation of a multidimensional measure. *The Leadership Quarterly*, 22(1), 51-69.
- Kamuzora, Peter and Gilson, Lucy [2006] *Factors influencing implementation of the CommunityHealth Fund in Tanzania* [Online]. Available from: <http://heapol.oxfordjournals.org>.
- Khaire, D. (2009). *Ethical Leadership*. Retrieved October 15, 2019, from http://www.slideshare.net/deepak_khaire/ethical-leadership-2665074
- Miner, J. B, (2007). *Organizational behavior 4: From theory to practice*. New York: M.E. Sharpe.

- Morren, T. (2002). "Conceptualizing Civil Society within Good Governance and Social Capital Policies," Master's thesis. Dalhousie University.
- Mullins, L. J. (2005). *Management and Organizational behavior* (7th ed.). Essex, England: Pearson Education.
- Neubert, M. J., Carlson, D. S., Kacmar, K. M., Roberts, J. A., and Chonko, L. B. (2009). The Virtuous Influence Of Ethical Leadership Behavior: Evidence from the Field. *Journal of Business Ethics*. Retrieved October 17, 2019, from <http://www.apa.org/pubs/librarians/guides/psycinfo-orgbehav.pdf>.
- Neubert, M. J., Carlson, D. S., Kacmar, K. M., Roberts, J. A., and Chonko, L. B. (2009). The Virtuous Influence of Ethical Leadership Behavior: Evidence from the Field. *Journal of Business Ethics*. Retrieved October 17, 2019, from <http://www.springerlink.com/content/5918211152738k13>.
- Prince, J. L. & Tumlin. (2009). An interdisciplinary major in ethical leadership studies: Rationale, challenges, and template for building an adaptable program. *International Leadership Journal*, 2(1), 91–128.
- Robins, S.P. and Coulter, M. (2012). *Management*. New Jersey: Prentice Hall.
- Schein, E.H. (1970). *Organizational Psychology*. 2nd ed. NJ: Prentice–Hall.
- Schermerhorn. J. R. (2002). *Management* (8th ed.). USA: John Wiley and Sons.
- Sergiovanni, T. J.. (1992). *Supervision: A redefinition*. 5thed. New York: McGraw–Hill, Inc.
- Sherry R. Arnstein, (1969). A Ladder of Citizen Participation. *Journal of the American Planning Association*, 35, (4), pp. 216–224
- Singhal, A. (2001). *Facilitating Community Participation through Communication*. New York: UNICEF.
- Steers, R.M. (1977). *Organization Effectiveness*. California: Goodyear Publishers Inc.
- Watts, T. (2008). *Business leaders' values and beliefs regarding decision making ethics*. Los Angeles, CA: LULU.

Wayne State Colledge. (2008). *Wylie s Pointers and Tips*. Retrieved October 17, 2019,

From https://www.wsc.edu/student_activities/clubs/handbooks

[/pointers_tips.pdf](https://www.wsc.edu/student_activities/clubs/handbooks/pointers_tips.pdf).

Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third editio. Newyork:

Harper and Row Publication.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวอิงสรานู ศรีม่วง รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๑๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์โรสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวอิงสรานู ศรีม่วง โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๔๕๒๖ ๒๑๓๔

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวอิงสรณู ศรีม่วง รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๑๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.คิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวอิงสรณู ศรีม่วง โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๔๕๒๖ ๒๑๓๔

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๒๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวอิงสรานู ศรีม่วง รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๕๒๖๔๒๓๑๑๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญากรณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวอิงสรานู ศรีม่วง โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๔๕๒๖ ๒๑๓๔

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายนิพนธ์ สาทิตสมิตพงษ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวอิงสรานู ศรีม่วง รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๑๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญากรณ์ สวัสดิ์โธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๕๗ ๐๒๒๕

โทรสาร ๐ ๔๒๕๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวอิงสรานู ศรีม่วง โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๕๕๒๖ ๒๑๓๔

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑/๒๐๘๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ (นายสมเกียรติ ศรีชนะเนตร)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวอิงสรารุ ศรีม่วง รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๑๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีชา ธรรมวินทร)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวอิงสรารุ ศรีม่วง โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๔๕๒๖ ๒๑๓๔

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๘๒๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน นายอำเภอนาหว้า

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวอิงสรณู ศรีม่วง รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๑๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญากรณ์ สวัสดิ์โรสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๑๒๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนั้นบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวอิงสรณู ศรีม่วง โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๙๐๗๒ ๖๖๘๙

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

COA NO. ๑๒๐/๒๕๖๔

IEC NO. HE ๖๔-๐๙๓

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ขอรับรองว่าโครงการวิจัยเรื่อง : ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร (Ethical Leadership and Public Participation Affecting on Operational the Effectiveness of the Village Corruption Prevention Program In Ban Mung District Sakon Nakhon Province)

หัวหน้าโครงการวิจัย : นางสาวอิงสรณ ศรีม่วง
หน่วยงานต้นสังกัด : สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
เอกสารที่รับรอง

๑. แบบฟอร์มโครงการวิจัย
๒. เอกสารชี้แจงอาสาสมัครที่เข้าร่วมโครงการวิจัย
๓. เอกสารแสดงความยินยอมให้ทำการวิจัยจากอาสาสมัคร
๔. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล

รับรอง ณ วันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

สุธาสินี คุปตะบุต

(นางสาวสุธาสินี คุปตะบุต)

ประธานกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

วันหมดอายุ วันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ

สำนักงานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่อยู่ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
เลขที่ ๖๔๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม อ.เมืองสกลนคร จ.สกลนคร รหัสไปรษณีย์ ๔๗๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๔๒-๙๗๐-๑๕๕

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ผศ.ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล	อาจารย์ประจำหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ผศ.ดร.ละม้าย ร่มเย็น	อาจารย์ประจำหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ผศ.ดร.สามารถ อัยกร	ประธานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร
4. นายนิพนธ์ สามิตสมิตพงษ์	อดีตรองผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ
5. นายสมเกียรติ ศรีษะเนตร	ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน
ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร คำตอบของท่านจะเก็บเป็นความลับ ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องจึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง
2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร
 - ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร
 - ตอนที่ 4 ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร
 - ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไป
3. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการสร้างองค์ความรู้และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตในระดับหมู่บ้าน

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

นางสาวอิงสรกาญจน์ ศรีม่วง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รุ่นที่ 11

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือข้อความลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริง

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. ไม่เกิน 30 ปี

2. 31 – 40 ปี

3. 41 – 50 ปี

4. 51 – 60 ปี

5. มากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษา

2. มัธยมศึกษา/ปวช.

3. ปวส./อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

4. ปริญญาตรีขึ้นไป

4. อาชีพ

1. เกษตรกร

2. ค้าขาย

3. ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ

4. รับจ้างทั่วไป

5. พนักงานบริษัทเอกชน

6. รับราชการ

7. อาชีพอื่น ๆ (ระบุ).....

5. รายได้ต่อเดือน

1. ไม่เกิน 10,000 บาท

2. 10,001–15,000 บาท

3. 15,001–20,000 บาท

4. ตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป

6. ตำบลที่อาศัยอยู่

1. ตำบลม่วง

2. ตำบลมาย

3. ตำบลดงหม้อทอง

4. ตำบลดงเหนือ

5. ตำบลดงหม้อทองใต้

6. ตำบลห้วยหลวง

7. ตำบลโนนสะอาด

8. ตำบลหนองแก้ว

9. ตำบลบ่อแก้ว

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง
จังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้าน
ของท่าน ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งกำหนดระดับภาวะผู้นำเชิง
จริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มาก ที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปาน กลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อย ที่สุด)
ด้านความยุติธรรม						
1	ผู้นำหมู่บ้านปฏิบัติต่อประชาชนในหมู่บ้าน ทุกคนอย่างซื่อสัตย์และเท่าเทียมกัน					
2	ผู้นำหมู่บ้านตัดสินใจดำเนินการในเรื่อง ต่าง ๆ ด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง					
3	ผู้นำหมู่บ้านวางหลักเกณฑ์การพัฒนา หมู่บ้านอย่างถูกต้องเหมาะสม					
4.	ผู้นำหมู่บ้านรับผิดชอบในการกระทำของตน					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ด้านการแบ่งอำนาจ						
1	ผู้นำหมู่บ้านรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในหมู่บ้าน					
2	ผู้นำหมู่บ้านเปิดโอกาสให้คณะกรรมการหมู่บ้านรวมแสดงความคิดเห็น					
3	เมื่อต้องมีการตัดสินใจดำเนินการเรื่องใด ๆ ผู้นำหมู่บ้านจะมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในหมู่บ้าน					
4	ผู้นำหมู่บ้านมักมอบอำนาจให้คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนตัดสินใจ					
ด้านความชัดเจนในบทบาท						
1	ผู้นำหมู่บ้านอธิบายและชี้แจงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานที่ต้องการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาและประชาชนในหมู่บ้านรับทราบอย่างชัดเจน					
2	ผู้นำหมู่บ้านชี้แจงรายละเอียดของงานเพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันอย่างถูกต้อง					
3	ผู้นำหมู่บ้านชี้แจงความสำคัญถึงหน้าที่ความรับผิดชอบต่าง ๆ ของผู้ใต้บังคับบัญชาและคณะกรรมการหมู่บ้านว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับเป้าหมายของการบริหารงานในหมู่บ้านอย่างไร					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ด้านการดูแลผู้อื่น						
1	ผู้นำหมู่บ้านแสดงความเป็นห่วงเป็นใยประชาชนในหมู่บ้านอย่างแท้จริง					
2	ผู้นำหมู่บ้านยินดีรับฟังและให้ความเคารพผู้ใต้บังคับบัญชาและประชาชน					
3	ผู้นำหมู่บ้านให้การสนับสนุนช่วยเหลือประชาชนในหมู่บ้านอย่างเต็มที่ในเรื่องต่าง ๆ					
4	ผู้นำหมู่บ้านทำให้ท่านมั่นใจว่าได้รับการตอบสนองความต้องการที่จำเป็นอย่างครบถ้วน					
ด้านความซื่อสัตย์						
1	ผู้นำหมู่บ้านปฏิบัติตนอย่างซื่อสัตย์สุจริต					
2	ผู้นำหมู่บ้านรักษาคำมั่นสัญญาที่เคยให้ไว้กับประชาชน					
3	ผู้นำหมู่บ้านกระทำในสิ่งที่สอดคล้องกับคำพูดของตนเองเสมอ					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม						
1	ผู้นำหมู่บ้านตั้งกฎระเบียบ มาตรฐานการทำงานที่เหมาะสมในเชิงจริยธรรมให้กับประชาชนในหมู่บ้าน					
2	ผู้นำหมู่บ้านปฏิบัติตนอย่างมีจริยธรรมเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับคณะกรรมการและประชาชนในหมู่บ้าน					
3	ผู้นำหมู่บ้านปฏิบัติงานที่อยู่บนพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม					
4	ผู้นำหมู่บ้านสนับสนุนและให้รางวัลประชาชนในหมู่บ้านที่ประพฤติตนตามหลักจริยธรรม					
ด้านความใส่ใจในระยะยาว						
1	ผู้นำหมู่บ้านใส่ใจการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีในหมู่บ้าน					
2	ผู้นำหมู่บ้านกระตุ้นให้คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้านเกิดการหมุนเวียนสิ่งของ เครื่องใช้ ให้นำกลับมาใช้ใหม่					
3	ผู้นำหมู่บ้านใส่ใจต่อการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในหมู่บ้าน					
4	ผู้นำหมู่บ้านแสดงความห่วงใยต่อสวัสดิการของสังคมที่ประชาชนหมู่บ้านจะได้รับ					

**ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริต
ระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร**

คำชี้แจง ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของท่าน อยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งกำหนดระดับการมีส่วนร่วม ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ						
1	ท่านได้เข้าร่วมในการกำหนดแนวทางการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน					
2	ท่านมีส่วนร่วมเสนอแนะข้อปัญหาเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน					
3	ท่านเข้าร่วมรับฟังการประชุมประชาคมในหมู่บ้านเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน					
4	ท่านได้เข้าร่วมคิดวิเคราะห์เสนอแนะขอความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน					
5	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ ของหมู่บ้านเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน						
1	ท่านมีส่วนร่วมโดยการเป็นคณะทำงานในการดำเนินการป้องกันการทุจริตในหมู่บ้านของท่าน					
2	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้านโดยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร บริจาคเงิน ฯลฯ					
3	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้านโดยการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการบริหารงานในหมู่บ้าน					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้านโดยการเข้าไปเป็นคณะกรรมการเพื่อกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตในหมู่บ้าน					
5	ท่านมีส่วนร่วมโดยการเป็นคณะทำงานในการประสานงานให้แก่หมู่บ้านในการดำเนินการป้องกันการทุจริตในหมู่บ้านของท่าน					
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์						
1	ท่านได้รับประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน					
2	ท่านได้รับประโยชน์จากการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของหมู่บ้านด้วยความโปร่งใส					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
3	ท่านได้รับผลประโยชน์จากการพิจารณาคัดเลือกดำเนินงานในกิจกรรม/โครงการเพื่อการพัฒนาของหมู่บ้านด้วยความโปร่งใส					
4	ท่านได้รับผลประโยชน์อย่างเต็มที่จากการดำเนินงานในกิจกรรม/โครงการ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ให้เหมาะสมกับชุมชน					
5	ท่านได้มีโอกาสสร้างรายได้ อันเป็นผลมาจากการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาชุมชนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างเต็มที่					
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล						
1	ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามกิจกรรมการดำเนินงานของหมู่บ้าน					
2	ท่านมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามโครงการพัฒนาของหมู่บ้าน					
3	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารงานโครงการพัฒนาของหมู่บ้าน					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมการจัดทำงบประมาณและบัญชีรับจ่ายขอหมู่บ้าน					
5	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแผนงานโครงการพัฒนาของหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล					

**ตอนที่ 4 ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับ
หมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร**

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการ
ป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านของท่านว่ามีประสิทธิผล อยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดย
ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งกำหนด
ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริต ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มาก ที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปาน กลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อย ที่สุด)
การพัฒนากายสะอาด						
1	ท่านสามารถลดรายจ่ายโดยการปลูกพืชผัก สวนครัวไว้กินเอง					
2	ท่านสามารถเพิ่มรายได้จากอาชีพเสริม					
3	ท่านสามารถสร้างรายได้เพียงพอต่อการ ดำเนินชีวิตในปัจจุบัน					
4	ท่านยึดมั่นในเศรษฐกิจพอเพียง สามารถ เลี้ยงครอบครัวได้อย่างยั่งยืน					
5	ท่านมีการออมทรัพย์ และจัดทำบัญชี ครัวเรือนอย่างเป็นระบบ					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
การพัฒนาพฤติกรรมสะอาด						
1	ทานยี่ดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เช่น คีล 5 และหลักการของศาสนาที่ตัวเองเคารพนับถือ					
2	ระเบียบและกฎเกณฑ์เพื่อสร้างกลไกในการบริหารชุมชนให้เกิดสุจริต และความโปร่งใส					
3	ทานประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม และห่างไกลอบายมุข					
4	ทานมุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว					
การพัฒนาจิตใจสะอาด						
1	ทานซื่อสัตย์สุจริต รู้จักเสียสละ และแบ่งปัน					
2	ทานตระหนักถึงการละอายต่อการทำชั่ว และเกรงกลัวต่อการทุจริต					
3	ทานตระหนักว่าการทุจริตจะก่อให้เกิดบาปกรรมต่อตนเองและครอบครัว					
4	ทานตระหนักว่าการทุจริตจะก่อให้เกิดผลเสียโดยภาพรวมต่อหมู่บ้านในฐานะเป็นศัตรูของการพัฒนาหมู่บ้านในระยะสั้นและระยะยาว					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
การพัฒนาปัญญาสะอาด						
1	ท่านตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาปัญญาจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างยั่งยืน					
2	ท่านสามารถไตร่ตรองอย่างรอบคอบให้รู้จักเสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม					
3	ท่านตระหนักถึงการไม่ใช้ปัญญาว่าจะนำไปสู่การแสวงหาช่องทางในการเอารัดเอาเปรียบ					
4	ท่านตระหนักเสมอว่าการไม่ใช้ปัญญาคิดไตร่ตรองจะนำไปสู่การทุจริตคิดมิชอบต่อชุมชนของตนเอง					
5	ท่านตระหนักเสมอว่าการใช้ปัญญาคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบจะนำไปสู่การใช้ทรัพยากรและทุนของชุมชนที่ประหยัดคุ้มค่า					

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนา
ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง
จังหวัดสกลนคร อย่างไรบ้าง โปรดเขียนแสดงความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*****ขอขอบคุณทุกท่านให้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้*****

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
(จากการทดลองใช้แบบสอบถาม 30 ชุด)
เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการการป้องกันทุจริตระดับหมู่บ้าน
ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น	แปลผล
1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	.981	ใช้ได้
1.1 ด้านความยุติธรรม	.950	ใช้ได้
1.2 ด้านการแบ่งปันอำนาจ	.902	ใช้ได้
1.3 ด้านความชัดเจนในบทบาท	.937	ใช้ได้
1.4 ด้านการดูแลผู้อื่น	.933	ใช้ได้
1.5 ด้านความซื่อสัตย์	.947	ใช้ได้
1.6 ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม	.921	ใช้ได้
1.7 ด้านความใส่ใจในระยะยาว	.944	ใช้ได้
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	.982	ใช้ได้
2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	.944	ใช้ได้
2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	.897	ใช้ได้
2.3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์	.959	ใช้ได้
2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	.944	ใช้ได้
3. ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	.973	ใช้ได้
3.1 การพัฒนากายสะอาด	.936	ใช้ได้
3.2 การพัฒนาพฤติกรรมสะอาด	.899	ใช้ได้
3.3 การพัฒนาจิตใจสะอาด	.909	ใช้ได้
3.4 การพัฒนาปัญญาสะอาด	.932	ใช้ได้
ภาพรวมทั้งหมด	.855	ใช้ได้

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัด
สกลนคร ในภาพรวม

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.981	27

1.1 ด้านความยุติธรรม

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.950	4

1.2 ด้านการแบ่งปันอำนาจ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.902	4

1.3 ด้านความชัดเจนในบทบาท

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.937	4

1.4 ด้านการดูแลผู้อื่น

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.933	4

1.5 ด้านความซื่อสัตย์

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.947	3

1.6 ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.921	4

1.7 ด้านความใส่ใจในระยะยาว

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.944	4

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน
ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.982	21

2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.944	5

2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.897	5

2.3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.959	5

2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.944	6

3. ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับหมู่บ้าน

ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.973	18

3.1 การพัฒนากายสะอาด

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.936	5

3.2 การพัฒนาพฤติกรรมสะอาด

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.899	4

3.3 การพัฒนาจิตใจสะอาด

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.909	4

3.4 การพัฒนาปัญญาสะอาด

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.932	5

แบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.855	66

ภาคผนวก จ

คำอธิบายจำแนกของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

เรื่อง

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการการป้องกันทุจริตระดับหมู่บ้าน
ในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง
จังหวัดสกลนคร

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
ด้านความยุติธรรม		
1	ผู้นำหมู่บ้านปฏิบัติต่อประชาชนในหมู่บ้าน ทุกคนอย่างซื่อสัตย์ และเท่าเทียมกัน	.739
2	ผู้นำหมู่บ้านตัดสินใจดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ด้วยข้อมูลที่ ถูกต้อง	.750
3	ผู้นำหมู่บ้านวางหลักเกณฑ์การพัฒนาหมู่บ้านอย่างถูกต้อง เหมาะสม	.692
4	ผู้นำหมู่บ้านรับผิดชอบในการกระทำของตน	.799
ด้านการแบ่งปันอำนาจ		
1	ผู้นำหมู่บ้านรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในหมู่บ้าน	.706
2	ผู้นำหมู่บ้านเปิดโอกาสให้คณะกรรมการหมู่บ้านรวมแสดง ความคิดเห็น	.737
3	เมื่อต้องมีการตัดสินใจดำเนินการเรื่องใด ๆ ผู้นำหมู่บ้านจะมี การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในหมู่บ้าน	.687
4	ผู้นำหมู่บ้านมักมอบอำนาจให้คณะกรรมการหมู่บ้านและ ประชาชนตัดสินใจ	.784

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
ทัศนความชัดเจนในบทบาท		
1	ผู้นำหมู่บ้านอธิบายและชี้แจงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานที่ ต้องการให้ผู้บังคับบัญชาและประชาชนในหมู่บ้านรับทราบ อย่างชัดเจน	.875
2	ผู้นำหมู่บ้านชี้แจงรายละเอียดของงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ร่วมกันอย่างถูกต้อง	.844
3	ผู้นำหมู่บ้านชี้แจงความสำคัญถึงหน้าที่ความรับผิดชอบต่าง ๆ ของผู้บังคับบัญชาและคณะกรรมการหมู่บ้านว่ามีส่วน เกี่ยวข้องกับเป้าหมายของการบริหารงานในหมู่บ้านอย่างไร	.828
ด้านการดูแลผู้อื่น		
1	ผู้นำหมู่บ้านแสดงความเป็นห่วงเป็นใยประชาชนในหมู่บ้าน อย่างแท้จริง	.873
2	ผู้นำหมู่บ้านยินดีรับฟังและให้ความเคารพผู้บังคับบัญชาและ ประชาชน	.777
3	ผู้นำหมู่บ้านให้การสนับสนุนช่วยเหลือประชาชนในหมู่บ้าน อย่างเต็มใจในเรื่องต่าง ๆ	.840
4	ผู้นำหมู่บ้านทำให้ท่านมั่นใจว่าได้รับการตอบสนองความ ต้องการที่จำเป็นอย่างครบถ้วน	.829
ด้านความซื่อสัตย์		
1	ผู้นำหมู่บ้านปฏิบัติตนอย่างซื่อสัตย์สุจริต	.883
2	ผู้นำหมู่บ้านรักษาคำมั่นสัญญาที่เคยให้ไว้กับประชาชน	.888
3	ผู้นำหมู่บ้านกระทำในสิ่งที่สอดคล้องกับคำพูดของตนเองเสมอ	.862

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
ด้านการแนะนำด้านจริยธรรม		
1	ผู้นำหมู่บ้านตั้งกฎระเบียบ มาตรฐานการทำงานที่เหมาะสมในเชิงจริยธรรมให้กับประชาชนในหมู่บ้าน	.877
2	ผู้นำหมู่บ้านปฏิบัติตนอย่างมีจริยธรรมเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับคณะกรรมการและประชาชนในหมู่บ้าน	.789
3	ผู้นำหมู่บ้านปฏิบัติงานที่อยู่บนพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม	.863
4	ผู้นำหมู่บ้านสนับสนุนและให้รางวัลประชาชนในหมู่บ้านที่ประพฤติตนตามหลักจริยธรรม	.777
ด้านความใส่ใจในระยะยาว		
1	ผู้นำหมู่บ้านใส่ใจการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีในหมู่บ้าน	.873
2	ผู้นำหมู่บ้านกระตุ้นให้คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้านเกิดการหมุนเวียนสิ่งของ เครื่องใช้ ให้นำกลับมาใช้ใหม่	.844
3	ผู้นำหมู่บ้านใส่ใจต่อการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในหมู่บ้าน	.829
4	ผู้นำหมู่บ้านแสดงความห่วงใยต่อสวัสดิการของสังคมที่ประชาชนหมู่บ้านจะได้รับ	.744

**ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริต
ระดับหมู่บ้านในเขตอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร**

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ		
1	ท่านได้เข้าร่วมในการกำหนดแนวทางการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน	.788
2	ท่านมีส่วนร่วมเสนอแนะข้อปัญหาเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน	.907
3	ท่านเข้าร่วมรับฟังการประชุมประชาคมในหมู่บ้านเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน	.877
4	ท่านได้เข้าร่วมคิดวิเคราะห์เสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน	.891
5	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ ของหมู่บ้านเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน	.872
การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน		
1	ท่านมีส่วนร่วมโดยการเป็นคณะกรรมการในการดำเนินการป้องกันการทุจริตในหมู่บ้านของท่าน	.875
2	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน โดยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร บริจาคเงิน ฯลฯ	.902
3	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน โดยการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการบริหารงานในหมู่บ้าน	.915
4	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน โดยการเข้าไปเป็นคณะกรรมการเพื่อกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตในหมู่บ้าน	.823
5	ท่านมีส่วนร่วมโดยการเป็นคณะกรรมการในการประสานงานให้แก่หมู่บ้านในการดำเนินการป้องกันการทุจริตในหมู่บ้านของท่าน	.852

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์		
1	ท่านได้รับประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินการป้องกันการทุจริตของหมู่บ้าน	.885
2	ท่านได้รับประโยชน์จากการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของหมู่บ้านด้วยความโปร่งใส	.795
3	ท่านได้รับผลประโยชน์จากการพิจารณาคัดเลือกดำเนินงานในกิจกรรม/โครงการเพื่อการพัฒนาของหมู่บ้านด้วยความโปร่งใส	.839
4	ท่านได้รับผลประโยชน์อย่างเต็มที่จากการดำเนินงานในกิจกรรม/โครงการ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ให้เหมาะสมกับชุมชน	.873
5	ท่านได้มีโอกาสสร้างรายได้ อันเป็นผลมาจากการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาชุมชน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเต็มที่	.868
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล		
1	ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามกิจกรรมการดำเนินงานของหมู่บ้าน	.707
2	ท่านมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามโครงการพัฒนาของหมู่บ้าน	.740
3	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารงานโครงการพัฒนาของหมู่บ้าน	.756
4	ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมการจัดทำงบประมาณและบัญชีรับจ่ายของหมู่บ้าน	.738
5	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแผนงานโครงการพัฒนาของหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	.833

**ตอนที่ 4 ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตระดับ
หมู่บ้านของประชาชนอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร**

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
การพัฒนากายสะอาด		
1	ท่านสามารถลดรายจ่ายโดยการปลูกพืชผักสวนครัวไว้กินเอง	.793
2	ท่านสามารถเพิ่มรายได้จากอาชีพเสริม	.837
3	ท่านสามารถสร้างรายได้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน	.783
4	ท่านยึดมั่นในเศรษฐกิจพอเพียง สามารถเลี้ยงครอบครัวได้อย่างยั่งยืน	.748
5	ท่านมีการออมทรัพย์ และจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างเป็นระบบ	.859
การพัฒนาพฤติกรรมสะอาด		
1	ท่านยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เช่น คีล 5 และหลักการของศาสนาที่ตัวเองเคารพนับถือ	.785
2	ระเบียบและกฎเกณฑ์เพื่อสร้างกลไกในการบริหารชุมชนให้เกิดสุจริต และความโปร่งใส	.828
3	ท่านประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม และห่างไกลอบายมุข	.919
4	ท่านมุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว	.834
การพัฒนาจิตใจสะอาด		
1	ท่านซื่อสัตย์สุจริต รู้จักเสียสละ และแบ่งปัน	.854
2	ท่านตระหนักถึงการระงับข้อพิพาททำชั่ว และเกรงกลัวต่อการทุจริต	.871
3	ท่านตระหนักว่าการทุจริตจะก่อให้เกิดบาปกรรมต่อตนเองและครอบครัว	.813
4	ท่านตระหนักว่าการทุจริตจะก่อให้เกิดผลเสียโดยภาพรวมต่อหมู่บ้านในฐานะเป็นศัตรูของการพัฒนาหมู่บ้านในระยะสั้นและระยะยาว	.858

ประเด็น/ข้อคำถาม	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
การพัฒนาปัญญาสะอาด	
1 ทานตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาปัญญาจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างยั่งยืน	.912
2 ทานสามารถไตร่ตรองอย่างรอบคอบให้รู้จักเสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	.833
3 ทานตระหนักถึงการไม่ใช้ปัญญาจะนำไปสู่การแสวงหาช่องทางในการเอารัดเอาเปรียบ	.882
4 ทานตระหนักเสมอว่าการไม่ใช้ปัญญาคิดไตร่ตรองจะนำไปสู่การทุจริตคดีมีชอบต่อชุมชนของตนเอง	.850
5 ทานตระหนักเสมอว่าการใช้ปัญญาคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบจะนำไปสู่การใช้ทรัพยากรและทุนของชุมชนที่ประหยัดคุ้มค่า	.824

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	อิงสรานญ ศรีม่วง
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 1 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2533
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 556/3 ถนนรัฐบำรุง ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 47000 โทรศัพท์ 09-4526-2134
ตำแหน่งปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่ปกครอง
สถานที่ทำงาน	ที่ทำการปกครองจังหวัดสกลนคร (กลุ่มงานการเงินและบัญชี) ศาลากลางจังหวัดสกลนคร (หลังใหม่) ชั้น 3 ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 47000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2552	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2559	ปริญญารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2558-2560	เจ้าหน้าที่ธุรการ สำนักงานที่ดินจังหวัดนครพนม สาขาศรีสงคราม ส่วนแยกนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม
พ.ศ. 2560-2561	เจ้าหน้าที่ปกครอง ที่ทำการปกครองอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2561 ถึงปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่ปกครอง ที่ทำการปกครองจังหวัดสกลนคร (กลุ่มงานการเงินและบัญชี) ศาลากลางจังหวัดสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร